

ALEKSANDRA CIEŚLAR  
(Uniwersytet Jagielloński, Kraków)

## DZIAŁALNOŚĆ BIBLIOTEKI JAGIELLOŃSKIEJ W ROKU 2013 SPRAWOZDANIE

Rok 2013 przyniósł istotne zmiany w strukturze organizacyjnej Biblioteki Jagiellońskiej. Z dniem 1 października decyzją Dyrektora prof. dr. hab. Zdzisława Pietrzyka zlikwidowane zostały stanowiska wicedyrektorów ds. zbiorów XIX i XX wieku oraz ds. zbiorów specjalnych i spraw wydawniczych. W ich miejsce utworzono stanowisko wicedyrektora ds. zbiorów (objął je mgr Krzysztof Frankowicz, sprawujący dotąd funkcję kierownika Oddziału Magazynów) oraz stanowisko wicedyrektora ds. rozwoju (objęła je mgr Krystyna Sanetra). Na istniejącym przed zmianami stanowisku wicedyrektora ds. administracji pozostała mgr Aleksandra Cieślar.

Od 1 listopada zmniejszona została liczba oddziałów bibliotecznych – istniejących 17 oddziałów zastąpiono 11:

- Oddział Gromadzenia Zbiorów (wcześniej jako Oddział Gromadzenia i Uzupelniania Zbiorów) pod kierownictwem mgr Ewy Dąbrowskiej – w jego skład weszły 3 sekcje: Sekcja Egzemplarza Obowiązkowego, Sekcja Pozyskiwania Zbiorów oraz Sekcja Przechowywania i Udostępniania Czasopism;
- Oddział Opracowania Zbiorów (utworzony z połączenia 3 oddziałów: Oddziału Opracowania Druków Zwartych Nowych, Oddziału Opracowania Wydawnictw Ciągłych oraz Oddziału Opracowania Przedmiotowego) pod kierownictwem mgr Żanety Kubic – w jego skład weszły 3 sekcje: Sekcja Druków Zwartych, Sekcja Wydawnictw Ciągłych oraz Sekcja Opracowania Przedmiotowego;
- Oddział Udostępniania Zbiorów i Informacji Naukowej (utworzony z połączenia 2 oddziałów: Oddziału Udostępniania Zbiorów oraz Oddziału Informacji Naukowej i Katalogów) pod kierownictwem mgr Aleksandry Prokop-Kacprzak – w jego skład weszły 3 sekcje: Sekcja Wypożyczenia, Sekcja Czyteln i Sekcja Informacji Naukowej;
- Oddział Zbiorów Specjalnych (utworzony z połączenia 5 oddziałów zbiorów specjalnych: Oddziału Rękopisów, Oddziału Starych Druków, Oddziału Zbiorów Muzycznych, Oddziału Zbiorów Graficznych i Kartograficznych oraz Oddziału

Wydawnictw Rzadkich i Dokumentów Życia Społecznego) pod kierownictwem mgr. Zbigniewa Kozińskiego – w jego skład weszło 5 sekcji: Sekcja Rękopisów, Sekcja Starych Druków, Sekcja Zbiorów Muzycznych, Sekcja Zbiorów Graficznych i Kartograficznych oraz Sekcja Wydawnictw Rzadkich i Dokumentów Życia Społecznego;

- Oddział Magazynów pod kierownictwem mgr Katarzyny Furdyny – w jego skład weszły 3 sekcje: Sekcja Magazynowania Zbiorów, Sekcja Egzemplarza Archiwalnego oraz Sekcja Opracowania Technicznego Zbiorów;
- Oddział Zbiorów Cyfrowych (utworzony w miejsce Oddziału Dokumentów Audiowizualnych) pod kierownictwem mgr. Łukasza Meska – w jego skład weszły 3 sekcje: Sekcja Dokumentów Audiowizualnych, Sekcja Repozytorium Uniwersytetu Jagiellońskiego oraz Sekcja Jagiellońskiej Biblioteki Cyfrowej;
- Oddział ds. Projektów pod kierownictwem mgr Małgorzaty Mrożek-Buksy;
- Oddział Komputeryzacji pod kierownictwem mgr Katarzyny Sokołowskiej – w jego skład weszły 2 sekcje: Sekcja Biblioteczna oraz Sekcja Informatyczna;
- Oddział Zabezpieczenia Zbiorów pod kierownictwem mgr. inż. Tomasza Zacharskiego – w jego skład weszło 5 sekcji: Sekcja Konserwacji, Sekcja Opraw i Zabezpieczania Zbiorów, Sekcja Reprografii, Sekcja Skontrum oraz Klinika Papieru;
- Oddział Organizacji pod kierownictwem mgr Aleksandry Cieślar – w jego skład weszły 2 sekcje: Sekcja Administracji i Sekcja Obsługi;
- Oddział Techniczny pod kierownictwem mgr. inż. Janusza Miki.

Pierwsze 5 wymienionych oddziałów podlega dyrektorowi K. Frankowiczowi, kolejne 3 – dyrektor K. Sanetrze i ostatnie 3 – dyrektor A. Cieślar.

Celem wprowadzonej restrukturyzacji było usprawnienie zarządzania poprzez jego centralizację oraz dostosowanie istniejącej struktury Biblioteki do wymogów czasu – zmieniającego się stopniowo profilu zbiorów i oczekiwań użytkowników, zainteresowanych w coraz większym stopniu publikacjami elektronicznymi.

#### PRACOWNICY

W roku sprawozdawczym Biblioteka zatrudniała ogółem 320 osób (stan na dzień 31 grudnia 2013 roku) – 214 kobiet (67%) i 106 mężczyzn (33%). Spośród nich 266 osób zatrudnionych było w działalności podstawowej (w tym 228 na stanowiskach bibliotekarskich), zaś 54 osoby to pracownicy administracji, obsługi technicznej oraz porządkowej. W niepełnym wymiarze etatu pracowało 13 osób. Wśród zatrudnionych było 19 osób ze stopniem naukowym doktora.

W 2013 roku w BJ pracowało także 3 wolontariuszy (w Oddziale Udostępniania Zbiorów i Informacji Naukowej oraz w Oddziale Opracowania Zbiorów) i 35 osób zatrudnionych na podstawie umów cywilnoprawnych (umów-zleceń oraz umów o dzieło) w celu realizacji konkretnych zadań.

Stan zatrudnienia na dzień 31 grudnia 2013 roku obrazuje poniższa tabela\*.

<b>Wyszczególnienie</b>	<b>Ogółem</b>	<b>Zatrudnieni w działalności podstawowej</b>	<b>Pracownicy administracji, obsługi technicznej i porządkowej</b>
<b>Liczba pracowników</b>	320	266	54
<b>W tym pełnozatrudnieni</b>	307	254	53
<b>W tym kobiety</b>	214	180	34
<b>W tym kobiety pełnozatrudnione</b>	207	174	33
<b>Etaty przeliczeniowe ogółem</b>	313,00	259,50	53,50

\* zmodyfikowana tabela z formularza sprawozdawczego Głównego Urzędu Statystycznego (K-03, dział 3, poz. 1)

W związku ze zmianami restrukturyzacyjnymi nowe stanowiska kierownicze objęli: mgr Ewa Amghar – kierownik Sekcji Pozyskiwania Zbiorów w Oddziale Gromadzenia Zbiorów, mgr Agnieszka Brzeziak – kierownik Sekcji Czytelń w Oddziale Udostępniania Zbiorów i Informacji Naukowej, mgr Marzanna Baś – kierownik Sekcji Informacji Naukowej w Oddziale Udostępniania Zbiorów i Informacji Naukowej, mgr Anna Graff – kierownik Sekcji Zbiorów Graficznych i Kartograficznych w Oddziale Zbiorów Specjalnych, dr Teresa Kaźmierczyk – kierownik Sekcji Wydawnictw Ciągłych w Oddziale Opracowania Zbiorów, mgr Anna Krzak – kierownik Sekcji Jagiellońskiej Biblioteki Cyfrowej w Oddziale Zbiorów Cyfrowych, mgr Beata Kurek – kierownik Sekcji Wydawnictw Rzadkich i Dokumentów Życia Społecznego w Oddziale Zbiorów Specjalnych, mgr Monika Mydel – kierownik Sekcji Druków Zwartych w Oddziale Opracowania Zbiorów, Danuta Nadolny – kierownik Sekcji Skontrum w Oddziale Zabezpieczenia Zbiorów, dr Jacek Partyka – kierownik Sekcji Starych Druków w Oddziale Zbiorów Specjalnych, dr Danuta Patkaniowska – kierownik Sekcji Opracowania Przedmiotowego w Oddziale Opracowania Zbiorów, mgr Krystyna Pytel – kierownik Sekcji Zbiorów Muzycznych w Oddziale Zbiorów Specjalnych, mgr Anna Sobańska – kierownik Sekcji Rękopisów w Oddziale Zbiorów Specjalnych, mgr Leszek Szafrąński – kierownik Sekcji Repozytorium Uniwersytetu Jagiellońskiego w Oddziale Zbiorów Cyfrowych, mgr Stanisława Szewczyk – kierownik Sekcji Wypożyczania w Oddziale Udostępniania Zbiorów i Informacji Naukowej, mgr Krystyna Tracz – kierownik Sekcji Egzemplarza Obowiązkowego w Oddziale Gromadzenia Zbiorów oraz mgr inż. Tomasz Zacharski – kierownik Oddziału Zabezpieczenia Zbiorów.

Kontynuowano również szkolenie wewnętrzne pracowników w poszczególnych oddziałach Biblioteki. Uczestniczyły w nim 3 osoby: mgr Elżbieta Cygal, mgr Wioleta Jakubas oraz mgr Kamila Jędrusik.

Staże naukowe w innych instytucjach krajowych odbyli: mgr Małgorzata Galos (w Bibliotece Naukowej Polskiej Akademii Umiejętności i Polskiej Akademii Nauk w Krakowie oraz w Bibliotece Uniwersytetu Papieskiego Jana Pawła II), mgr Artur Kober (w Bibliotece Uniwersytetu Papieskiego Jana Pawła II), mgr Agata Pazdur-Bąk

(w Bibliotece Uniwersytetu Pedagogicznego w Krakowie oraz w Bibliotece Politechniki Krakowskiej), mgr inż. Renata Turkiewicz (w Bibliotece Politechniki Krakowskiej oraz w Bibliotece Głównej Akademii Górniczo-Hutniczej w Krakowie) oraz mgr Monika Zębała (w Bibliotece Naukowej Polskiej Akademii Umiejętności i Polskiej Akademii Nauk w Krakowie).

Pracownicy Biblioteki podejmowali też kształcenie na studiach licencjackich, magisterskich lub podyplomowych:

- mgr Joanna Hoły – studia licencjackie w Katedrze Lingwistyki Komputerowej na Wydziale Zarządzania i Komunikacji Społecznej UJ;
- mgr Anna Kowalska – ukończyła studia magisterskie na Wydziale Zarządzania Uniwersytetu Ekonomicznego w Krakowie oraz studia podyplomowe z zakresu bibliotekoznawstwa i informacji naukowej na Wydziale Zarządzania i Komunikacji Społecznej UJ;
- mgr Jakub Krzysztonek – ukończył studia podyplomowe z zakresu bibliotekoznawstwa i informacji naukowej (Wydział Zarządzania i Komunikacji Społecznej UJ);
- Marcin Skóra – ukończył studia licencjackie z zakresu bibliotekoznawstwa i informacji naukowej na Wydziale Zarządzania i Komunikacji Społecznej UJ;
- mgr Adam Tomaszewicz – ukończył studia magisterskie z zakresu bibliotekoznawstwa i informacji naukowej na Wydziale Zarządzania i Komunikacji Społecznej UJ;

Mgr Jakub Krzysztonek rozpoczął studia doktoranckie na Wydziale Historii i Dziedzictwa Kulturowego Uniwersytetu Papieskiego Jana Pawła II w Krakowie. Studia doktoranckie kontynuowali: mgr Izabela Korczyńska (Wydział Historii i Dziedzictwa Kulturowego Uniwersytetu Papieskiego Jana Pawła II), mgr Katarzyna Zwiercan-Borucka (Wydział Historyczny Uniwersytetu Jagiellońskiego) oraz mgr Adrian Drabik (Wydział Historyczny UJ). Pracę doktorską z dziedziny nauk humanistycznych w zakresie językoznawstwa obroniła mgr Julia Krajcarz (praca *Gdzie często wspomina się imię Boga... Analiza nazw własnych meczetów Stambułu*, napisana pod kierunkiem prof. dr hab. Ewy Siemieniec-Gołaś).

Pracownicy podnosili również kwalifikacje zawodowe poprzez uczestnictwo w różnorodnych szkoleniach i prezentacjach:

- mgr Artur Bartczak – forum „JSTOR Event Poland” (Kraków, październik 2013); szkolenie „Open Access w Jagiellońskiej Bibliotece Cyfrowej” (Kraków, październik 2013); szkolenie z zakresu programu bibliograficznego Mendeley (Kraków, grudzień 2013);
- mgr Marzanna Baś – warsztaty ProQuest „Badania naukowe i kształcenie – problem integracji biblioteki i jej zasobów” (Kraków, kwiecień 2013), prezentacja produktów wydawnictwa Brill (Kraków, kwiecień 2013); szkolenie „Narzędzia przydatne do wyszukiwania i organizacji informacji w ofercie ProQuestu: bazy abstraktowe, pełne teksty, książki elektroniczne, narzędzia do pracy grupowej” (Kraków, maj 2013); prezentacja oferty wydawnictwa De Gruyter (Kraków, czerwiec 2013); forum „JSTOR Event Poland” (Kraków, październik 2013); szkolenie „Open Access

- w Jagiellońskiej Bibliotece Cyfrowej” (Kraków, październik 2013); szkolenie z zakresu programu bibliograficznego Mendeley (Kraków, grudzień 2013);
- mgr Jerzy Bednarczyk – prezentacja oferty wydawnictwa De Gruyter (Kraków, czerwiec 2013);
  - mgr Bartłomiej Brawuski – szkolenie z zakresu CHAMO dla bibliotek Krakowskiego Zespołu Bibliotecznego (Kraków, czerwiec 2013);
  - mgr Barbara Bułat, dr Mirosława Bułat, mgr Katarzyna Sokołowska – forum „JSTOR Event Poland” (Kraków, październik 2013); szkolenie „Open Access w Jagiellońskiej Bibliotece Cyfrowej” (Kraków, październik 2013); szkolenie z zakresu programu bibliograficznego Mendeley (Kraków, grudzień 2013);
  - dr Mirosława Bułat – interaktywne webinarium Elsevier Library Connect „How librarians can help researchers navigate open access choices” (październik 2013);
  - mgr Adrian Drabik – forum „JSTOR Event Poland” (Kraków, październik 2013);
  - dr Sebastian Grudzień – prezentacja baz ProQuest i RefWorks (Kraków, luty 2013); prezentacja produktów wydawnictwa Brill (Kraków, kwiecień 2013); warsztaty ProQuest „Badania naukowe i kształcenie – problem integracji biblioteki i jej zasobów” (Kraków, kwiecień 2013); szkolenie „Rozwiązania cyfrowe w zakresie nauczania, uczenia się, prowadzenia badań naukowych i praktyki zawodowej” (Kraków, maj 2013); szkolenie „Narzędzia przydatne do wyszukiwania i organizacji informacji w ofercie ProQuestu: bazy abstraktowe, pełne teksty, książki elektroniczne, narzędzia do pracy grupowej” (Kraków, maj 2013); prezentacja oferty wydawnictwa De Gruyter (Kraków, czerwiec 2013); szkolenie na temat bazy Scopus (Kraków, czerwiec 2013); forum „JSTOR Event Poland” (Kraków, październik 2013); szkolenie „Open Access w Jagiellońskiej Bibliotece Cyfrowej” (Kraków, październik 2013);
  - mgr inż. Anna Grzęda – szkolenie „Open Access w Jagiellońskiej Bibliotece Cyfrowej” (Kraków, październik 2013); szkolenie z zakresu programu bibliograficznego Mendeley (Kraków, grudzień 2013);
  - mgr Anna Pawlik, mgr Joanna Szwej – szkolenie z obsługi portalu informacyjnego UJ (Kraków, wrzesień 2013); szkolenie dotyczące zmiany przepisów o podatku VAT (Kraków, grudzień 2013);
  - mgr Joanna Szwej – szkolenie dla wnioskodawców Małopolskiego Regionalnego Programu Operacyjnego na lata 2007–2013 „Działanie 1.2: Rozwój społeczeństwa informacyjnego MRPO” oraz Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007–2013 „Działanie Podstawowe: usługi dla gospodarki i ludności wiejskiej – infrastruktura szerokopasmowego Internetu na obszarach wiejskich” (Kraków, styczeń 2013); szkolenie dotyczące nowych funkcjonalności systemu SAP (Kraków, czerwiec 2013);
  - mgr Małgorzata Mrożek-Buksa – szkolenie „Pomoc publiczna” (Kraków, listopad 2013);
  - mgr Kaja Stompór-Lesiecka – szkolenie „Promocja nowych technologii – przepis na inspirację” (Kraków, czerwiec 2013); szkolenie dotyczące obowiązków bene-

ficjentów w okresie trwałości projektów współfinansowanych z POiŚ (Warszawa, październik 2013);

- mgr Leszek Szafrąński – kurs „Prawo autorskie i Creative Commons” (Kraków, wrzesień 2013);
- mgr Iwona Wawrzynek – prezentacja baz ProQuest i RefWorks (Kraków, luty 2013); prezentacja oferty wydawnictwa De Gruyter (Kraków, czerwiec 2013);
- mgr Barbara Wnętrzycka – prezentacja oferty wydawnictwa De Gruyter (Kraków, czerwiec 2013).

Na emeryturę odeszło ośmioro pracowników: mgr Krystyna Bielawska (starszy kustosz dyplomowany), mgr Anna Biłyk-Mydlarz (starszy kustosz dyplomowany), mgr Małgorzata Gołuszka (kustosz), Małgorzata Kucz (bibliotekarz), mgr Barbara Migdałek (kustosz), mgr Bożena Pilch-Ozóg (kustosz), dr Ryszard Tatarzyński (adiunkt), mgr Maria Wilczyńska-Prager (starszy kustosz dyplomowany). Jedna osoba przeszła na rentę, 3 osoby zrezygnowały z pracy: mgr Sylwia Chwist (starszy referent administracyjny), mgr Piotr Myszkowski (bibliotekarz), mgr Sylwia Pisarska (bibliotekarz).

Zmarło troje pracowników (w tym dwoje emerytowanych): dr Jadwiga Bzinkowska (20 września 2013 roku) – w latach 1993–1999 kierownik Oddziału Zbiorów Kartograficznych, Eugeniusz Rusek (23 listopada 2013 roku) – w latach 1982–1996 strażnik ochrony mienia oraz Stanisława Stala (19 grudnia 2013 roku) – od 2001 roku pracownik Oddziału Magazynów.

#### INFORMACJE OGÓLNE

W 2013 roku do Oddziału Opracowania Druków Zwartych Nowych (przekształconego od 1 listopada w Sekcję Druków Zwartych Oddziału Opracowania Zbiorów) wpłynęło z Oddziału Gromadzenia Zbiorów 66 561 wol. książek, w tym 63 200 wol. wydawnictw krajowych i 3361 wol. wydawnictw zagranicznych. W porównaniu z rokiem 2012 liczba przekazanych woluminów wzrosła o około 5000, to jest ponad 8%. W okresie sprawozdawczym o ponad 10% wzrosła również liczba opracowanych druków zwartych (67 430 wol.), zaś liczba rekordów bibliograficznych wprowadzonych do katalogu komputerowego wzrosła aż o 25% (46 443 rekordów, w tym 10 980 sporządzonych w ramach retrospekcji). Liczba haseł wzorcowych wprowadzonych do katalogu centralnego utrzymała się mniej więcej na tym samym poziomie – 7473 hasła. Sekcja Retrokonwersji (istniejąca w starej strukturze Oddziału) opracowała 22 518 dzieł w 23 542 wol., co oznacza 9% wzrost w porównaniu z rokiem poprzednim. Przyrost inwentarzowy opracowanych książek wyniósł 62 051 wol.

Do Oddziału Opracowania Przedmiotowego Zbiorów Nowych (od 1 listopada przekształconego w Sekcję Opracowania Przedmiotowego Oddziału Opracowania Zbiorów) przyjęto 33 749 wol., to jest 4920 wol. (blisko 15%) mniej niż w roku 2012. W okresie sprawozdawczym opracowano łącznie 38 151 wol., w tym 15 546 wol. w ramach projektu Działalność Upowszechniająca Naukę (finansowanego ze środków Ministerstwa

Nauki i Szkolnictwa Wyższego) – spadek o 6% w porównaniu z rokiem poprzednim. Dla bazy NUKAT utworzono 625 haseł wzorcowych formalnych, w tym 301 haseł osobowych i 324 hasła korporatywne. Wprowadzono 344 hasła przedmiotowe (typu nazwa pospolita), 206 haseł geograficznych i 16 tytułów ujednoczonych. Ogółem opracowano 1191 nowych wzorcowych haseł przedmiotowych, to jest blisko 21% więcej niż w roku 2012. Zespół walidacji wewnętrznej zatwierdził 371 haseł przedmiotowych. Do bazy NUKAT wprowadzono 8117 nowych haseł przedmiotowych rozwiniętych (18% więcej niż w roku poprzednim). Liczba haseł formalnych skopiowanych utrzymała się prawie na identycznym poziomie – 507 haseł (330 haseł zmodyfikowano). Ogółem do NUKAT-u wprowadzono 17 586 nowych opisów przedmiotowych.

Do Oddziału Opracowania Wydawnictw Ciągłych Nowych (przekształconego od 1 listopada w sekcję Wydawnictw Ciągłych Oddziału Opracowania Zbiorów) przyjęto z Oddziału Gromadzenia Zbiorów 8469 tytułów czasopism i serii (to jest 932, czyli 12% więcej w porównaniu z rokiem poprzednim) w 28 589 wol. (to jest o 471 wol., czyli niecałe 2% więcej w porównaniu z rokiem 2012). Liczba woluminów opracowanych w okresie sprawozdawczym wynosi 32 979, to jest prawie identycznie jak w roku poprzednim. Do katalogu komputerowego wprowadzono 1519 oryginalnych rekordów bibliograficznych (ponad 39% więcej niż w roku 2012) oraz 1618 rekordów skopiowanych z bazy NUKAT. Utworzono także 1025 nowych rekordów kartoteki haseł wzorcowych (73% więcej niż w roku 2012!) i skopiowano 69 rekordów. Założono ponadto 2250 rekordów zasobu oraz zmeliorowano 84 dzieła w 278 wol. Z katalogu kartkowego do katalogu komputerowego wprowadzono 14 tytułów w 199 wol.

Komputerowy Katalog Zbiorów Bibliotek UJ (KKZBUJ) – dostępny pod adresem <http://www.bj.uj.edu.pl/uj/katalog> – obsługiwany jest nadal przez zintegrowany system biblioteczny VTLS/Virtua. W roku sprawozdawczym przeprowadzono migrację baz VTLS/Virtua i aplikacji Chameleon iPortal z wersji 2011.2.18 do wersji 2012.2.2. Według stanu na dzień 31 grudnia 2013 roku baza ta rejestrowała 1 066 500 tytułów książek i czasopism w 2 640 775 egzemplarzach oraz 57 485 rekordów zasobu wydawnictw wielotomowych, seryjnych i czasopism Biblioteki Jagiellońskiej oraz bibliotek instytutowych UJ. Spójność danych i efektywne wyszukiwanie w Katalogu zapewnia kartoteka haseł wzorcowych, licząca 1 358 657 rekordów różnych typów. W sumie Komputerowy Katalog Zbiorów Bibliotek UJ zawiera 5 123 417 rekordów (stan na 31.12.2013 roku). Zbiory opracowane komputerowo stanowią obecnie 34% ogólnej liczby zbiorów BJ, a 36% ogólnej liczby zbiorów UJ.

Przyrost komputerowego opracowania zbiorów w roku 2013 obrazuje poniższa tabela.

	<b>Rekordy bibliograficzne (tytuły)</b>	<b>Rekordy egzemplarza</b>	<b>Rekordy zasobu (liczba tomów)</b>	<b>Rekordy khw</b>
<b>Rekordy wprowadzone w 2013 roku</b>	<b>108 736</b>	<b>235 881</b>	4994	<b>110 897</b>
<b>w tym sporządzone przez:</b>				
Bibliotekę Jagiellońską	38 616	168 141	4233	27 904
Biblioteki instytutowe UJ	16 283	61 227	605	9 226
Bibliotekę Medyczną i biblioteki zakładowe CM UJ	956	6 513	156	3 227
przejęte z bazy NUKAT-u	52 881	–	–	70 540

Koszt utrzymania centralnego katalogu UJ w 2013 roku wyniósł 157 691 zł (w tym serwis i prawo do aktualizacji VTLS/Virtua: 120 507 zł, zaś serwis i prawo do aktualizacji ORACLE: 37 184 zł).

W Oddziale Informacji Naukowej i Katalogów (przekształconym od 1 listopada w Sekcję Informacji Naukowej w Oddziale Udostępniania Zbiorów i Informacji Naukowej) do wszystkich katalogów kartkowych ogółem włączono 1707 kart, usunięto zaś 1155 kart zastępczych. Kontynuowano też prace związane z digitalizowaniem kart dla Podstawowego Katalogu Alfabetycznego – ogółem zeskanowano 790 kart (to jest o 27% mniej niż w roku 2012) i oznaczono numeracją PKA 1002 karty.

Pracownicy Oddziału kontynuowali prace związane z uzupełnianiem *Bazy biografów*, do której wprowadzono 245 nowych opisów, zaś 130 rekordów już istniejących uzupełniono o nowe informacje. Na koniec 2013 roku stan bazy wynosił 38 100 rekordów. Opracowano także 85 kart do kartoteki nekrologów, która liczy obecnie 53 494 karty.

W Oddziale opracowano 175 kwerend ściśle katalogowych, sprawdzając w katalogach 3065 pozycji. Udzielono 22 obszerniejsze odpowiedzi na zapytania telefoniczne. W salach katalogowych czytelnikom udzielono 4580 informacji ustnych, zaś w Czytelni Informacji Naukowej 4298. Opracowano 299 kwerend krajowych oraz 28 zagranicznych. Kontynuowano też prace nad bieżącą aktualizacją ulotek informacyjnych o BJ w wersji polsko- i anglojęzycznej, które wydano w nakładzie łącznym 5220 egzemplarzy (*Biblioteka Jagiellońska. Informator* – 2720 sztuk, *Biblioteka Jagiellońska. Essential Information about the Library* – 530 sztuk oraz *Podręczna instrukcja korzystania z Komputerowego Katalogu Zbiorów Bibliotek UJ* – 1970 sztuk).

Pracownicy Oddziału administrowali również profilem Biblioteki Jagiellońskiej na Facebooku. Dzięki obecności na portalu internetowym łatwiej jest budować pozytywny wizerunek Biblioteki i wychodzić naprzeciw oczekiwaniom współczesnych, zwłaszcza

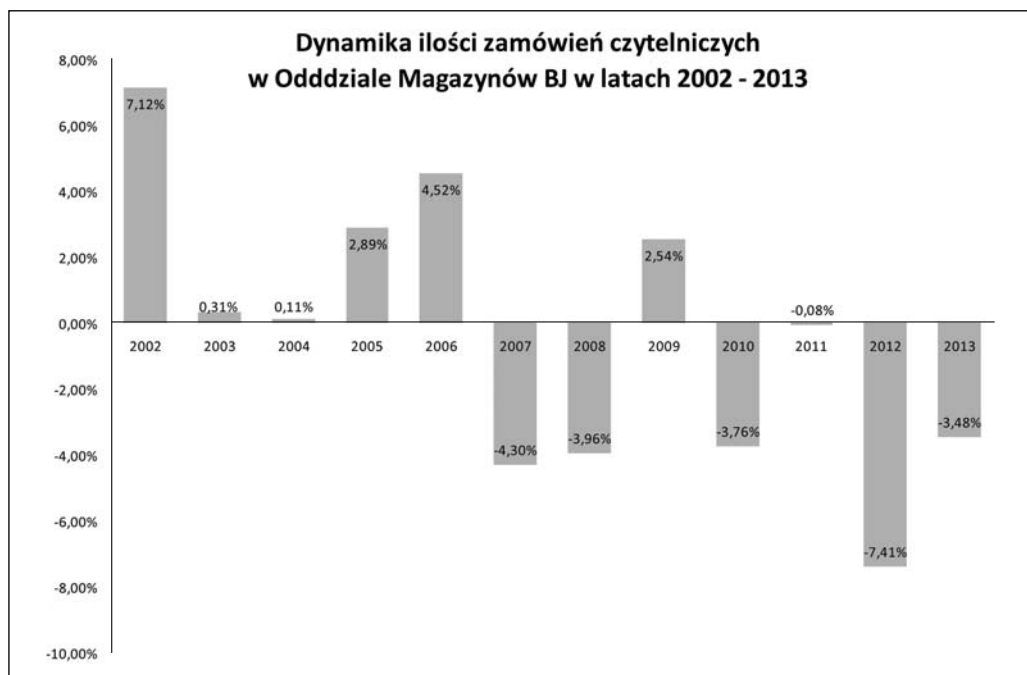


młodych użytkowników. W 2013 roku profil BJ „polubiło” ponad 2000 osób – podwojenie tej liczby w stosunku do roku poprzedniego świadczy dobitnie o popularności tegoż serwisu społecznościowego.

W Oddziale Dokumentów Audiowizualnych (przekształconym od 1 listopada w Oddział Zbiorów Cyfrowych) na bieżąco magazynowano i opracowywano wszelkiego rodzaju dokumenty elektroniczne. Pracownicy poprawili 99 rekordów khw i 510 rekordów bibliograficznych, opracowali łącznie 685 nowych rekordów khw. Kontynuowano równocześnie prace nad katalogowaniem dokumentów drukowanych, zabezpieczonych w postaci mikroform – skatalogowano 33 tytuły czasopism. W ramach prac prowadzonych w projekcie „Działalność Upowszechniająca Naukę” kontynuowano opracowanie retrospektywne zbiorów gromadzonych w Oddziale do roku 2007 oraz rozpoczęto digitalizację dokumentów dźwiękowych nagranych na kasetach magnetofonowych (w okresie sprawozdawczym skatalogowano, zdigitalizowano i udostępniono w Jagiellońskiej Bibliotece Cyfrowej 100 tytułów tych dokumentów).

Oddział ds. Projektów, kierowany przez mgr Małgorzatę Mrożek-Buksę, oprócz wykonywania zadań podstawowych, do których należy głównie obsługa administracyjna realizowanych w Bibliotece projektów finansowanych ze źródeł pozabudżetowych, współpraca z instytucjami zarządzającymi i wdrażającymi fundusze strukturalne na szczeblu centralnym i regionalnym, a także pomoc w przygotowywaniu wniosków o dofinansowanie indywidualnych prac badawczych i innych przedsięwzięć realizowanych przez pracowników Biblioteki, w dużym stopniu angażował się także w działania promocyjne BJ. W maju pracownicy Oddziału czynnie uczestniczyli we współorganizacji Tygodnia Bibliotek w Bibliotece Jagiellońskiej, w ramach którego odbyły się warsztaty kaligrafii oraz akcja „Wymień się książką z Jagiellonką”. Współorganizowano również spotkanie Cambridge University Press w BJ, brano aktywny udział w promocji wydarzeń organizowanych w BJ przez Bibliotekę Austriacką. Wśród wykonywanych zadań znalazła się ponadto regularna aktualizacja informacji na stronie Jagiellońskiej Biblioteki Cyfrowej, współpraca przy tworzeniu tekstów na nowy portal BJ, współredagowanie informacji na profilu Biblioteki oraz na portalu Facebook, a także regularna dystrybucja materiałów promocyjnych, pozyskanych dzięki realizacji projektów.

Do magazynu ogólnego zbiorów w Oddziale Magazynów włączono 435 869 woluminów. O 4232 (8,5%) wzrosła liczba egzemplarzy, które wpłynęły do magazynu archiwalnego – 54 509 woluminów. O 7,6% wzrosła również liczba zamówień zrealizowanych przez Sekcję Egzemplarza Archiwalnego – w roku sprawozdawczym wyniosła ona 3536. Liczba zamówień czytelniczych ogółem (360 426) zmalała natomiast o około 13 000 (3,5%) w porównaniu z rokiem poprzednim. Niestety, od 2010 roku notuje się stałą tendencję spadkową w odniesieniu do liczby zamówień na zbiory tradycyjne, co wiąże się niewątpliwie ze wzrostem dostępności literatury *online*. Sytuację tę obrazuje graficznie poniższy diagram.

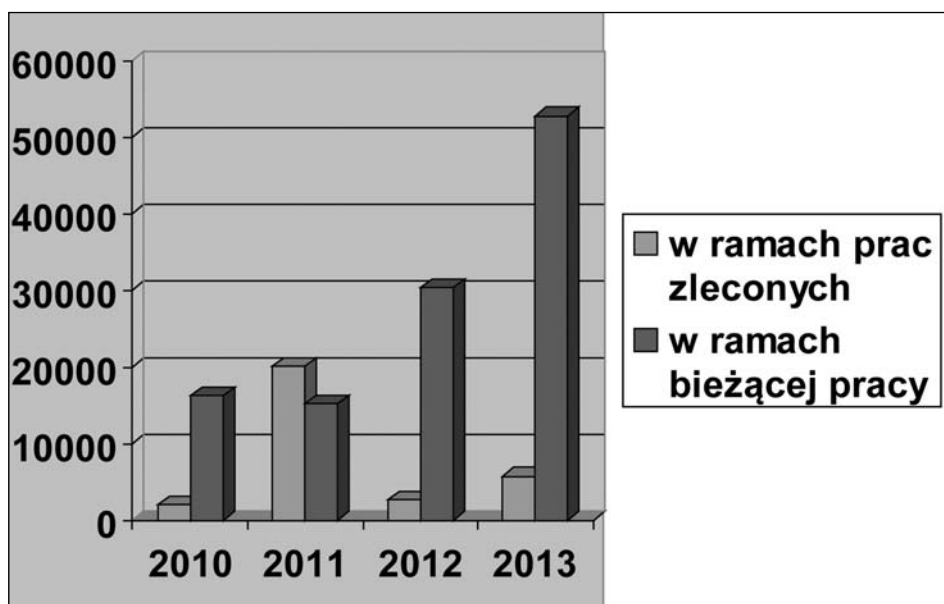


Ze względu na kurczącą się sukcesywnie ilość wolnego miejsca w magazynie książek na 4. piętrze oraz w magazynie czasopism na 5. piętrze nowego budynku do codziennych obowiązków pracowników Oddziału należy permanentna dyslokacja zbiorów. W ramach podjętych działań przewieziono część tzw. „starego zasobu” (1450 metrów bieżących) oraz cały zasób książek IV i V formatu (81 metrów). Rozpoczęto też prace przygotowawcze do dyslokacji V formatu czasopism, aby umożliwić przyjmowanie i odpowiednie przechowywanie nowych wpływów na 5. piętrze. Szacowana rezerwa miejsca w magazynie ogólnym książek powinna wystarczyć na około 2,5 roku, natomiast w magazynie archiwalnym na mniej więcej 3 lata. Rozważany jest montaż dodatkowych regałów. Ich obecność pozwoli wydłużyć ten czas do 4 lat.

Pracownicy Oddziału rozpoczęli ponadto przegląd zbiorów pod kątem ich przydatności w Bibliotece, eliminując nadmierną liczbę egzemplarzy – selekcją objęto 31 pozycji inwentarzowych, co stanowiło 423 woluminy. Do Sekcji Wydawnictw Rzadkich i Dokumentów Życia Społecznego Oddziału Zbiorów Specjalnych wybrano i przekazano 258 pozycji, do Sekcji Zbiorów Graficznych i Kartograficznych – 114 woluminów. W trosce o stan zachowania 11 600 woluminów przekazano je do odkwaszania w Klinice Papieru.

Dzięki wewnętrznemu przeszkoleniu kolejnych pracowników Oddziału w zakresie tworzenia rekordów egzemplarza rok 2013 był rekordowy pod względem liczby egzemplarzy wprowadzonych do katalogu komputerowego. Pracownicy Sekcji Opracowania Technicznego osygnowali 95 133 tomy. Odnotowano dalszy wzrost efektywności pracy: liczba utworzonych rekordów egzemplarza wzrosła o 2% (naniesiono 98 408 barko-

dów), natomiast znacząco (o 77,5%) wzrosła liczba druków zwartych objętych retrospekcją – w ramach pracy bieżącej oraz dodatkowych prac zleconych utworzono łącznie 58 532 rekordy. Dynamiczny postęp prac związanych z retrospektywnym opracowaniem zbiorów w ostatnich 4 latach przedstawia poniższy wykres.



W Oddziale Rękopisów (przekształconym od 1 listopada w Sekcję Rękopisów Oddziału Zbiorów Specjalnych) w okresie sprawozdawczym skatalogowano 314 jednostek (w tym 37 średniowiecznych i 277 nowożytnych) oraz zmeliorowano 11 opisów średniowiecznych. Do mikrofilmowania i skanowania przygotowano 851 rękopisów i sporządzono 224 metryczki. Do utworzenia rekordów w systemie komputerowym Virtua przygotowano 229 rękopisów (140 w ramach Narodowego Zasobu Bibliotecznego oraz 89 z tzw. zbiorów berlińskich).

Pracownicy Oddziału prowadzili prace nad porządkiem papierów Jerzego Pogonowskiego, Piotra Wysockiego, Jana Błońskiego, Tadeusza Kudlińskiego, Mariana Boreckiego (dotyczących opracowania *Fenomenów* Jana Kochanowskiego do Sejmowej Edycji Dzieł Wszystkich Jana Kochanowskiego), Wisławy Szymborskiej (depozyt), archiwum Niezależnego Samorządnego Związku Zawodowego „Solidarność” przy Zespole Opieki Zdrowotnej nr 2 w Nowej Hucie. W ramach projektów grantowych rozpoczęto prace nad *Inwentarzem rękopisów Biblioteki Jagiellońskiej nr 11863–12360. Archiwum Domowe Pawlikowskich, cz. 3* oraz *Katalogiem łacińskich rękopisów średniowiecznych BJ, t. 11*.

Kontynuowano także prace nad spisami akcesyjnymi rękopisów pozyskanych przez BJ (wraz z indeksami), aktualizowano bazę dubletów kopii mikrograficznych i cyfrowych, prowadzono kartotekę mikrofilmów i skanów, przejmowano akta do Archi-

wum BJ, meliorowano kartkowy katalog akcesji i bazę komputerową akcesji Oddziału od 1960 roku, prowadzono prace nad inwentarzem fotokopii i kserokopii, prowadzono prace nad indeksem do *Katalogu zbioru dokumentów pergaminowych BJ*. Zakończono prace nad melioracją akcesji za lata 1956–1960.

Obiekty rękopiśmienne Biblioteki eksponowane były na 24 pokazach i lekcjach bibliotecznych, a także na kilku wystawach, odbywających się również poza BJ – między innymi w Collegium Maius UJ na wystawie poświęconej powstaniu styczniowemu, wystawie *Tyniec-Cluny* w opactwie tynieckim, wystawie *Credo – The Christianisation of Medieval Europe* w Paderborn (Niemcy) oraz wystawie *Mapa 1947–1960* w Narodowej Galerii Sztuki „Zachęta” w Warszawie.

W Oddziale Starych Druków (przekształconym od 1 listopada w Sekcję Starych Druków Oddziału Zbiorów Specjalnych) kontynuowano prace związane z opracowywaniem druków XVII-wiecznych metodą elektroniczną w systemie Virtua. W roku sprawozdawczym sporządzono 1288 haseł wzorcowych (58% spadek w porównaniu z rokiem 2012), utworzono, zmodyfikowano i skopiowano 2285 rekordów bibliograficznych dla starych druków (23% spadek) oraz utworzono 3908 rekordów egzemplarza (85% wzrost w porównaniu z rokiem poprzednim). Kontynuowano również tradycyjne katalogowanie książek zakupionych, подарowanych oraz pochodzących z zasobu dubletów, które nie są ujęte w tzw. starym katalogu. Ogółem skatalogowano 284 dzieła w 298 woluminach (w tym 215 dzieł w 238 woluminach tzw. druków obcych i 69 poloników w 60 woluminach). Osygnowano 223 woluminy wraz z kartami katalogowymi. Pracownicy Sekcji wykonali dla czytelników 102 kwerendy (74 krajowe i 28 zagranicznych). Udzielono 553 informacji bibliograficzne i 289 informacji rzeczowych.

Prowadzono ponadto prace związane z przygotowaniem *Kalendarza krakowskiego* na rok 2014, obejmujące redakcję merytoryczną i wydawniczą całości tekstu, wyszukiwanie materiału ilustracyjnego, przygotowanie do druku oraz korektę.

W roku sprawozdawczym Sekcja Starych Druków zorganizowała 30 pokazów książek dla gości indywidualnych i grup zorganizowanych z kraju i z zagranicy, 146 starodruków prezentowanych było na 9 wystawach, odbywających się zarówno w gmachu Biblioteki, jak i poza nim (wystawa *Europa Iagellonica* na Zamku Królewskim w Warszawie – 2 druki – oraz *Zgoda sandomierska* w Muzeum Diecezjalnym „Dom Długosza” w Sandomierzu – 1 druk).

W Oddziale Zbiorów Muzycznych (przekształconym od 1 listopada w sekcję Zbiorów Muzycznych Oddziału Zbiorów Specjalnych) znaczną część czasu pochłaniała bieżąca obsługa korespondencji (w ciągu roku wpłynęło 367 listów, w tym 241 zagranicznych; wysłano 283 listy, w tym 196 zagranicznych), przygotowywanie zamówień do Sekcji Reprografii, przeprowadzanie zleconych kwerend (opracowano 35 kwerend, w tym 22 zagraniczne). Udzielono 221 informacji bibliograficznych i 352 rzeczowe. Od września 2013 roku przystąpiono do opracowywania przedmiotowego muzykaliów w Katalogu Komputerowym Zbiorów Bibliotek UJ. Kontynuowano też prace związane z systematycznym likwidowaniem wieloletnich zaległości w zakresie inwentaryzacji posiadanych druków: zakończono wpisywanie do inwentarzy zaległych druków

muzycznych zwartych, rozpoczęto zaś inwentaryzację zaległych druków muzycznych seryjnych. W skarbcu BJ zdeponowano 12 kolejnych najcenniejszych autografów.

W okresie sprawozdawczym przeprowadzono 8 pokazów autografów ze zbiorów berlińskich (W.A. Mozart, L. van Beethoven, F. Mendelssohn, R. Schumann) i autografów F. Chopina, głównie dla gości zagranicznych (z Austrii, Białorusi, Litwy, Niemiec, Rosji, Ukrainy, USA i Włoch) oraz 11 pokazów druków i rękopisów muzycznych BJ (4 połączone były z wykładami na temat zbiorów – dla studentów Instytutu Muzykologii, studentów Wydziału Teorii Muzyki i Kompozycji Akademii Muzycznej w Katowicach oraz nauczycieli Szkoły Muzycznej I i II stopnia im. M. Karłowicza w Krakowie-Nowej Hucie). Jak co roku pracownicy Oddziału aktywnie uczestniczyli w organizacji wystawy autografów muzycznych, towarzyszącej 17. Wielkanocnemu Festiwalowi Ludwiga van Beethovena.

W Oddziale Zbiorów Graficznych i Kartograficznych (przekształconym od 1 listopada w Sekcję Zbiorów Graficznych i Kartograficznych Oddziału Zbiorów Specjalnych) kontynuowano akcję przejmowania z magazynu ogólnego tych druków zwartych, które ze względów merytorycznych powinny wzbogacić zbiory graficzne i kartograficzne – ogółem przejęto 59 jednostek w 116 woluminach formatu IV i V. W związku z kurczącą się coraz bardziej przestrzenią magazynową przeprowadzono prace porządkowo-melioracyjne, mające na celu uzyskanie dodatkowej powierzchni – w magazynie kartograficznym przeglądnięto 160 szuflad mapników, przenosząc zbiory w inne miejsca.

Jak zwykle znaczną część czasu pracy zajmowało pracownikom przygotowanie kwerend, wymagających niejednokrotnie żmudnych poszukiwań i starannej weryfikacji w literaturze fachowej. W roku sprawozdawczym przeprowadzono 134 kwerendy krajowe (w tym 70 dotyczących zbiorów graficznych i 64 dotyczące zbiorów kartograficznych) oraz 24 zagraniczne (odpowiednio 16 i 8). Udzielono łącznie 1124 informacje: 742 bibliograficznych (w tym 307 w odniesieniu do zbiorów graficznych i 435 w odniesieniu do zbiorów kartograficznych) oraz 382 rzeczowe (odpowiednio 160 i 222). Zrealizowano 121 zamówień na usługi reprograficzne, przekazując do Sekcji Reprografii 1093 obiekty z grafiki i 130 z kartografii w celu wykonania skanów dla czytelników indywidualnych lub dla instytucji. Do odkwaszania w Klinice Kwaśnego Papieru przygotowano i przekazano około 190 arkuszy map (Teka 25).

W związku ze znacznym ograniczeniem liczby organizowanych wystaw w 2013 roku żadnego z obiektów Sekcji nie wypożyczono poza Bibliotekę w celach wystawienniczych.

Pracownicy Oddziału Wydawnictw Rzadkich i Dokumentów Życia Społecznego (przekształconego od 1 listopada w Sekcję Wydawnictw Rzadkich i Dokumentów Życia Społecznego Oddziału Zbiorów Specjalnych) podobnie jak w roku poprzednim przeprowadzili wiele melioracji magazynowych. Pracę tę wymuszał napływający materiał, a co za tym idzie konieczność przemieszczania zbiorów ze względu na brak miejsca na przychodzące nabytki.

Do bazy katalogowej wprowadzono 456 rekordów bibliograficznych DŹS-ów, 95 rekordów zasobu, 208 rekordów kartoteki haseł wzorcowych oraz 451 rekordów egzemplarza.

Z kwerend opracowanych w Sekcji warto odnotować poszukiwania materiałów dotyczących rękopiśmiennych gazetek szkolnych („Tygodnik Szkolny” 1876, „Student” 1877, „Dyscyplina” 1877), Piwnicy pod Baranami, pierwszych wydań dzieł Adama Mickiewicza, Juliusza Słowackiego i Zygmunta Krasińskiego, druków ulotnych związanych w powstaniem styczniowym, kalendarzy XIX-wiecznych, Mikołaja Kopernika.

Obiekty ze zbiorów SWRiDŹS wypożyczano na wystawy organizowane poza BJ: *Rzecz o roku 1863. Uniwersytet Jagielloński wobec powstania styczniowego* w Collegium Maius UJ (21 obiektów), *Uniwersytecki Dzień Pamięci* w Collegium Novum (3 obiekty).

W Sekcji Konserwacji Oddziału Zabezpieczenia Zbiorów całkowitej bądź częściowej konserwacji poddano 865 dzieł (łącznie 14 111 kart), w tym: 645 rękopisów, 146 wol. starych druków, 25 pozycji inwentarzowych ze zbiorów graficznych, 17 muzykaliów, 30 obiektów z byłego Oddziału Wydawnictw Rzadkich i Dokumentów Życia Społecznego oraz 2 wol. druków zwartych i czasopism z magazynu ogólnego. Sporządzono 128 kompletów dokumentacji opisowej i fotograficznej konserwowanych dzieł. Wykonano ponadto konserwację opraw 230 obiektów (w tym 92 rękopisów, 105 starych druków, 3 obiektów ze zbiorów graficznych, 9 muzykaliów i 21 jednostek z dokumentów życia społecznego), a także sporządzono 12 nowych opraw dla zbiorów specjalnych.

Wykonano oprawy ochronne na zbiory specjalne w postaci 1 futerału, 2 teczek, 1 pudła zwykłego i 2 pudeł wyściełanych aksamitem. Sekcja Konserwacji przygotowała do dezynfekcji w komorze fumigacyjnej 53 dzieła ze zbiorów specjalnych i druków z XIX i XX wieku. Poza tym introligatorzy Sekcji wykonali 593 koszulki ochronne na grafiki, rękopisy, stare druki i druki rzadkie. Zrobiono ponadto 4 komplety zapinek na oprawę dzieła muzycznego i 99 *passe-partout* jako ochronę zbiorów, jak i do celów wystawienniczych.

Pracownicy Sekcji Reprograficznej wykonali 10 285 skanów z mikrofilmów bądź mikrofisz zamówionych przez czytelników, 746 609 skanów z oryginałów (w tym 709 081 do zbiorów BJ i na potrzeby bieżącej działalności Biblioteki, a także 37 528 zamówionych przez czytelników). Skany zostały zapisane na 123 dyskach DVD i 543 dyskach CD. Wykonano 23 768 mikroobrazów mikrofiszowych, to jest 94% więcej w porównaniu z rokiem poprzednim (w tym 11 732 negatywowe i 12 036 pozytywowych), 226 036 klatek mikrofilmowych (w tym 172 306 negatywowych i 15 341 pozytywowych do zbiorów BJ oraz 38 389 pozytywowych dla czytelników), 37 803 kserokopie zrobione z oryginałów (57% więcej w porównaniu z rokiem 2012) – w tym dla czytelników: 7583 sztuki w formacie A4, do celów służbowych 29 711 sztuk w formacie A4 i 509 sztuk w formacie A3, 2851 zdjęć cyfrowych (51% więcej w porównaniu z rokiem poprzednim) – w tym 21 dla czytelników i 2830 do celów służbowych oraz sporządzono wydruki z 3615 plików cyfrowych (w tym dla czytelników 8 w formacie A4 i 147 w formacie A3, zaś do celów służbowych BJ 3311 sztuk w formacie A4 i 149 w formacie A3). Skopioowano 166 płyt DVD oraz 160 płyt CD.

W grudniu Sekcja wykonywała w trybie ekspresowym zlecenie dla UJ na skanowanie blisko 16 000 stron dokumentacji dostarczonej przez Dział Zamówień Publicznych. Dokumentacja związana była z obsługą projektów realizowanych przez jednostki Uczel-

ni – wersja cyfrowa wykonywana była dla potrzeb i na prośbę audytora zewnętrznego. Pracownicy Sekcji wykonywali ponadto skany i zdjęcia cyfrowe potrzebne do wystaw organizowanych w BJ, a także zabezpieczali tzw. oprawę fotograficzną wszelkich imprez odbywających się w gmachu Biblioteki.

W intrologatorni Sekcji Opraw i Zabezpieczenia Zbiorów oprawiono 2789 druków zwartych, 5353 wol. czasopism, 626 broszur i 75 ksiąg administracyjnych, wykonano 2415 opraw prowizorycznych na czasopisma i druki zwarte, przeoprawiono 394 wol. druków zwartych i 30 wol. czasopism, naprawiono 177 wol. druków zwartych i 698 wol. czasopism, wykonano 4186 pudeł ochronnych (296 zbiorczych i 3890 jednostkowych), a także 1096 kopert i koszulek ochronnych (głównie na muzykalia oraz na dokumenty życia społecznego i wydawnictwa rzadkie). Pełnej laminacji poddano 3938 kart książek i czasopism.

Klinika Papieru kontynuowała proces masowej konserwacji zbiorów. Do końca 2013 roku w maszynie Neschen C900 odkwaszono 3752 pojedyncze karty różnego formatu, pochodzące ze zbiorów BJ (głównie mapy), co w przeliczeniu na format A4 daje 7504 karty. W instalacji Bookkeeper III masowej konserwacji poddano 16 582 wol. zbiorów archiwalnych i bibliotecznych o łącznej wadze ponad 7390 kilogramów. Odkwaszane pozycje pochodziły ze zbiorów własnych, Archiwum Narodowego w Krakowie, Archiwum Nauki PAN i PAU w Krakowie, Muzeum Etnograficznego w Krakowie oraz Wojewódzkiej Biblioteki Publicznej w Kielcach. Za usługę odkwaszania zbiorów obcych Biblioteka otrzymała blisko 100 000 złotych.

Oddział Komputeryzacji, podobnie jak w latach poprzednich, odpowiadał za sprawne funkcjonowanie wewnętrznej sieci komputerowej Biblioteki. Na sieć tę składa się kilka serwerów oraz 330 komputerów typu PC. Podstawowe działania koncentrowały się głównie na bieżącej obsłudze oprogramowania VTLIS/Virtua w wersji 2012.2.2 oraz innych oprogramowań, aktualizacji systemów operacyjnych zainstalowanych na komputerach, usuwaniu wszelkiego typu awarii oraz szeroko rozumianej obsłudze informatycznej. Pracownicy Oddziału sprawowali nadzór nad funkcjonowaniem modułu rejestracji wypożyczeń i zwrotów książek (*circulation*) oraz nad funkcjonowaniem modułu automatycznego zamawiania książek, administrowali stroną domową BJ, aktywnie uczestniczyli w prowadzeniu szkoleń dotyczących pracy w systemie Virtua w zakresie wprowadzania danych do Komputerowego Katalogu Zbiorów Bibliotek UJ (zarówno w trakcie warsztatów prowadzonych w BJ, jak i w trakcie spotkań indywidualnych), obsługi modułu *circulation*, a także ochrony danych osobowych użytkowników zarejestrowanych w bazie.

## ZBIORY

W 2013 roku w rejestrze przybytków Biblioteki Jagiellońskiej odnotowano wpływ 152 703 wol. i jedn. dokumentów samoistnych (wzrost o blisko 8% w porównaniu z rokiem 2012) oraz 3047 dokumentów towarzyszących (audiowizualnych i elektronicznych), w tym 96 594 wol. druków zwartych i ciągłych (wzrost o 4%) i 2493 dokumenty

towarzyszące (spadek o około 29%), 56 109 jedn. zbiorów specjalnych (wzrost o 18% w porównaniu z rokiem poprzednim) i 554 dokumenty towarzyszące (wzrost o 40%), a także 2688 wol. zakupionych na potrzeby wymiany. W rejestrze ubytków odnotowano 617 wol. o łącznej wartości 17 068,98 złotych. Równocześnie odnaleziono 218 wol. (o wartości 9149,00 zł), które wykreślono z rejestru ubytków i wpisano do ksiąg inwentarzowych.

Ogółem w BJ na zakup literatury naukowej i baz danych wydano 1 465 968,00 zł (w tym z budżetu 204 610,00 zł). Do inwentarza BJ wpłynęło 154 275 wol. i jedn. (5,5% wzrost w porównaniu z rokiem 2012) o łącznej wartości 6 523 014,78 złotych. W zależności od źródła pozyskania wpływ ten przedstawia się następująco: z egzemplarza obowiązkowego – 90 374 wol. i jedn. o wartości 3 561 275,84 zł; z kupna (budżet BJ oraz środki UJ) – 4464 wol. i jedn. o wartości 1 140 853,94 zł; z darów – 5718 wol. i jedn. o wartości 504 253,50 zł; z wymiany – 2749 wol. i jedn. o wartości 224 391,50 zł; ze starego zasobu – 282 wol. i jedn. o wartości 176 720,00 zł, z księgozbioru zabezpieczonego – 7 wol. o wartości 665,00 złotych. Dokumenty życia społecznego – 48 011 jedn. – nie są wyceniane, ponieważ są zaliczane do druków ulotnych. Dodatkowo do inwentarza weszły mikrofilmy i mikrofiszki z produkcji własnej – 2670 sztuk, których wartość wyniosła 914 855,00 złotych. Ponadto w 2013 roku zeskanowano i opublikowano w Jagiellońskiej Bibliotece Cyfrowej 62 489 publikacji, o łącznej pojemności 51 384 GB, których wartość oszacowano na 7 707 600,00 zł (przy założeniu, że wartość wytworzenia, opracowania i opublikowania 1 GB wynosi 150,00 zł).

Sekcja Egzemplarza Obowiązkowego Oddziału Gromadzenia Zbiorów odnotowała wpływ 88 353 wol. druków zwartych i wydawnictw ciągłych (wraz z 2433 dokumentami towarzyszącymi) oraz 52 880 jedn. zbiorów specjalnych (wraz z 554 dokumentami towarzyszącymi). Odnotowany wpływ był dużo wyższy niż w roku poprzednim, zwłaszcza w odniesieniu do wydawnictw książkowych, co może się wiązać z tendencją rynkową do wydawania większej liczby tytułów w niższych nakładach. Wzrosła również liczba przysyłanych jednostek zbiorów specjalnych, zwłaszcza dokumentów życia społecznego, dokumentów audiowizualnych i oprogramowania. Stopniowo maleje natomiast liczba otrzymywanych czasopism, z których część ukazuje się w wersjach elektronicznych (dostępnych *online*, przesyłanych w plikach lub na fizycznych nośnikach cyfrowych).

Pracownicy Sekcji wzorem lat ubiegłych z niezwykłą sumiennością egzekwowali nadsyłanie obowiązkowych egzemplarzy bibliotecznych przez wydawców. W odpowiedzi na 9453 wysłane urgenty i 350 pism otrzymaliśmy 3534 wol. druków zwartych oraz 2619 numerów czasopism. Wartość zbiorów, które wpłynęły do Biblioteki w ramach egzemplarza obowiązkowego, wyniosła 3 683 260,00 złotych.

Ze środków przyznanych na działalność statutową wydano 1 258 082,00 zł na zakup czasopism i baz danych *online* dla BJ i UJ (to jest o 196 636,00 zł więcej w porównaniu z rokiem 2012). Pracownicy naukowcy i studenci UJ i CMUJ mieli dostęp do 63 baz *online*, 53 798 tytułów czasopism oraz 116 133 książek elektronicznych.

W czerwcu 2013 roku 33 jednostki UJ złożyły swoje wnioski na prenumeratę czasopism zagranicznych na rok 2014. Na podstawie wspomnianych wniosków spo-



rzędzono wykaz zamówień, obejmujący 181 tytułów. Przetarg na dostawę czasopism zagranicznych na lata 2014–2016 wygrała Ars Polona. Z 63 jednostek Uczelni zebrano także wytyczne niezbędne do przygotowania przetargu na dostawę czasopism polskich. Na sporządzonej liście przetargowej znalazło się 567 tytułów w 1071 egzemplarzach. Niestety, w postępowaniu przetargowym uczestniczyła tylko 1 firma („Garmond”), która podjęła się dostarczenia 460 tytułów. Pozostałe 107 tytułów poszczególne jednostki UJ zmuszone są zamawiać bezpośrednio u wydawców. Ogółem w 2013 roku Biblioteka Jagiellońska gromadziła 7962 bieżące tytuły czasopism drukowanych, w tym 7001 polskich i 961 zagranicznych.

Za pośrednictwem Sekcji Pozyskiwania Zbiorów Oddział Gromadzenia zakupił w roku sprawozdawczym 1190 wol. druków zwartych i ciągłych (wzrost o 15% w porównaniu z rokiem poprzedzającym) oraz 1056 jedn. zbiorów specjalnych (nieznaczny spadek w stosunku do roku ubiegłego – o 3%). Ze względu na trudną kondycję finansową Biblioteki wzrost liczby kupowanych książek jest minimalny – kupowane są głównie książki polskie (z książek obcych głównie polonika i nieliczne pozycje naukowe).

Cennym źródłem pozyskiwania zbiorów jest również wymiana, którą w okresie sprawozdawczym BJ prowadziła ze 158 kontrahentami zagranicznymi oraz 14 bibliotekami krajowymi. Dla celów wymiany i reprezentacji zakupiliśmy 2688 wol. za sumę 68 653,67 złotych. Do partnerów krajowych i zagranicznych wysłano ogółem 2755 woluminów, w tym 1865 egzemplarzy publikacji zakupionych w Wydawnictwie UJ i księgarniach krakowskich, 286 egzemplarzy publikacji ze zbiorów własnych (zasób na wymianę oraz dublety egzemplarza obowiązkowego) oraz 604 egzemplarze gratisowe pozyskane od wydawców i autorów. Otrzymaliśmy z kolei 2086 wol. druków zwartych i wydawnictw ciągłych (wraz z 12 dokumentami towarzyszącymi) i 16 jedn. zbiorów specjalnych, wycenionych szacunkowo na kwotę 167 065,00 złotych. W porównaniu z rokiem 2012 otrzymaliśmy o 230 wol. druków zwartych i ciągłych więcej, zaś wartość otrzymanych wydawnictw przewyższyła kwotę poniesionych wydatków (koszty zakupu wraz z kosztami ekspedycji) o ponad 61 000 złotych. Zbiory Biblioteki Jagiellońskiej wzbogaciły się o wiele cennych pozycji otrzymanych między innymi z Biblioteki Kongresu w Waszyngtonie, z Biblioteki Akademii Nauk w Wiedniu, z bibliotek uniwersyteckich w Berkeley, w Dijon, w Seattle i w Wilnie, z Bibliotek Narodowych w Belgradzie, w Mińsku, w Paryżu, w Pradze i w Sankt Petersburgu, z Biblioteki Uniwersytetu Humanistycznego w Moskwie oraz z Biblioteki Akademii Nauk w Moskwie. Wymienione instytucje to nasi niezawodni, wieloletni partnerzy, dzięki którym mamy dostęp do najnowszej literatury naukowej na świecie.

Jak co roku przyjmowaliśmy również dary z kraju i z zagranicy. W okresie sprawozdawczym otrzymaliśmy 4965 wol. druków zwartych i czasopism (spadek o około 8,5% w porównaniu z rokiem 2012) wraz z 7 dokumentami towarzyszącymi oraz 2169 jedn. zbiorów specjalnych (o szacunkowej wartości 423 845,00 złotych). Wśród podarowanych obiektów znalazło się wiele ciekawych i cennych pozycji, otrzymanych zarówno od instytucji, jak i od osób prywatnych. W gronie darczyńców znaleźli się między innymi: Instytut Książki (171 wol. druków zwartych), niemiecka Fundacja Fritz-

-Thyssen Stieftung (13 wol. druków zwartych), Maximilian-Gesellschaft ze Stuttgartu (10 wol. druków zwartych), szwajcarska fundacja Pro Helvetia (35 wol. druków zwartych), Obserwatorium Astronomiczne UJ (czasopismo „Astronomy and Astrophysics” z lat 2007–2010), Biblioteka Instytutu Fizyki UJ (4 jedn. starych druków), Biblioteka Instytutu Filozofii UJ (15 jedn. starych druków), Wydział Polonistyki UJ (64 jedn. rękopiśmienne), Biblioteka Instytutu Religioznawstwa UJ (11 wol. druków zwartych, 211 wol. druków ciągłych i 1 stary druk), prof. Z. Żmigrodzki (542 jedn. zbiorów muzycznych), prof. Jens Laut z Uniwersytetu w Getyndze (101 wol. druków zwartych), dr Wojciech Kajtoch (383 wol. druków zwartych i 12 wol. druków ciągłych), Przemysław Nowak (28 wol. druków zwartych) i Mirosław Kruszyński z Genewy (3 wol. druków zwartych i 2 jedn. starych druków).

Do Sekcji Pozyskiwania Zbiorów przyjęto także 7427 wol. (to jest o 4% więcej niż w roku ubiegłym), zaś innym bibliotekom przekazano 4483 woluminy. Księgozbiór dubletów powiększył się więc ostatecznie o 2944 woluminów. Pracownicy Sekcji kontynuowali porządkowanie księgozbioru – uporządkowano między innymi ok. 200 metrów bieżących starego ciągu dubletów opatrzonych sygnaturami wewnętrznymi oraz przeprowadzono selekcję wydawnictw „Reichsgesetzblatt” z lat 1933–1945. Z Biblioteki PAN przywieziono 218 paczek z przekazanymi w darze czasopismami z XIX wieku i początku wieku XX, których Biblioteka nie posiadała w swoim zasobie.

Zbiory Sekcji Rękopisów Oddziału Zbiorów Specjalnych powiększyły się łącznie o 268 pozycji. Do *Księgi przybytków* zostało wpisanych 188 jedn. pochodzących z darów i 80 jedn. z kupna. Do ciekawszych nabytków należą: baśń *Serce z piernika* Marii Kędziorzyny oraz przekazane w darze przez jej córkę (Annę Truskolaską) kalendarzyki, zawierające między innymi informacje o spotkaniach autorskich, fragment archiwum Niezależnego Samorządnego Związku Zawodowego „Solidarność” przy Zespole Opieki Zdrowotnej nr 2 w Nowej Hucie (dar rodziny Błońskich), archiwum muzyczne przejęte z Sekcji Zbiorów Muzycznych BJ (obejmujące między innymi materiały do bibliografii „Ruchu Muzycznego”, artykuły i rozprawy z teki redakcyjnej Państwowego Wydawnictwa Muzycznego w Krakowie, materiały dotyczące historii Bratniej Pomocy Uczniów Konserwatorium Towarzystwa Muzycznego w Krakowie, materiały na temat historii Szkoły Muzycznej im. Władysława Żeleńskiego w Krakowie), fragment korespondencji Mariana Bizana, autobiografia Kazimierza Wiśniaka *Życie ze sztuką splecione* (w formie zwoju), *Chronologia urodzin i śmierci Polaków zasługujących na pamięć od roku 1840* z papierów Karola Estreichera młodszego, *Kronika rodzinna* (t. 3: 1887–1908 oraz t. 4: 1909–1916) Ludwika Antoniego Birkenmajera (dar Marii Birkenmajer), spuścizna Jana Błońskiego, zakupione na aukcji 2 listy do Antoniny Sikorskiej: Józefa Mehoffera (z 1905 roku) oraz Lucjana Rydla (z 1901 roku), fragment papierów Mariana Boreckiego dotyczących opracowania *Fenomenów* Jana Kochanowskiego do Sejmowej Edycji Dzieł Wszystkich Jana Kochanowskiego, fragment papierów i korespondencja Antoniny ze Staffów Šindlerovej, fragment papierów Tadeusza Kudlińskiego oraz przekazane w darze przez byłego rektora UJ, Franciszka Ziejkę, 2 pozycje: *Portugalia. Dziennik 15 X 1979–19 I 1980* i *Zapiski paryskie. Dziennik 12 XI 1984–19 XI 1985*. Do dalszego

opracowania pozyskano także fragment spuścizny Stanisława Mierzwę oraz Anny i Jacka Kajtochów.

W Sekcji Starych Druków Oddziału Zbiorów Specjalnych do księgi akcesyjnej wpisano 42 dzieła w 47 woluminach – głównie stare druki otrzymane z bibliotek instytucyjnych oraz od osób prywatnych. Do ksiąg inwentarzowych wpisano 260 dzieł w 284 woluminach. Wśród druków skatalogowanych znalazły się 64 polonika z XVI–XVIII wieku oraz 191 druków obcych. Na przełomie września i października 2013 roku do Sekcji przyjęto księgozbiór kamedułów z Bieniszewa koło Kazimierza Biskupiego w Wielkopolsce, liczący niemal 2000 jednostek bibliograficznych starodruków (w grudniu przewieziono ostatecznie 200 jednostek). Wszystkie egzemplarze poddano dezynfekcji w komorze fumigacyjnej, oczyszczono mechanicznie, a następnie przewieziono do części magazynowej, mieszczącej bibliotekę kamedułów z Bielana. W najbliższym czasie przewidziane jest przeprowadzenie dodatkowych prac inwentaryzacyjnych i katalogowych w obrębie tej kolekcji.

Do Sekcji Zbiorów Muzycznych Oddziału Zbiorów Specjalnych wpłynęły 354 jedn. muzykaliów z egzemplarza obowiązkowego, 7 jedn. z kupna, 28 jedn. z wymiany zagranicznej, oraz 93 jedn. z darów.

Druki otrzymane w ramach egzemplarza obowiązkowego w przeważającej części uzyskaliśmy od wydawnictw muzycznych, wśród których znalazły się między innymi: „Eufonium” z Gdyni, „Contra” z Nieporętu, „Gamma” i „Arystoteles” z Warszawy, „Akord” z Poznania, „Polihymnia” z Lublina, „Maxim” z Zielonej Góry, „Hejnał” z Płocka, wydawnictwa Akademii Muzycznych – w Bydgoszczy, Gdańsku, Katowicach, Krakowie i w Poznaniu, a także wydawnictwo Uniwersytetu Muzycznego Fryderyka Chopina i Instytutu Sztuki PAN w Warszawie. W tej kategorii zbiorów na szczególną uwagę zasługują: partytura *Mszy F-dur op. 41* Józefa Elsnera, *Halka* Stanisława Moniuszki (Partytura orkiestrowa – t. 1–4), *Sacrae cantiones* Asprilia Pacellego (partytura wydana w oparciu o starodruk muzyczny z 1608 roku, pochodzący z tzw. zbiorów berlińskich).

Wśród druków zakupionych warto wspomnieć druk muzyczny z utworami Fryderyka Chopina, a także wydanie *Koncertu a-moll op. 54* Roberta Schumanna, będące opracowaniem utworu orkiestrowego na 2 fortepiany.

W postaci ekwiwalentów za skanowanie zamawianych zbiorów w 2013 roku otrzymaliśmy jedynie 4 druki muzyczne z utworami kompozytorów angielskich. W związku ze zmianą sposobu rozliczeń za wykonane dla odbiorców zagranicznych usługi, rozliczane obecnie za pomocą faktur, praktycznie zaniechano pozyskiwania muzykaliów w ten sposób.

Najobszerniejszym darem, jaki wpłynął do zbiorów muzycznych w roku sprawozdawczym, był dar druków muzycznych przesłany przez p. Dorotę Bandurowicz ze Stanów Zjednoczonych, zawierający szczególnie interesujące i cenne liczne polonika (amerykańskie wydania utworów Fryderyka Chopina oraz twórczości wokalne innych kompozytorów polskich, a także *Albumy wesółych tańców polskich* na orkiestrę). Spośród darów zagranicznych wymienić należy jeszcze 2 druki muzyczne z kompozycjami

Roberta Schumanna (*Sonate Nr 2 für das Pianoforte op. 22* oraz *Ouverture zur Braut von Messina von F. von Schiller op. 100 ...*), *Weltliche Kantaten und Arien* R. Kaisera, a także bardzo wartościowe i cenne dla muzyków i muzykologów wydanie faksymilowe *Beethoven's „Eroica” Schetchbook*, opracowane na podstawie znajdującego się w BJ rękopisu „Szkicownika” L. van Beethovena (ze zbiorów berlińskich).

Zbiory muzyczne audiowizualne powiększyły się w 2013 roku o 1461 jednostek. Na tak znaczący przyrost tych zbiorów miał wpływ niezmiernie interesujący i cenny dar prof. Zbigniewa Żmigrodzkiego z Częstochowy, obejmujący ponad 800 jednostek płyt analogowych, CD, DVD oraz kaset z różnego rodzaju nagraniami muzycznymi, a mianowicie utwory sławnych śpiewaków i pianistów XX wieku, opery i operetki, muzyka symfoniczna i kameralna, a także muzyka rozrywkowa z lat międzywojennych XX wieku i późniejsza. Ogromną większość zbiorów muzycznych audiowizualnych stanowią nabytki zagraniczne (niemieckie i angielskie), ale muzyka polska lub polskich wykonawców jest również reprezentowana. Spośród innych darów warto wymienić 6 płyt CD z nagraniem śpiewaczki Monsegur Vaillant, wykonującej muzykę klasyczną (pieśni F. Schuberta, R. Schumanna, Ch. Gounoda, R. Wagnera) przy samodzielnym akompaniamentem na fortepianie oraz 3 płyty CD wraz z tomikiem wierszy poetów japońskich, do których muzykę napisała współczesna artystka japońska Chizuko Yoshida. Wśród płyt CD otrzymanych w ramach egzemplarza obowiązkowego najwartościowsze są, jak zwykle, nagrania muzyki klasycznej, przesyłane przez firmę DUX z Warszawy, nagrania wydawnictwa „Nowa Era” *Płytoteka nauczyciela muzyki* (10 płyt CD, stanowiących obszerny i różnorodny materiał dydaktyczny dla nauczycieli klas 4–6 szkoły podstawowej), 1 płyta CD wydana przez wytwórnię „Edukacja XXI” – *Koncert muzyki chóralnej* (nagranie z zakresu edukacji muzycznej, zrealizowane przez Uniwersytet Muzyczny Fryderyka Chopina, Wydział Dyrygentury Chóralnej [...] oraz solistów). Z zakresu muzyki rozrywkowej wartościowym nabytkiem otrzymanym w formie egzemplarza obowiązkowego jest komplet zawierający 2 płyty CD, 2 płyty DVD oraz książkę *Marek Grechuta*, wydany przez wydawnictwo „Agora” z Warszawy.

Do zbioru dokumentów życia muzycznego wpłynęły 354 jednostki, w tym 304 programy koncertowe, operowe i inne, 46 afiszy, 1 zaproszenie koncertowe i 3 katalogi wystaw.

Sekcja Zbiorów Graficznych i Kartograficznych odnotowała w księdze akcesyjnej 417 nowych pozycji graficznych w 417 wol. (w tym między innymi 2 ryciny, 66 fotografii, 33 ekslibrisy, 315 pocztówek i 1 album) oraz 285 jednostek kartograficznych w 640 wol. (pochodzących w przeważającej części z egzemplarza obowiązkowego – 271 dzieł w 625 wol.). Wszystkie otrzymane materiały graficzne przekazane zostały w formie darów. Ze względu na prezentowaną treść najcenniejszą część kolekcji stanowi zbiór fotografii związanych ze znaną krakowską osobistością – Władysławem Ślęzykiem, byłym pracownikiem BJ. Zbiory kartograficzne powiększyły się z kolei o arkusze map nawigacyjnych Bałtyku, mapę sozologiczną i mapę hydrograficzną. Bardzo cenną pod względem merytorycznym i długo oczekiwaną pozycją jest publikacja *Galicja na józefińskiej mapie topograficznej 1779–1789*.

Do Sekcji Wydawnictw Rzadkich i Dokumentów Życia Społecznego wpłynęły 48 254 nowe pozycje (27% więcej w porównaniu z rokiem poprzednim), po skatalogowaniu do zbiorów włączono 42 875 jednostek. Jak zwykle wśród nabytków Sekcji największą grupę stanowiły wydawnictwa techniczno-handlowe (16 705 jedn.) oraz wydawnictwa informacyjno-kulturalne (14 405 jedn.). Do Sekcji Zbiorów Muzycznych przekazano 243 jedn. dokumentów życia społecznego. Dużą część stanowiły również dary (963 jedn.) od osób prywatnych i pracowników BJ, z których najciekawsze pochodziły z Sekcji Informacji Naukowej (kalendarze, informatory, druki ulotne dotyczące Krakowa), Sekcji Zbiorów Graficznych i Kartograficznych (katalogi księgarskie) oraz z Sekretariatu BJ (zaproszenia do muzeów, galerii i uroczystości w szkołach wyższych). Z ciekawszych darów otrzymanych od osób prywatnych wymienić należy kolekcję druków związanych z bibliotekami w Polsce i na świecie – 140 jedn., kalendarze wileńskie z lat 2002–2012 (dar prof. Zbigniewa Żmigrodzkiego) – 16 egzemplarzy, a także plakaty i kartki pocztowe od artysty plastyka Kazimierza Wiśniaka – 40 egzemplarzy.

#### Stan zbiorów bibliotek UJ na dzień 31 grudnia 2013 roku

	Druki zwarte (wol.)	Wyd. ciągłe (wol.)	Zbiory specjalne (jedn.)	Razem (wol. i jedn.)
Biblioteka Jagiellońska	2 483 206	958 333	1 838 027	5 279 566
Biblioteki instytutowe UJ	1 619 728	258 557	147 385	2 025 670
<b>Razem:</b>	<b>4 102 934</b>	<b>1 216 890</b>	<b>1 985 412</b>	<b>7 305 236</b>
Udział procentowy Biblioteki Jagiellońskiej w zasobie bibliotecznym UJ	60,5%	78,7%	92,6%	72,3%

**Zestawienie stanu zbiorów tradycyjnych Biblioteki Jagiellońskiej  
opracowanych i wpisanych do inwentarzy**

		Przyrost w roku 2013*	Stan na 31 grudnia 2013 roku
A.	<b>Zbiory ogólne (wol.)</b>		
	druki zwarte nowe	63 945	2 483 206
	wydawnictwa ciągłe	31 983	958 333
	<b>Razem</b>	<b>95 928</b>	<b>3 441 539</b>
B.	<b>Zbiory specjalne (jedn.)</b>		
	rękopisy	268	33 208
	stare druki	284	106 752
	zbiory graficzne	417	59 301
	zbiory kartograficzne	640	57 301
	zbiory muzyczne	1 503	44 332
	normy, opisy patentowe	4 188	280 668
	mikroformy (mikrofilmy, mikrofiszki, fotokopie, kserokopie)	2 677	180 796
	materiały audiowizualne	1 559	25 794
	inne zbiory	43 823	1 049 875
	<b>Razem</b>	<b>55 359</b>	<b>1 838 027</b>
	<b>Ogólny stan zbiorów A+B</b>	<b>151 287</b>	<b>5 279 566</b>

\* – po odliczeniu ubytków

**Drukowane czasopisma bieżące w Bibliotece Jagiellońskiej  
oraz w bibliotekach instytutowych UJ**

	Liczba tytułów czasopism krajowych	Liczba tytułów czasopism zagranicznych	Razem
Biblioteka Jagiellońska	7 001	961	7 962
Biblioteki instytutowe	1 102	825	1 927
<b>Razem:</b>	<b>8 103</b>	<b>1 786</b>	<b>9 889</b>
Udział procentowy Biblioteki Jagiellońskiej w zasobie bibliotecznym UJ	86,4%	53,8%	80,5%

Dzięki dokumentom przekazanim przez Oddział Gromadzenia Zbiorów wzbogacił się również Oddział Zbiorów Cyfrowych, który otrzymał 1695 dokumentów elektronicznych zwartych (wraz z 10 drukowanymi dokumentami towarzyszącymi), 619 sztuk dokumentów elektronicznych ciągłych (wraz z 50 drukowanymi dokumentami towarzyszącymi), 480 dokumentów dźwiękowych niemuzycznych, 617 dokumentów audiowizualnych (którym towarzyszyło 86 dokumentów drukowanych) oraz 1805 dokumentów

elektronicznych w postaci pliku (w tym 708 dokumentów zwartych i 15 tytułów czasopism, obejmujących 1097 numerów). Do zbiorów Oddziału weszły ponadto towarzyszące książkom 483 dyski optyczne oraz 903 dyski optyczne towarzyszące czasopismom. W Oddziale przechowywane są jeszcze dokumenty analogowe. Jakkolwiek większość tych nośników wciąż jest odtwarzalna, jest to zbiór, który ulega sukcesywnemu starzeniu się, w związku z czym jego digitalizacja w najbliższym czasie jest nieodwołalna. Stan zachowania mikroform (to jest mikrofilmów i mikrofisz) przechowywanych w Oddziale jest ogólnie zadowolający, przy czym jakość kopii pozytywnych z racji ciągłego użytkowania pogarsza się z każdym rokiem. W 2013 roku sklejono 35 popękanych zwojów mikrofilmowych, w 7 przypadkach konieczne było ponowne wykonanie pozytywów. Należy jednak zaznaczyć, że w przyszłości zasób mikroform pozytywnych będzie odtwarzany tylko w sporadycznych przypadkach, na specjalne życzenie użytkownika.

#### Zbiory elektroniczne Biblioteki Jagiellońskiej wg stanu na 31 grudnia 2013 roku

Zbiory elektroniczne zinwentaryzowane	17 345 jedn.
Licencjonowane zbiory elektroniczne, do których BJ opłaciła dostęp w tym:	173 994 jedn.
książki elektroniczne	120 133 jedn.
czasopisma elektroniczne	53 798 jedn.
bazy danych	63
Materiały zdigitalizowane przez Bibliotekę	219 509 jedn.

W minionym roku pracownicy Sekcji Skontrum kontynuowali kontrolę stanu inwentarzowego wydawnictw zwartych w magazynie archiwalnym w obrębie sygnatur od A 375 001 do A 400 000 oraz A 500 001 do A 670 000 i A 675 001 do A 710 000. Rezultaty przeprowadzonych prac przedstawiono w 5 protokołach. Część rozbieżności między stanem faktycznym a zapisami inwentarzowymi korygowano na bieżąco, o wyjaśnienie pozostałych nieścisłości poproszono inne działy.

W listopadzie 2013 roku rozpoczęto kontrolę wydawnictw ciągłych egzemplarza archiwalnego. Skontrum objęło sygnatury pierwszego inwentarza, to jest A 400 001 do sygnatury A 401 500 – wyniki prac znalazły odzwierciedlenie w 3 protokołach poskontrumowych. W porównaniu ze skontrum druków zwartych skontrum wydawnictw ciągłych przebiega znacznie wolniej, chociażby ze względu na fakt, iż w przeważającej większości czasopism katalog komputerowy nie obejmuje wszystkich sygnatur (część widnieje wyłącznie w katalogu kartkowym), stąd też czas potrzebny do sprawdzenia poszczególnych woluminów znacznie się wydłuża.

W ramach prowadzonych prac sporządzono także 3 protokoły zbiorcze dzieł zagubionych z Magazynu Głównego (2 dla druków zwartych i 1 dla czasopism). Z Wypożyczalni przyjęto 29 protokołów jednostkowych, dotyczących pozycji zagubionych przez czytelników. Wszystkie wykazane pozycje odnotowano w prowadzonych rejestrach ubytków oraz sporządzono do nich odpowiednio: karty zagubionego dzieła, tekturki i zakładki oraz zmieniono ich status w systemie.

Na podstawie wydruków otrzymanych z Oddziału Komputeryzacji oraz fiszek nadsyłanych z Oddziału Magazynów pracownicy Sekcji rejestrowali i sprawdzali pozycje nieodnalezione. Z 693 nowych pozycji nieodnalezionych odszukano 369 pozycji, brakujących w roku 2013 i w latach poprzednich. W roku sprawozdawczym zarejestrowano 218 jedn. odnalezionych (210 wol. druków zwartych i 8 wol. wydawnictw ciągłych), ubytkowano zaś (tzn. uznano za braki bezwzględne) 596 jedn. druków zwartych i 21 ciągłych. Uzupełniono i oddano do oprawy wszystkie egzemplarze zdefektowane (78 wol.), które zostały przekazane do Sekcji. Ogółem podczas prac skontrolnych sprawdzono 205 717 sygnatur.

#### CZYTELNICTWO I INFORMACJA NAUKOWA

W porównaniu z rokiem 2012 liczba czytelników zarejestrowanych w bazie BJ zmalała o 1163 osoby (4%) – odnotowano 24 394 użytkowników aktywnie korzystających ze zbiorów tradycyjnych, w tym 16 568 studentów (11 175 z Uniwersytetu Jagiellońskiego i 5393 z innych uczelni) i 3183 pracowników nauki. Wraz ze spadkiem liczby czytelników korzystających ze zbiorów tradycyjnych o 3,7% zmalała także liczba pozycji wypożyczanych na zewnątrz – udostępniono 238 575 woluminów. Odnotowano natomiast niewielki (1,5%) wzrost liczby osób korzystających z czytelni – 67 342, czemu towarzyszył również niewielki wzrost liczby zbiorów udostępnionych na miejscu – 238 080 wol. i jednostek. Korzystanie ze zbiorów na miejscu odbywało się w czytelniach oraz w gabinetach zbiorów specjalnych, zapewniających 400 miejsc (w tym 2 separatki dla osób niedowidzących).

Czytelnię Główną odwiedziło 33 014 osób (przeciętnie 116 osób dziennie), to jest o blisko 6% więcej niż w roku 2012. W porównaniu z rokiem 2012 o 8,5% wzrosła też liczba pozycji udostępnionych na miejscu – ogółem z magazynu ogólnego i z księgozbioru podręcznego wypożyczono 128 100 wol. (w tym 98 410 wol. druków zwartych oraz 29 690 wol. czasopism). Wypożyczenia z księgozbioru podręcznego stanowią około 30% całości zamówień.

Znaczący spadek czytelnictwa odnotowano w Czytelni Gazet, funkcjonującej w wydzielonej części Lektorium. W 2013 roku Czytelnię tę odwiedziło 2336 osób (spadek w porównaniu z rokiem poprzednim o 11%), którym z magazynu ogólnego oraz z księgozbioru podręcznego udostępniono łącznie 6552 wol. (spadek o 25%). Przeciętnie z Czytelni tej korzystało 8 osób dziennie. Zjawisko to wiąże się niewątpliwie ze wzrostem zainteresowania wydawnictwami ciągłymi dostępnymi *online*.

W porównaniu z rokiem 2012 niewielki wzrost (5%) odnotowano w przypadku liczby odwiedzin w Czytelni Pracowników Nauki, którą przeciętnie odwiedza 38 osób dziennie – w okresie sprawozdawczym skorzystały z niej 10 283 osoby, którym udostępniono 65 068 wol. (wzrost o 6%). Do czytelni tej należy też 8 separatek, które po rozpatrzeniu podań złożonych przez zainteresowane osoby są przydzielane przez Dyрекcję BJ do korzystania na czas semestru lub całego roku.



W Czytelni Europeistycznej w porównaniu z rokiem poprzednim odnotowano 9% spadek liczby użytkowników (łącznie 2996 odwiedzin, przeciętnie 11 osób dziennie), znacząco (o 28%) zmalała również liczba wypożyczonych pozycji (5352). Z części ogólnoeuropejskiej księgozbioru podręcznego wypożyczono 2008 wol., z części austriackiej – 693 wol. i z części brytyjskiej – 495 woluminów. Z magazynu ogólnego dostarczono do Czytelni 2156 wol. druków zwartych i ciągłych. Dzięki kontynuacji prac zleconych, finansowanym głównie przez Federalne Ministerstwo Spraw Europejskich i Międzynarodowych Republiki Austrii, posunięto do przodu katalogowanie księgozbioru austriackiego, znajdującego się w Czytelni – do bazy KKZBUJ wprowadzono 479 rekordów bibliograficznych.

W roku sprawozdawczym Wypożyczalnię odwiedziło 180 049 osób (średnio około 635 osób dziennie), to jest około 7% mniej w porównaniu z rokiem poprzednim. Z magazynu ogólnego sprowadzono dla czytelników 202 766 wol. (w tym 7134 wol. dla pracowników BJ i 195 632 wol. dla użytkowników zewnętrznych), z rezerwacji przyjęto 32 379 wol., zaś z księgozbioru podręcznego „W” wydano 3079 pozycji. Ogółem na zewnątrz wypożyczono 238 575 wol. (łącznie ze 171 wol. wypożyczonymi z Czytelni Europeistycznej), co stanowi o 4% mniej niż w roku 2012. W dalszym ciągu pracownicy Wypożyczalni obsługiwali także użytkowników trzech bibliotek instytutowych Wydziału Filologicznego UJ (Biblioteki Instytutu Filologii Romańskiej, Biblioteki Instytutu Filologii Słowiańskiej oraz Biblioteki Instytutu Filologii Orientalnej), przeniesionych tymczasowo do gmachu BJ w związku z remontem i przebudową Collegium Padervianum.

Zapisy do Biblioteki na rok akademicki 2013/2014 rozpoczęto 26 września. Typy legitymacji, jak i ich ceny nie uległy zmianie w stosunku do roku poprzedniego. Wszystkie legitymacje z wyjątkiem kart „els” opatrzone są hologramami – tym razem jest to hologram zielony ze złotym emblematem UJ. Z opłat pobieranych za wydanie legitymacji bibliotecznych uzyskano 122 225 złotych.

Dużą popularnością wśród czytelników cieszyła się usługa wprowadzona w październiku 2012 roku, pozwalająca na samodzielne dokonywanie prolongat wypożyczonych dzieł (transakcje przeprowadzane *online*, bez konieczności okazywania książek w Wypożyczalni). Liczba prolongat tradycyjnych dokonanych w 2013 roku wyniosła 28 376, podczas gdy liczba prolongat *online* aż 133 302. Dzięki temu praca Wypożyczalni uległa znacznemu usprawnieniu, co z kolei przyczyniło się do zmniejszenia kolejek oczekujących na obsługę.

W dalszym ciągu z powodzeniem stosowano tryb urgowania w stosunku do czytelników zalegających z terminowym oddawaniem wypożyczonych dzieł. W wyniku podjętych działań odzyskano 420 wol., do budżetu Biblioteki wpłynęło 1095 zł za pozycje zagubione oraz 104 527 zł z tytułu opłat za przetrzymanie książek. Ogółem w wyniku wszelkiego rodzaju opłat pobieranych przez Wypożyczalnię do budżetu Biblioteki wpłynęło 227 847 złotych.

Za pośrednictwem Wypożyczalni Międzybibliotecznej czytelnicy mogli wypożyczać dzieła z innych bibliotek i instytucji krajowych, a także zagranicznych. W 2013 roku

odnotowano niewielki (około 5%) spadek liczby otrzymanych zamówień – ogółem pojawiło się 1411 rewersów. Do 120 bibliotek krajowych wysłano 862 wol. książek, 94 kopie materiałów oryginalnych w postaci mikrofilmów i kserokopii, a także 15 mikrofilmów ze zbiorów specjalnych. Do 14 bibliotek zagranicznych wysłano 22 wol. książek oraz 26 kopii materiałów oryginalnych. Łącznie do instytucji krajowych i zagranicznych Wypożyczalnia Międzybiblioteczna wysłała w roku sprawozdawczym 884 wol. druków zwartych oraz 135 kopii materiałów oryginalnych. Z kolei z instytucji krajowych i zagranicznych przesłano łącznie 85 wol. druków zwartych i 51 kopii materiałów oryginalnych. Z Biblioteki Jagiellońskiej wysłano 152 zamówienia (rewersy), z czego 137 skierowanych było do instytucji krajowych, zaś 15 do bibliotek zagranicznych. W wyniku ich realizacji z 28 bibliotek polskich przesłano 75 wol., 9 kopii materiałów oryginalnych w postaci mikrofilmów i kserokopii oraz 42 mikrofilmy ze zbiorów specjalnych, zaś z 3 bibliotek zagranicznych przesłano 10 wol. książek.

Wypożyczalnię Międzybiblioteczną odwiedziło w roku sprawozdawczym 341 osób (to jest o 13% mniej niż w roku 2012), które łącznie złożyły zamówienia na 188 pozycji. Za pomocą internetu sprawdzono w katalogach bibliotek polskich i zagranicznych 276 pozycji, wysłano 9 kwerend (dotyczących 9 pozycji), odpowiedziano zaś na 23 kwerendy (dotyczące 35 pozycji).

Z Czytelni Czasopism Bieżących, będącej pod opieką Oddziału Gromadzenia Zbiorów, skorzystało 1818 czytelników, co stanowi 6% mniej niż w roku poprzednim. Nieznacznemu wzrostowi (1%) uległa liczba pozycji wypożyczonych w przeliczeniu na tytuły – udostępniono 3445 tytułów, natomiast o 3% zmalała liczba numerów czasopism, z których korzystali czytelnicy (25 620 numerów). Czytelnia została zreorganizowana. Ze względu na spadającą rokrocznie frekwencję zmniejszono przestrzeń dla czytelników, usuwając 2 rzędy stołów, a powiększając tym samym zaplecze, w którym czasopisma przygotowywane są do opracowania i oprawy. Zmieniono również układ czasopism w wolnym dostępie z rzeczowego na alfabetyczny i zaopatrzone je w indeks rzeczowy. Zarządzanie nimi stało się łatwiejsze. Wycofywanie niewykorzystywanych czasopism i dokładanie nowych tytułów odbywa się teraz o wiele sprawniej.

W zakresie korzystania z Czytelni Bibliograficznej, będącej pod opieką Oddziału Informacji Naukowej i Katalogów, w ciągu 283 dni jej otwarcia odnotowano 9784 odwiedziny (w tym 3143 czytelników korzystających z księgozbioru podręcznego oraz 6641 użytkowników Internetu). W czytelni tej udostępniono 3456 dzieł w około 4084 wol. (ze względu na wolny dostęp do półek dane te są szacunkowe). Do księgozbioru podręcznego włączono 324 tomy, wycofano zaś 75 egzemplarzy (obecnie liczy on 11 412 dzieł w 14 243 woluminach).

W roku sprawozdawczym o 6% wzrosła liczba czytelników, którzy korzystali ze zbiorów rękopiśmiennych. Czytelnię Sekcji Rękopisów odwiedziło 2221 osób, którym udostępniono łącznie 7852 jednostki (w tym 5878 jedn. zbiorów specjalnych, 1971 druków zwartych z księgozbioru podręcznego i magazynu ogólnego oraz 3 wol. czasopism).

Czytelnię Starych Druków odwiedziło 1567 czytelników, którym udostępniono 3922 wol. z magazynu starych druków, 1105 książek z księgozbioru podręcznego oraz

193 druki z magazynu ogólnego. Zrealizowano 4577 rewersów. Obsługa czytelników w sporej części dotyczyła również realizacji zamówień do Sekcji Reprografii. Do pracowni przekazano 337 druków w celu wykonania zamówionych skanów. Do zbiorów BJ skopiowano 98 druków (96 kopii cyfrowych i 2 mikrofilmy).

Odnotowano znaczny spadek w zakresie udostępniania muzykaliów. Podczas 199 wizyt (47% spadek w porównaniu z rokiem 2012) 97 czytelnikom (22% spadek) udostępniono 453 wol. druków muzycznych (57% mniej niż w roku poprzednim), 7 mikrofilmów, 109 wol. książek i 76 wol. czasopism z księgozbioru podręcznego, a także 2 wol. czasopism z magazynu ogólnego. Wzrosła jedynie liczba wypożyczonych rękopisów muzycznych (249 jedn.) oraz dokumentów życia muzycznego (86 jedn.). Łącznie w 2013 roku w Gabinetzie Zbiorów Muzycznych udostępniono 872 pozycje (o 30% mniej niż w roku poprzednim).

Z obiektów przechowywanych przez Sekcję Zbiorów Graficznych i Kartograficznych Oddziału Zbiorów Specjalnych skorzystało 688 czytelników (489 z nich korzystało ze zbiorów graficznych, 199 ze zbiorów kartograficznych). Udostępniono łącznie 5386 jednostek zbiorów specjalnych (w tym 4300 jedn. zbiorów graficznych i 1085 jedn. zbiorów kartograficznych), a także 867 pozycji z księgozbioru podręcznego (832 dotyczące grafiki i 44 kartografii).

Obiektami Sekcji Wydawnictw Rzadkich i Dokumentów Życia Społecznego zainteresowanych było znacznie więcej czytelników niż w poprzednim roku sprawozdawczym, aczkolwiek łącznie wypożyczyli oni zdecydowanie mniej pozycji. W 2013 roku Gabinet Wydawnictw Rzadkich odwiedziły 703 osoby korzystające w nim z wydawnictw rzadkich (45% więcej w porównaniu z rokiem 2012), którym udostępniono 1754 jedn. (spadek o 12% w stosunku do roku 2012), w tym 1567 jedn. ze zbiorów RARA, 114 jedn. ze zbiorów II obiegu i 73 jedn. z księgozbioru podręcznego. Dokumentami życia społecznego zainteresowanych było 106 osób (38% więcej niż w roku poprzednim) – udostępniono im 760 jedn. tego typu zbiorów (o około 79% mniej niż w roku 2012).

Zbiory Oddziału Dokumentów Cyfrowych udostępniane są w Czytelni Dokumentów Audiowizualnych, z której w 2013 roku skorzystało 1627 osób (spadek o 19% w porównaniu z rokiem poprzednim). Spadek liczby użytkowników korzystających ze zbiorów zgromadzonych na mikroformach wynika niewątpliwie z faktu stale rozrastających się zasobów bibliotek cyfrowych. Czytelnikom udostępniono około 4000 wol. (dokładna liczba udostępnionych pozycji jest trudna do oszacowania ze względu na wolny dostęp do półek). W Czytelni do dyspozycji użytkowników przeznaczonych jest 7 czytników do mikrofilmów, 4 czytniki do mikrofisz, 4 komputery, telewizor, odtwarzacz DVD i VHS oraz odtwarzacz kaset i płyt CD typu wieża. Kilkanaście wolnych stanowisk przeznaczonych jest dla czytelników korzystających z materiałów własnych.

Udostępnianie zbiorów tradycyjnych czytelnikom indywidualnym w systemie bibliotecznym UJ oraz coraz bardziej popularne korzystanie ze zbiorów elektronicznych w roku sprawozdawczym przedstawiają poniższe tabele.

### Udostępnianie zbiorów tradycyjnych czytelnikom indywidualnym w systemie bibliotecznym UJ w roku 2013

	Liczba czytelników zapisanych	Udostępniono na miejscu	Udostępniono na zewnątrz
Biblioteka Jagiellońska	24 394	238 080	238 575
Biblioteki instytutowe UJ*	37 931	495 083	477 162
<b>Razem</b>	<b>62 325</b>	<b>733 163</b>	<b>715 737</b>

\* wg sprawozdań bibliotek instytutowych

### Korzystanie ze zbiorów elektronicznych, dostępnych zdalnie lub w sieci lokalnej\*

Wyszczególnienie	Ogółem
<b>Liczba sesji</b>	819 782
<b>Liczba pobranych dokumentów</b>	987 892
<b>Liczba wyświetleń publikacji z biblioteki cyfrowej</b>	3 485 399
<b>Liczba wejść na stronę internetową</b>	917 090

\* wg tabeli zamieszczonej w formularzu sprawozdawczym Głównego Urzędu Statystycznego (K-03, dział 7, poz. 2)

W 2013 roku do dyspozycji czytelników w całej Bibliotece przeznaczone były 42 komputery, z czego 22 podłączone były do Internetu, zaś pozostałe umożliwiały wyłącznie dostęp do katalogu *online*.

Ze wszystkich komputerów sieci Uniwersytetu oraz z komputerów domowych czytelnicy mieli dostęp do 62 baz danych, prenumerowanych w dostępie *online* oraz 6 baz udostępnianych stacjonarnie (na miejscu w Bibliotece). Łącznie udostępniono 68 baz, w tym: 41 pełnotekstowych (*Academic Search Complete, ACS Journals, AIP Journals, APS Journals, Archive of Celtic-Latin Database, Aristoteles Latinus Database, Beck Online, Business Source Complete, Cambridge Journals Online, Database of Latin Dictionaries, Ebrary Academic Complete, Emerald Management Xtra, Health Source – Consumer Edition, Health Source – Nursing/Academic Edition, Historical Abstracts with Full Text, In Principio, IOP Science, JSTOR – The Arts and Sciences, Collections: I, II, III, IV, V, Legal Source, Legalis. System Informacji Prawnej, Leksyka – Słownik internetowy, Lex Polonica Maxima* (otrzymywana w ramach egzemplarza obowiązkowego), *Library of Latin Texts, MasterFile Premier, Monumenta Germaniae Historica, Newspaper Source, Oxford Journal, Papal Letters, Patrologia Latina, ProQuest Central, ProQuest Dissertations and Theses, Reaxys, Regional Business News, RSC Journals, Rzeczpospolita – Archiwum, SAGE Premier, Science Direct, Springer Link, UDB-EDU. Russian Social Science and Humanities Journal Online, Westlaw International, Wiley Online Library*), 22 bazy bibliograficzno-abstraktowe (*Agricola, Arts & Humanities Citation Index 1975–, Bibliographie de Civilisation Médiévale, Chemical Abstracts Plus, Conference*

*Proceedings Citation Index – Science 1990 –*, *Conference Proceedings Citation Index – Social Science & Humanities 1990 –*, ERIC, *European Views of Americas (1493–1750)*, Francis, GreenFILE, *Humanities Abstracts*, INSPEC, *International Medieval Bibliography*, *Library Information Science & Technology Abstracts (LISTA)*, Medline, *MLA International Bibliography*, *MLA Directory of Periodicals*, *RILM Abstracts of Music Literature*, *Science Citation Index – Expanded 1945–*, Scopus, *Social Sciences Citation Index with Abstracts 1956–*, *Teacher Reference Center*), 3 bazy faktograficzne (*Abbreviations™ Online*, *Europa Sacra* i *International Directory of Medievalists*) oraz 2 bazy bibliometryczne (*Essential Science Indicators* i *Journal Citation Reports*). Informacja na ten temat jest na bieżąco aktualizowana na stronie domowej BJ. W ramach baz pełnotekstowych zapewniono dostęp do 53 798 czasopism elektronicznych.

Ponadto w 2013 roku udostępniono 31 testowych zasobów *online*, dotyczących niemal wszystkich dziedzin wiedzy (*Animal Health and Production Kompendium*, *Applied Science and Technology Source*, *Book Citation Index*, *Chinese Research Perspectives Online*, *Christian-Muslim Relations. A Bibliographical History*, *Current Contents Connect*, *Data Citation Index*, *Derwent Innovations Index*, *eBook Academic Collection*, *Education Source*, *EMIS Polska*, *Encyclopedia of Inorganic and Bioinorganic Chemistry*, *Environment Impact*, *Film & Television Literature Index with Full Text*, *Forestry Compendium*, *Global Health*, *Humanities Source*, *Investment Claims*, *JSTOR*, *Leisure and Tourism database*, *New Scientist Archives*, *Oxford Reports on International Law*, *Oxford Handbooks Online*, *Oxford Music Online*, *Passport*, *Political Science Complete*, *Prawopl*, *RefWorks*, *RILM Retrospective Abstracts of Music Literature*, *SocINDEX with Full Text*, *Vet Med Resource database*). O nowo zakupionych i testowanych bazach informowanych jest na bieżąco kilkuset pracowników Uniwersytetu.

W 2013 roku pracownicy BJ opracowali łącznie 712 kwerend (w tym 592 krajowe i 120 zagranicznych) oraz udzielili 12 817 informacji (w tym 10 855 bibliograficznych i 1962 rzeczowe).

Bibliotekę zwiedziło 1665 osób (w tym 281 z zagranicy – między innymi z Austrii, Belgii, Danii, Iranu, Łotwy, Niemiec, Norwegii, Rosji, Rumunii, Słowacji, Stanów Zjednoczonych, Turcji, Ukrainy i Węgier). Wśród nich było 269 bibliotekarzy (w tym 88 z zagranicy). Dla wielu z nich zorganizowano pokazy zbiorów specjalnych.

#### JAGIELLOŃSKA BIBLIOTEKA CYFROWA (JBC)

W ciągu kolejnego roku funkcjonowania Jagiellońska Biblioteka Cyfrowa utrzymała status największej biblioteki cyfrowej w Polsce, który osiągnęła już w styczniu 2012 roku. Zestawienie umieszczone na stronie Federacji Bibliotek Cyfrowych z dnia 31 grudnia 2013 roku pokazuje miejsce zajmowane przez JBC wśród 10 największych bibliotek cyfrowych w Polsce. Na uwagę zasługuje fakt, iż pomimo tego, że Wielkopolska Biblioteka Cyfrowa budowana jest przez konsorcjum 22 instytucji, Jagiellońska Biblioteka Cyfrowa wyprzedza ją pod względem dostępnych publikacji cyfrowych o ponad 39 000 pozycji.

Nazwa biblioteki cyfrowej	Liczba instytucji współtworzących	Liczba dostępnych publikacji
Jagiellońska Biblioteka Cyfrowa	1	251 221
Wielkopolska Biblioteka Cyfrowa	22	212 142
Cyfrowa Biblioteka Narodowa Polona	1	169 571
e-biblioteka Uniwersytetu Warszawskiego	1	145 774
Śląska Biblioteka Cyfrowa	58	82 725
Małopolska Biblioteka Cyfrowa	1	82 243
Kujawsko-Pomorska Biblioteka Cyfrowa	9	70 681
Biblioteka Cyfrowa – Regionalia Ziemi Łódzkiej	1	47 332
Elbląska Biblioteka Cyfrowa	1	43 460
Repozytorium Cyfrowe Instytutów Naukowych	16	37 862

W okresie sprawozdawczym w JBC opublikowano 62 489 dokumentów – były to głównie czasopisma, ale również dość duży zasób zbiorów specjalnych. Niestety, w ostatnim okresie nastąpiło wyhamowanie dynamiki rozwoju w związku z zakończeniem realizacji 3 projektów: JBC, Małopolski Regionalny Program Operacyjny i Narodowy Zasób w Bibliotece Jagiellońskiej.

Na stronie domowej JBC pod adresem <http://jbc.bj.uj.edu.pl/dlibra/pubstats> można na bieżąco śledzić różnorodne zestawienia statystyczne, podające liczbę aktualnie udostępnianych pozycji, liczbę czytelników korzystających z biblioteki w danym momencie, łączną liczbę czytelników od początku uruchomienia bazy (lipiec 2010 roku), zestawienie udostępnianych publikacji, zestawienie wyświetlanych pozycji, publikacje najczęściej czytane i najlepiej oceniane przez użytkowników, a także: łączną liczbę wygenerowanych stron WWW, łączną liczbę wyszukiwań i łączną liczbę odwiedzających w rozbiciu na poszczególne miesiące.

#### PROJEKTY

Rok 2013 był okresem zakończenia realizacji dwóch dużych projektów strukturalnych, realizowanych przez Bibliotekę Jagiellońską: „Jagiellońska Biblioteka Cyfrowa” (projekt współfinansowany przez Unię Europejską ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko na lata 2007–2013, Priorytet XI. „Kultura i Dziedzictwo Kulturowe”, Działanie 11.1. „Ochrona i zachowanie dziedzictwa kulturowego o znaczeniu ponadregionalnym”) oraz „Bezpieczne i kompleksowe udostępnianie zasobów cyfrowych Uniwersytetu Jagiellońskiego w sieci Internet”. *Etap I* (projekt współfinansowany przez Unię Europejską ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach

Małopolskiego Regionalnego Programu Operacyjnego na lata 2007–2013, Oś Priorytetowa 1. Warunki dla rozwoju społeczeństwa opartego na wiedzy, Działanie 1.2 Rozwój społeczeństwa informacyjnego).

Dzięki funduszom otrzymanym w ramach projektu „Jagiellońska Biblioteka Cyfrowa” Biblioteka Jagiellońska pozyskała specjalistyczny sprzęt do digitalizacji: skanery (o wartości 1 221 000,00 zł), linię technologiczną do archiwizacji mikrofilmowej (o wartości 1 114 921,00 zł), komputery do pracowni (wartość: 513 390,46 zł), wyposażenie meblowe (wartość: 53 904,48 zł) oraz materiały niezbędne w procesie digitalizacji.

W ciągu 3 lat realizacji projektu JBC wzbogaciła się o publikacje obejmujące około 1220 tomów czasopism oraz 1644 woluminy książek i jednostki zbiorów specjalnych. W ramach projektu opublikowano 215 tytułów jedynych w Polsce egzemplarzy czasopism IV i V formatu, książki z Oddziału Wydawnictw Rzadkich oraz książki XIX-wieczne. Ponadto w JBC znajduje się bogata kolekcja zbiorów specjalnych: starych druków, rękopisów, muzykaliów, zbiorów graficznych i kartograficznych.

Dnia 30 września 2013 roku zakończyła się realizacja projektu „Bezpieczne i kompleksowe udostępnianie zasobów cyfrowych Uniwersytetu Jagiellońskiego w sieci Internet”. *Etap I*. Projekt trwał 3 lata. W ramach jego realizacji zdigitalizowano wybrane zabytkowe zbiory Uniwersytetu Jagiellońskiego (Biblioteki Jagiellońskiej, Wydziałowej Biblioteki Prawa, Biblioteki i Fonoteki Instytutu Muzykologii), stworzono bezpieczną infrastrukturę serwerowni BJ, wdrożono bezpieczny system archiwizowania wytwarzanych danych cyfrowych, utworzono nowoczesny portal Biblioteki Jagiellońskiej, integrujący informacje o zasobach i usługach elektronicznych. W JBC zabezpieczono, zdigitalizowano, a następnie udostępniono 2500 woluminów druków unikatowych w skali kraju. Wśród zdigitalizowanych czasopism znalazły się między innymi: „Dziennik Kijowski” (z lat 1906–1918), „Gazeta Krakowska” (z lat 1794, 1796–1849), periodyki wydawane we Lwowie – „Gazeta Poranna” i „Gazeta Wieczorna” (z lat 1910/1911–1930), nadto „Dziennik Rozporządzeń dla Stołecznego Królewskiego Miasta Krakowa” (z lat 1880–1933), 16 tytułów czasopism muzycznych, 1200 tytułów druków muzycznych kompozytorów polskich z XIX i 1. połowy XX wieku, wydanych w Polsce i za granicą.

Z okazji kończącego się etapu realizacji projektu w dniu 21 czerwca 2013 roku zorganizowano spotkanie, którego celem było między innymi podsumowanie efektów projektu i zarysowanie kierunków dalszego rozwoju JBC, prezentacja kolekcji zawierających obiekty nienależące do Biblioteki Jagiellońskiej, publikacja „na żywo” cyfrowej kopii książki oraz przedstawienie sposobów wyszukiwania w kolekcjach. Spotkanie było zaproszeniem wszystkich bibliotek UJ do współpracy przy rozbudowie Jagiellońskiej Biblioteki Cyfrowej.

W sierpniu zakończono również realizację (trwającego od 3 lat) zadania finansowanego przez Narodowe Centrum Badań i Rozwoju „Utworzenie uniwersalnej, otwartej, repozytoryjnej platformy hostingowej i komunikacyjnej dla sieciowych zasobów wiedzy dla nauki, edukacji i otwartego społeczeństwa wiedzy” (BJ: etap 4 i 25). Koordynatorem prac był Instytut Informacji Naukowej i Bibliotekoznawstwa UJ.

W listopadzie zakończono ponadto realizację zadania „Digitalizacja Narodowego Zasobu w Bibliotece Jagiellońskiej”, finansowanego w 100% ze środków Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego, w ramach programu „Dziedzictwo kulturowe, priorytet Ochrona i cyfryzacja dziedzictwa kulturowego na rok 2013” (wartość zadania: 248 018,40 zł). W ramach tego przedsięwzięcia zdigitalizowano 352 jedn. zbiorów specjalnych oraz 383 wol. czasopism (łącznie ponad 90 000 skanów). Umożliwiło to czytelnikom korzystanie z ponad 700 tytułów, udostępnionych na platformie JBC. Wśród zdigitalizowanych tytułów znalazły się między innymi: jeden z najciekawszych dodatków do „Gazety Lwowskiej” – „Narodna Czasopis” (roczniki z lat 1891–1903), a także wydawane w latach 1926–1939 czasopismo „ABC. Pismo codzienne: informuje wszystkich o wszystkim”, „Dziennik Ludowy”, którego pierwsze numery ukazały się pod koniec 1918 roku we Lwowie, „Tygodnik Polityczny Gazety Warszawskiej” ukazujący się w roku 1935 oraz „Tygodnik Polityczny Warszawskiego Dziennika Narodowego” wydawany w latach 1935–1939. Dzięki wyłączeniu tych pozycji z tradycyjnego udostępniania ocalono je przed całkowitym zniszczeniem.

W roku 2013 w Bibliotece Jagiellońskiej realizowano ponadto inne przedsięwzięcia finansowane ze źródeł zewnętrznych:

– „Proweniencje poloników z Pruskiej Biblioteki Państwowej, tzw. Berlinki, przechowywanej w Bibliotece Jagiellońskiej – analiza zasobu w oparciu o cyfrowe repozytorium” – projekt w 100% finansowany ze środków Narodowego Centrum Nauki. Okres realizacji: 2013–2015. Wartość projektu: 1 099 805,00 złotych.

– „Biblioteka Jagiellońska – opracowanie dziejów od 1775 do 1918 roku” – projekt w 100% finansowany przez Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego w ramach Narodowego Programu Rozwoju Humanistyki. Okres realizacji: 2012–2016. Wartość projektu 500 000 złotych.

– „Orientalia Polonica. Polskie tradycje badań nad Orientem” – projekt finansowany przez Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego w ramach Narodowego Programu Rozwoju Humanistyki. Okres realizacji: 2013–2017. Projekt realizowany pod auspicjami Biblioteki Jagiellońskiej i przy współpracy Wydziału Filologicznego UJ, a także Wydziału Nauk Międzynarodowych i Politycznych UJ;

– „Działalność Upowszechniająca Naukę” – zadanie dofinansowane przez Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego;

– „Inwentarz rękopisów Biblioteki Jagiellońskiej nr 11863–12360. Archiwum Domowe Pawlikowskich, cz. 3.” – projekt finansowany przez Narodowe Centrum Nauki. Okres realizacji: 2013–2016. Wartość projektu: 230 205,00 złotych. Kierownikiem projektu jest dr Monika Jaglarz;

– „Katalog łacińskich rękopisów średniowiecznych Biblioteki Jagiellońskiej, t. 11.” – projekt finansowany przez Narodowe Centrum Nauki. Okres realizacji: 2013–2016. Wartość projektu: 264 253,00 złotych. Kierownikiem projektu jest dr Ryszard Tatarzyński.

W roku sprawozdawczym złożono także wnioski o dofinansowanie kolejnych projektów:



– „Rozwój infrastruktury informatycznej oraz rozbudowa bazy zasobów cyfrowych Uniwersytetu Jagiellońskiego”. Wartość dofinansowania, o jakie ubiegano się w ramach Programu Operacyjnego Innowacyjna Gospodarka, wynosi 3 348 110,58 złotych. Wniosek złożono w Narodowym Centrum Badań i Rozwoju, pełniącym rolę instytucji pośredniczącej. Projekt został zakwalifikowany do oceny merytorycznej, niestety, nie uzyskał wystarczającej liczby punktów;

– „Disputed, forgotten, reinstated: examining professional ethics towards the written cultural heritage in historical perspective”. Zadanie to miało być międzynarodowym projektem badawczym, realizowanym wspólnie z Biblioteką Uniwersytecką w Nikozji oraz Biblioteką Narodową Hiszpanii. Instytucją pośredniczącą w Polsce było Narodowe Centrum Nauki. Wniosek został złożony przez Narodową i Uniwersytecką Bibliotekę w Słowenii – lidera projektu. Niestety, nie został zatwierdzony do dofinansowania;

– „Rozbudowa Wirtualnej Platformy Kultury Uniwersytetu Jagiellońskiego – konserwacja i digitalizacja wybranego księgozbioru Biblioteki Jagiellońskiej oraz kolekcji dawnego Gabinetu Archeologicznego UJ”. Wniosek o dofinansowanie został złożony w ramach programu „Konserwacja i rewitalizacja dziedzictwa kulturowego” Mechanizmu Finansowego Europejskiego Obszaru Gospodarczego 2009–2014 i Norweskiego Mechanizmu Finansowego 2009–2014. Przeszedł pozytywnie etap oceny formalnej, niestety, ze względów merytorycznych nie otrzymał finansowania;

– „Ekslibris polski w zbiorach Biblioteki Jagiellońskiej. Kolekcja Antoniego Brosza.” – wniosek o dofinansowanie złożony w ramach Narodowego Programu Rozwoju Humanistyki. Projekt nie został zatwierdzony do dofinansowania;

– „Biblioteka Jagiellońska jako narodowe repozytorium dziedzictwa kultury światowej. Cz. 1 – Wolfgang Amadeusz Mozart” – Wniosek o dofinansowanie złożony w ramach Narodowego Programu Rozwoju Humanistyki;

– „Digitalizacja Narodowego Zasobu Bibliotecznego oraz wybranych obiektów muzealnych Uniwersytetu Jagiellońskiego”. Wniosek złożony w ramach Programu Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego na rok 2014 „Dziedzictwo kulturowe”, priorytet „Ochrona i cyfryzacja dziedzictwa kulturowego”;

– „Bezpieczne repozytorium wiedzy dla Małopolski” – wspólne przedsięwzięcie Biblioteki Jagiellońskiej oraz ACK Cyfronet AGH. Projekt złożony do Banku Projektów Regionalnych Województwa Małopolskiego. Uzyskał status projektu strategicznego. Obecnie trwają prace nad nową perspektywą finansową na lata 2014–2020.

#### IMPREZY NAUKOWO-KULTURALNE ORGANIZOWANE PRZEZ BIBLIOTEKĘ

W 2013 roku Biblioteka Jagiellońska zorganizowała kilka konferencji i sympozjów naukowych. W dniach 24–25 stycznia odbyła się konferencja międzynarodowa „Biblioteka Cyfrowa dziś a wyzwania jutra” pod patronatem honorowym Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego, Bogdana Zdrojewskiego, oraz JM Rektora UJ, prof. dr. hab. med. Wojciecha Nowaka. Celem konferencji była promocja oraz podsumowanie projektu „Jagiellońska Biblioteka Cyfrowa”, realizowanego w BJ od 15 kwietnia

2010 roku. Zaproszenie do wzięcia udziału w obradach, skierowane do szerokiego grona pracowników bibliotek, muzeów oraz archiwów, a także do użytkowników bibliotek cyfrowych, spotkało się z bardzo dużym zainteresowaniem. W spotkaniu wzięło udział blisko 150 uczestników (w tym kilkanaście osób z zagranicy: z Czech, Francji, Holandii, Niemiec, Słowacji, Szwecji, Ukrainy i Wielkiej Brytanii). Prelegenci omówili między innymi kwestie dotyczące obiektów oryginalnych (w tym zakresu prac podejmowanych w celu ich zabezpieczenia i konserwacji, problem ponownego skanowania i mikrofilmowania), obiektów cyfrowych (ich standardów, formatów i jakości) oraz metadanych (z uwzględnieniem sposobów wyszukiwania obiektów cyfrowych i przetwarzania danych). Wszystkie referaty tłumaczone były symultanicznie na język angielski i zostały opublikowane w formie książkowej. Konferencji towarzyszyła wystawa zatytułowana *Papier kontra Cyfra*, zorganizowana w sali wystawowej BJ. Odwiedzający ekspozycję mogli dowiedzieć się, jak wygląda proces digitalizacji zbiorów. W gablotach umieszczono oryginalne książki i czasopisma, które w ramach projektu poddano konserwacji, a następnie cyfryzacji. Dzięki 4 stanowiskom komputerowym czytelnik mógł obejrzeć elektroniczną formę zbiorów wystawionych w gablotach. W dniu poprzedzającym konferencję zorganizowano konferencję prasową, na której obecny był rzecznik prasowy Uniwersytetu Jagiellońskiego, a także przedstawiciele prasy i radia. Wydarzenie cieszyło się dużym zainteresowaniem.

W lutym odbyła się konferencja wieńcząca projekt „Księgozbiór oo. Kamedułów z Bielana w Bibliotece Jagiellońskiej”, realizowany w latach 2007–2012. W ramach projektu oo. Kameduli przekazali Bibliotece w depozyt na czas nieokreślony księgozbiór klasztorny liczący 11 000 woluminów, wśród których znalazło się między innymi 70 inkunabułów, 2130 pozycji z XVI wieku, 4400 dzieł z XVII wieku i 1400 dzieł XVIII-wiecznych. Sesję połączono z otwarciem wystawy, na której eksponowano część bezcennych i unikatowych starodruków, wchodzących w skład kolekcji.

W maju odbyło się uroczyste spotkanie katalogerów, uświetniające utworzenie milionowego rekordu bibliograficznego w katalogu komputerowym zbiorów – „Milion rekordów bibliograficznych w KKZBUJ”.

W październiku, w ramach krakowskich obchodów rocznic 540-lecia urodzin i 470-lecia śmierci Mikołaja Kopernika, we współpracy z Wydziałem Fizyki, Astronomii i Informatyki Stosowanej Uniwersytetu Jagiellońskiego zorganizowano sesję naukową „Mikołaja Kopernika Harmonia Sfer”, poświęconą życiu i działalności wielkiego uczonego. Przez 2 dni w Bibliotece Jagiellońskiej można było oglądać oryginał najsłynniejszego dzieła astronoma *O obrotach sfer niebieskich (De revolutionibus orbium coelestium)*. Oprócz rękopisu eksponowano także kilkanaście innych cennych druków z XV, XVI i XVII wieku (wśród nich 1. wydanie *De revolutionibus* z 1543 roku, starodruki opisujące teorię geocentryczną, atlasy ilustrujące teorię heliocentryczną), jak również portrety Kopernika i grafiki obrazujące miejsca, z którymi uczonego był związany.

W grudniu, w ramach Festiwalu Kultury Rodzimej, przy współdziałaniu Fundacji im. Karola E. Lewakowskiego oraz Muzeum Niepodległości w Warszawie, zorganizowano sesję naukową poświęconą Biernatowi z Lublina: „Rzecz o Bernardzie z Lublina, zwanym przez potomnych Biernatem”.

W ramach spotkań autorskich, kontynuowanych w cyklu „Salon Literacki”, w 2013 roku odbyło się 8 imprez: spotkanie z Łukaszem Gołębiowskim pod hasłem „Gdzie jest czytelnik?” (spotkanie, którego współorganizatorem było Stowarzyszenie Bibliotekarzy Polskich – Koło Grodzkie w Krakowie, prowadził Andrzej Nowakowski), promocja książki prof. Jana Zdzisława Ryna *Wyspa Wielkanocna. Eskulap na Rapa Nui* (spotkanie prowadził Piotr Legutko), uroczyste spotkanie z okazji 70. urodzin pisarza Zbigniewa Świącha (spotkanie prowadzili redaktorzy Leszek Mazan i Mieczysław Czuma), spotkanie z poetą i fraszkopisarzem Marcinem Urbanem oraz promocja tomiku jego wierszy i fraszek *Przez myśli do marzeń* (prowadzenie spotkania: Urszula Guzikowska, oprawa muzyczna: Barbara Leśniak), spotkanie autorskie z Kazimierzem Wiśniakiem oraz promocja jego książki *Życie ze sztuką splecione* (prowadzenie spotkania: Jerzy Duda), spotkanie (zorganizowane we współpracy z Kołem Grodzkim SBP) z prof. Jackiem Wojciechowskim na temat kondycji polskiego bibliotekarstwa i bibliotekoznawstwa, zatytułowane „Lepiej pójść po rozum do głowy” (spotkanie prowadziły: Agnieszka Korycińska-Huras i Żaneta Kubic), spotkanie z Adamem Zagajewskim (symposium zorganizowane w ramach Krakowskich Spotkań Poetów, jako impreza towarzysząca III Światowemu Kongresowi Tłumaczy Literatury) oraz z Czesławem Blicharskim, połączone z promocją jego nowej książki *W służbie mojej Małej Ojczyźnie Tarnopolem zwanej*. Łącznie w spotkaniach tych udział wzięło około 835 osób.

W minionym roku w Bibliotece odbyło się 16 wystaw tematycznych. W ujęciu chronologicznym przedstawiają się one następująco:

– 23 stycznia–1 lutego 2013 roku – *Papier kontra Cyfra* – organizatorzy: Biblioteka Jagiellońska; kurator wystawy: Zbigniew Koziński; realizacja: Anna Graff, Mirosław Kubic, Małgorzata Kusak, Beata Kurek, Piotr Małek, Krystyna Pytel, Anna Rychter, Barbara Siwek, Michał Skórka, Anna Sobańska, Kaja Stompór, Leszek Szafranski, Aleksandra Szalla-Kleemann; oprawa plastyczna: Małgorzata Kusak; prace konserwatorskie: Sekcja Konserwacji OZZ BJ; fotografie i skany: Sekcja Reprografii OZZ BJ; prace pomocnicze: Grzegorz Grzyb, Władysław Macała, Jan Madej, Andrzej Moskal. Wystawa towarzyszyła konferencji „Biblioteka Cyfrowa dziś a wyzwania jutra”, zorganizowanej w związku z zakończeniem realizacji projektu „Jagiellońska Biblioteka Cyfrowa”.

– 27 lutego–8 marca 2013 roku – *Księgozbiór oo. Kamedułów z Bielan w Bibliotece Jagiellońskiej* – organizatorzy: Biblioteka Jagiellońska, klasztor Ojców Kamedułów na Bielanych; kurator: Jacek Partyka; scenariusz: Jacek Partyka; realizacja: Jacek Partyka, Izabela Damulewicz, Aleksandra Szalla-Kleemann, Małgorzata Kusak; projekt graficzny zaproszenia i plakatu: Małgorzata Kusak. Wystawa towarzyszyła konferencji „Księgozbiór oo. Kamedułów z Bielan w Bibliotece Jagiellońskiej. Kompleksowe i wszechstronne zabezpieczenie, opracowanie i udostępnienie”.

– 14–19 marca 2013 roku – *Beethoven – wzniosłość i entuzjazm* – organizatorzy: Stowarzyszenie im. Ludwiga van Beethovena, Uniwersytet Jagielloński – Biblioteka Jagiellońska; kurator i scenariusz wystawy: Michał Lewicki; oprawa plastyczna: Lech Dziewulski; opisy rycin: Beata Górecka; fotografie i skany: Tadeusz Duda; prace konserwatorskie: pracownicy Sekcji Konserwacji OZZ BJ. Wystawę zorganizowano z oka-

zji 17. Wielkanocnego Festiwalu Ludwiga van Beethovena. Towarzyszyły jej materiały informacyjno-promocyjne w postaci plakatu, folderu, banera oraz zaproszeń.

– 9–30 kwietnia 2013 roku – *Słowem rzeźbione* – organizatorzy: Biblioteka Jagiellońska, Centrum Kultury, Sportu i Turystyki w Kalwarii Zebrzydowskiej; kurator i scenariusz: Kinga Chromy; realizacja: Kinga Chromy, Małgorzata Kusak, Edward Szumara; projekt graficzny katalogu: Maciej Rościszowski. Na wystawie tej, zorganizowanej pod patronatem Rektora Uniwersytetu Jagiellońskiego, prof. dr. hab. med. Wojciecha Nowaka oraz Burmistrza Miasta Kalwarii Zebrzydowskiej, Zbigniewa Stradomskiego, eksponowano rzeźbę, malarstwo oraz poezję prof. Bronisława Chromego. Towarzyszyły jej materiały informacyjno-promocyjne w postaci banera, katalogu, plakatu oraz zaproszeń.

– 16–30 kwietnia 2013 roku – *Wyspa Wielkanocna. Eskulap na Rapa Nui* – organizatorzy: Wydawnictwo Medycyna Praktyczna, Biblioteka Jagiellońska; realizacja: Grzegorz Grzyb, Małgorzata Kusak, Władysław Macałka, Jan Madej, Andrzej Moskal. Wystawa ta, przygotowana w formie planszowej w holu Biblioteki, towarzyszyła promocji książki prof. Zdzisława Ryna pod tym samym tytułem.

– 11–29 maja 2013 roku – *Rysunek polski w zbiorach Biblioteki Jagiellońskiej. Odstona pierwsza: 2. połowa XVIII wieku – 1. ćwierć XX wieku* – organizatorzy: Biblioteka Jagiellońska; kurator i scenariusz: Beata Górecka, Małgorzata Kusak; realizacja: Beata Górecka, Małgorzata Kusak, Piotr Małek; opracowanie katalogu: Beata Górecka, Małgorzata Kusak; projekt katalogu: Małgorzata Kusak; prace konserwatorskie: Sekcja Konserwacji OZZ BJ; fotografie i skany: Sekcja Reprografii OZZ BJ; prace pomocnicze: Grzegorz Grzyb, Władysław Macałka, Jan Madej, Andrzej Moskal. Wystawie towarzyszyły materiały informacyjno-promocyjne w postaci katalogu, plakatu i zaproszeń.

– 15 maja–7 czerwca 2013 roku – *Najpiękniejsze dedykacje dla Jerzego Turowicza* – organizatorzy: Fundacja Jerzego Turowicza, Biblioteka Jagiellońska; kurator i scenariusz: Kinga Macias, Jan Strzałka; realizacja: Kinga Macias, Małgorzata Kusak; prace pomocnicze: Grzegorz Grzyb, Władysław Macałka, Jan Madej, Andrzej Moskal. Wystawa zorganizowana została w holu BJ.

– 16 maja–16 czerwca 2013 roku – *Christine Burkhard – Oswoić Warszawę / Kilka stron z dziennika obcokrajowca w Polsce* – organizatorzy: Biblioteka Jagiellońska, Kraków Photo Fringe; kurator i scenariusz: Christine Burchard; realizacja: Christine Burchard; autor fotografii i tekstów: Christine Burchard; tłumaczenia na język polski: Maryna Ochab; projekt graficzny: Anna Niemiecko. Wystawa ta, zorganizowana w ramach Miesiąca Fotografii w Krakowie, prezentowała fotografie Christine Burchard, umieszczone na ogrodzeniu Biblioteki od strony ul. Ingardena.

– 5 czerwca–5 lipca 2013 roku – *90 lat polsko-irańskich stosunków dyplomatycznych* – organizatorzy: Ambasada Islamskiej Republiki Iranu w Warszawie, Biblioteka Jagiellońska; realizacja: Grzegorz Grzyb, Małgorzata Kusak, Władysław Macałka, Jan Madej, Andrzej Moskal. Była to wystawa planszowa z reprodukcjami archiwalnych dokumentów dotyczących relacji polsko-irańskich. Towarzyszyły jej materiały informacyjno-promocyjne w formie plakatu i zaproszeń.

– 15 czerwca–18 lipca 2013 roku – *Odtwarzanie warsztatu – drzeworyt w szesnastowiecznym Krakowie i nie tylko...* – organizatorzy: Tadeusz Grajpel, Biblioteka Jagiellońska; kurator i scenariusz: Tadeusz Grajpel; realizacja: Maciej Chrzanowski, Tadeusz Grajpel, Małgorzata Kusak; prace pomocnicze: Grzegorz Grzyb, Władysław Macała, Jan Madej, Andrzej Moskal. Wystawie tej, zorganizowanej w holu BJ, towarzyszyły prezentacje poświęcone metodom wycinania i odbijania drzeworytów, zasadom działania prasy drukarskiej Gutenberga, historii druku i drzeworytów krakowskich na tle historii drzeworytnictwa, a także dziejom pisma od starożytności do czasów współczesnych.

– 17 września–5 października 2013 roku – *Botaniczne skarby Biblioteki Jagiellońskiej* – organizatorzy: Biblioteka Jagiellońska, Instytut Botaniki UJ; kurator i scenariusz: Alicja Zemanek, Małgorzata Kusak; realizacja: Małgorzata Kusak, Anna Rychter, Aleksandra Stępień; prace pomocnicze: Grzegorz Grzyb, Władysław Macała, Jan Madej. Wystawę zorganizowano z okazji ogłoszenia roku 2013 rokiem botaniki krakowskiej. Towarzyszyły jej materiały informacyjno-promocyjne w formie plakatu i zaproszeń.

– 26 września 2013 roku – *Brazylia w księgozbiórce Biblioteki Jagiellońskiej w Krakowie* – organizatorzy: Biblioteka Jagiellońska, Zakład Filologii Portugalskiej i Przekładoznawstwa UJ; kurator: Anna Rzepka; realizacja: Katarzyna Król-Goździk, Małgorzata Kusak, Beata Paletko, Anna Rzepka; opracowanie katalogu: Anna Rzepka; prace pomocnicze: Grzegorz Grzyb, Władysław Macała, Jan Madej, Andrzej Moskal. Zorganizowana wystawa miała charakter pokazu zbiorów specjalnych, towarzyszącego I Kongresowi Luzytanistów Polskich.

– 1–17 października 2013 roku – *Der Tater des Wortes – Peter Handke Werk und Leben* – organizatorzy: Biblioteka Jagiellońska, Biblioteka Austriacka; kurator i scenariusz: Katarzyna Starzycka; realizacja: Małgorzata Kusak, Katarzyna Starzycka; prace pomocnicze: Grzegorz Grzyb, Władysław Macała, Jan Madej, Andrzej Moskal. Wystawa usytuowana była w holu Biblioteki.

– 25 października–20 listopada 2013 roku – *Bobkowski – chuligan wolności* – organizatorzy: Centrum Dialogu im. Marka Edelmana w Łodzi, Biblioteka Jagiellońska, Instytut Tolerancji, Muzeum Historii Polski; kurator: Joanna Podolska; scenariusz: Agnieszka Mitkowska, Joanna Podolska; realizacja: Małgorzata Kusak, Joanna Podolska, Justyna Tomaszewska; oprawa plastyczna: Hanna Milanowicz, Alicja Pukaczewska; prace pomocnicze i techniczne: Grzegorz Grzyb, Władysław Macała, Jan Madej, Andrzej Moskal. Wystawa zorganizowana w stulecie urodzin pisarza towarzyszyła Targom Książki w Krakowie.

– 30–31 października 2013 roku – *Copernicana w zbiorach Biblioteki Jagiellońskiej* – organizatorzy: Biblioteka Jagiellońska, Wydział Fizyki, Astronomii i Informatyki Stosowanej UJ; realizacja: Anna Graff, Małgorzata Kusak, Piotr Małek, Beata Paletko, Barbara Siwek, Aleksandra Szalla-Kleemann, Wojciech Świeboda; prace pomocnicze: Grzegorz Grzyb, Władysław Macała, Jan Madej, Andrzej Moskal. Wystawa miała charakter pokazu ze zbiorów specjalnych BJ, zorganizowanego w ramach krakowskich obchodów 540. rocznicy urodzin i 470. rocznicy śmierci Mikołaja Kopernika. Towarzyszyły jej materiały informacyjno-promocyjne w formie folderu, plakatu i zaproszeń.

– 27 listopada–20 grudnia 2013 roku – *Matematyka na Uniwersytecie Jagiellońskim: rękopisy i książki matematyczne XVI–XX wieku* – organizatorzy: Wydział Matematyki i Informatyki UJ, Biblioteka Jagiellońska; kurator i scenariusz: Robert Wolak; realizacja: Danuta Ciesielska, Małgorzata Kusak, Anna Rychter, Beata Paletko, Robert Wolak; konsultacje: Barbara Siwek, Anna Sobańska; redakcja katalogu: Krzysztof Ciesielski, Małgorzata Kusak, Robert Wolak; projekt graficzny katalogu, opracowanie plastyczne wystawy: Krzysztof Tomaszewski; prace konserwatorskie: Sekcja Konserwacji OZZ BJ; fotografie i skany: Sekcja Reprografii OZZ BJ; prace pomocnicze: Grzegorz Grzyb, Władysław Macała, Jan Madej, Andrzej Moskal. Ekspozycji towarzyszyła prezentowana w holu wystawa pokonkursowa plakatów wykonanych przez studentów z Katedry Komunikacji Wizualnej Wydziału Form Przemysłowych Akademii Sztuk Pięknych w Krakowie.

Poza wymienionymi wyżej wystawami w Bibliotece zorganizowano 25 „Wystaw nowości”, na których eksponowano 1548 wol. nowych nabytków BJ (w tym 1437 polskich i 111 zagranicznych). Każdorazowo po likwidacji kolejnych edycji „Wystaw nowości” na stronie domowej BJ umieszczano listę eksponowanych pozycji w układzie rzeczowym.

#### PRACE NAUKOWE I WYDAWNICZE

W 2013 roku ukazało się drukiem 65 prac oryginalnych, 12 przeglądowych, 2 monograficzne i 44 inne publikacje pracowników Biblioteki (w tym 6 publikacji w czasopiśmie o zasięgu międzynarodowym).

Ważniejsze prace indywidualne pracowników Biblioteki:

- Amghar E., *Niemieckie biblioteki uniwersyteckie. Kształtowanie oferty usługowej w kontekście celów marketingowych*, [w:] *Fizyczna przestrzeń biblioteki*, red. M. Wojciechowska, Gdańsk 2013, s. 114–132.
- Baś M., *Wpływ nowych technologii na informację naukową w bibliotece uniwersyteckiej na przykładzie Oddziału Informacji Naukowej i Katalogów Biblioteki Jagiellońskiej* [w:] *Konferencja Gliwice 24–25.X.2013 „Biblioteka Akademicka – Infrastruktura – Uczelnia – Otoczenie”* 2013, [online] <http://delibra.bg.polsl.pl/dlibra/doccontent?id=14697&from=FBC>.
- Baś M., Kopyś E., *Struktura usług informacyjnych w Uniwersytecie Aberystwyth. Sprawozdanie z pobytu szkoleniowego w Bibliotece Głównej Uniwersytetu „Biuletyn Biblioteki Jagiellońskiej”* LXII, 2012, Kraków 2013, s. 231–240.
- Baś M., Bielec I., Grzęda A., *Gloria victis: jak obchodzono kolejne rocznice Powstania Styczniowego. Materiały ze zbiorów Biblioteki Jagiellońskiej*, „Jagiellońska Biblioteka Cyfrowa” 2013, [online] <http://jbc.bj.uj.edu.pl/dlibra/docmetadata?id=271288&from=publication>.
- Borucki T., Zwiercan-Borucka K., *Bibliografia Podhala, Spisza i Orawy za rok 2008*, „Almanach Nowotarski: rocznik społeczno-kulturalny” 2013, z. 17, s. 399–492.

- Brawuski B., *Infrastruktura sprzętowa*, [w:] *Uniwersytet Jagielloński – Biblioteka Jagiellońska – Jagiellońska Biblioteka Cyfrowa*, red. K. Sanetra, Kraków 2013, s. 212–217.
- Brawuski B., Mesek Ł., Wiecheć A., *Raport z uruchomienia bazy wiedzy UJ (Jagiellońskiej Biblioteki Cyfrowej) i jej integracji z systemami zewnętrznymi*, Kraków 2013.
- Bułat B., *Przewodniki po świecie informacji, opracowane przez bibliotekarzy Biblioteki Jagiellońskiej dla jej czytelników. Wczoraj, dziś i jutro*, [w:] *Bibliotekarz – przewodnik po księgozbiorze, wiedzy i informacji*, red. M. Wojciechowska, Gdańsk 2013, s. 189–201.
- Bułat M., *Pamięć teatru. Recepcja sztuk i dramatyzacji utworów Szaloma Asza w teatrze polskim*, [w:] *Świat dramatów Szaloma Asza*, red. D. Kalinowski, Kutno 2013, s. 52–111.
- Cieślak A., *Działalność Biblioteki Jagiellońskiej w roku 2011. Sprawozdanie*, „Biuletyn Biblioteki Jagiellońskiej” LXII, 2012, Kraków 2013, s. 249–297.
- Cieślak A., *Jagiellońska Biblioteka Cyfrowa – największa w Polsce!*, „Alma Mater” 2013, z. 154, s. 6–7.
- Cieślak A., *Przez myśli do marzeń*, „Alma Mater” 2013, z. 156–157, s. 99.
- Cieślak A., *XXVII Kongres Międzynarodowego Stowarzyszenia Bibliofilów w Polsce*, „Annales Universitatis Paedagogicae Cracoviensis. Studia ad Bibliothecarum Scientiam Pertinentia” 10 (2012), s. 151–160, [online] <http://sbsp.up.krakow.pl/issue/current/showToc>.
- Cieślak A., *70. Rocznica urodzin Zbigniewa Świącha*, „Alma Mater” 2013, z. 156–157, s. 34–35.
- Dąbrowska E., *Kulturowa rola egzemplarza obowiązkowego w Polsce*, „Biuletyn Biblioteki Jagiellońskiej” LXII, 2012, Kraków 2013, s. 143–153.
- Dąbrowska E., *Miejsce Biblioteki Jagiellońskiej i Biblioteki Medycznej Collegium Medicum UJ w systemie biblioteczno-informacyjnym Uniwersytetu Jagiellońskiego*, „Forum Bibliotek Medycznych” VI, 2013, nr 1 (11), s. 196–211.
- Dąbrowska E., *Ocena użyteczności internetowych narzędzi angażujących użytkownika i otoczenie biblioteki w proces kształtowania księgozbioru*, [w:] *Bibliotekarze i czytelnicy w dobie nowych technologii i koncepcji organizacyjnych biblioteki*, red. M. Wojciechowska, Gdańsk 2013, s. 103–118.
- Dąbrowska E., *Polemika wokół egzemplarza obowiązkowego w latach 1989–2009*, „Biblioteka” 2012, z. 16 (25), s. 139–165.
- Dąbrowska E., *Wpływ komputeryzacji i informatyzacji na procesy gromadzenia zbiorów Biblioteki Jagiellońskiej na tle innych polskich bibliotek uczelnianych*, [w:] *Biblioteka Akademicka: Infrastruktura – Uczelnia – Otoczenie*, Gliwice 2013, [online]: <http://delibra.bg.polsl.pl/dlibra/publication?id=15578&from=&dirids=1&tab=1&lp=1&QI>
- Drabik A., *Badanie użytkowników Jagiellońskiej Biblioteki Cyfrowej*, Kraków 2013.

- Drabik A., *Cesarz Julian w sporze z urzędnikami rady miejskiej Antiochii*, [w:] *Człowiek w antycznym świecie*, red. S. Sprawski, Kraków 2013, s. 321–340.
- Drabik A., *Organizacja automatyzacji pracy*, [w:] *Uniwersytet Jagielloński – Biblioteka Jagiellońska – Jagiellońska Biblioteka Cyfrowa*, red. K. Sanetra, Kraków 2013, s. 188–211.
- Drabik A., Hoły J., Kotusik U., Krzak A., Kubas O., Mesek Ł., Myszkowski P., Nazarko J., Siedlarz B., Staniszewski M., Szafrąński L., Szczepaniec K., Tatarzyński H., Ziolo E., *Repozytorium Uniwersytetu Jagiellońskiego: Projekt rozwoju Jagiellońskiej Biblioteki Cyfrowej. Korelacje między opisami w katalogach bibliotecznych i bibliotekach cyfrowych*, Kraków 2013.
- Drabik A., Myszkowski P., Siedlarz B., Szafrąński L., *Testy funkcjonalne zintegrowanych zasobów informacyjnych bazy wiedzy UJ i systemu PASSIM*, Kraków 2013.
- Górecka B., Graff A., Sanetra K. [oprac.], *Format MARC 21 rekordu bibliograficznego dla dokumentu ikonograficznego*, Warszawa 2013.
- Górecka B., Kusak M. [red.], *Rysunek polski w zbiorach Biblioteki Jagiellońskiej. Odłona pierwsza: 2. połowa XVIII wieku–I. ćwierć XX wieku. Wystawa w Bibliotece Jagiellońskiej*, Kraków 2013.
- Jaglarz M., *Die Autographen Heinrich von Kleists in der Jagiellonen-Bibliothek*, [w:] *Gespraechsspiele & Ideenmagazine. Heinrich von Kleist und die Briefkultur um 1800*, red. I. Breuer, K. Jaśtal, P. Zarychta, Koeln–Wiemar–Wien 2013, s. 49–54.
- Jaglarz M., *Korespondencja Józefa Ignacego Kraszewskiego z Władysławem Wiślickim ze zbiorów rękopiśmiennych Biblioteki Jagiellońskiej*, „Biuletyn Biblioteki Jagiellońskiej” LXII, 2012, s. 97–112.
- Knapik A., Jodłowski P., Łojewska J., Kołodziej A., *Far field combined AFM and micro-raman imaging for characterisation of surface of structured catalysts: Example of Pd doped CoOx catalysts on precalcined kanthal steel*, „Topics in Catalysis” 2013, z. 56 (12), s. 1088–1095.
- Knapik A., Jodłowski P., Łojewska J., Łojewski T., Kołodziej A., *Topography and morphology of multicomponent catalytic materials based on Co, Ce and Pd oxides deposited on metallic structured carriers studied by AFM/Raman interlaced microscopes*, „Catalysis Today” 2013, z. 216, s. 11–17.
- Knapik A., Gancarczyk A., Iwaniszyn M., Janowska-Renkas E., Jodłowski P., Łojewska J., Kołodziej A., Ochońska J., *Short-channel structured reactor as a catalytic afterburner*, „Topics in Catalysis” 2013, z. 56 (1–8), s. 273–278.
- Korczyńska I., Lisowski B., Wójcik A. [współred.], *Amsterdam*, Kraków 2013.
- Korczyńska I., Babicka A., Lisowski B., Szpakowska E., Twardowski M. [współred.], *Nowe winnice + Graz*, Kraków 2013.
- Korczyńska I., Gawor P., Lisowski B., Włodarczyk M. [współred.], *Szlakami dziedzictwa. Architektura krakowska lat 1956–2000. Wybrane przykłady*, Kraków 2013.



- Korczyńska I., Gawor P., Lisowski B., Włodarczyk M. [współred.], *Szlakami dziedzictwa. Architektura Nowej Huty lat 1949–1970. Wybrane przykłady*, Kraków 2013.
- Koziński Z., *Ochrona zbiorów. Kopiowanie czasopism*, [w:] *Uniwersytet Jagielloński – Biblioteka Jagiellońska – Jagiellońska Biblioteka Cyfrowa*, red. K. Sanetra, Kraków 2013, s. 77–78.
- Koziński Z., *Ochrona zbiorów. Naprawa i zabezpieczenie czasopism przeznaczonych do skanowania*, [w:] *Uniwersytet Jagielloński – Biblioteka Jagiellońska – Jagiellońska Biblioteka Cyfrowa*, red. K. Sanetra, Kraków 2013, s. 66–71.
- Krajcarz J., *Biblioteki Ruhr-Universität w Bochum*, „Biuletyn Biblioteki Jagiellońskiej” LXII, 2012, Kraków 2013, s. 241–247.
- Krajcarz J., „Sultana Mehmeta Zwycięzcy”, „Nie pytaj, wchodź”, „Gdzie nie siedają ptaki”, „Z krzywym minaretem”... – czyli o nazewnictwie meczetów, [w:] *Poznać Bałkany. Historia–Polityka–Kultura–Języki*, red. K. Taczyńska, A. Twardowska, Toruń 2013, s. 579–587.
- Krzak A., *Struktura i nazewnictwo plików*, [w:] *Uniwersytet Jagielloński – Biblioteka Jagiellońska – Jagiellońska Biblioteka Cyfrowa*, red. K. Sanetra, Kraków 2013, s. 93–115.
- Kubas O., Staniszewski M., *Masowa korekta graficzna*, [w:] *Uniwersytet Jagielloński – Biblioteka Jagiellońska – Jagiellońska Biblioteka Cyfrowa*, red. K. Sanetra, Kraków 2013, s. 148–158.
- Kubic Ź., *Wykorzystanie zasobów internetowych do odtwarzania dawnych księgozbiorów na przykładzie prywatnej biblioteki Sebastiana Sierakowskiego, rektora Szkoły Głównej Koronnej w latach 1809–1814*, [w:] *Książka i prasa w kulturze*, red. K. Domańska, B. Iwańska-Cieślik, Bydgoszcz 2013, s. 99–108.
- Kurek B., *Czy bibliografia była potrzebna? O przyjęciu „Bibliografii polskiej” Karola Estreichera w środowisku naukowym XIX wieku*, [w:] *Książka i prasa w kulturze*, red. K. Domańska, B. Iwańska-Cieślik, Bydgoszcz 2013, s. 89–98.
- Kurek B., *Schodząc ze sceny – życie prywatne artystki scenicznej Sylwii Jutkiewiczowej w wierszach Karola Estreichera Starszego*, „Biuletyn Biblioteki Jagiellońskiej” LXII, 2012, Kraków 2013, s. 167–180.
- Kusak M., Ciesielski K., Wolak R. [współred.], *Matematyka na Uniwersytecie Jagiellońskim: rękopisy i książki matematyczne XVI–XX wieku*, Kraków 2013.
- Mesek Ł., *Digitalizacja bez granic?*, „Biblioteka Analiz” 2013, z. 22, s. 10–12.
- Mesek Ł., *Od karty katalogowej poprzez OPAC do biblioteki cyfrowej*, [w:] *Uniwersytet Jagielloński – Biblioteka Jagiellońska – Jagiellońska Biblioteka Cyfrowa*, red. K. Sanetra, Kraków 2013, s. 84–92.
- Mrożek-Buksa M., *Projekt Jagiellońska Biblioteka Cyfrowa*, [w:] *Uniwersytet Jagielloński – Biblioteka Jagiellońska – Jagiellońska Biblioteka Cyfrowa*, red. K. Sanetra, Kraków 2013, s. 14–29.
- Partyka J., Sarbinowska-Stanek A., Wawrykiewicz Z. [współred.], *Kalendarz krakowski 2014*, Szamotuły 2013.

- Partyka J., *Rzadkie, cenne, unikatowe. Biblioteka Kamedulów z Bielan w Bibliotece Jagiellońskiej*, „Alma Mater” 2013, z. 156–157, s. 84–86.
- Partyka J., *Księgozbiór kamedulów w Bibliotece Jagiellońskiej*, PAP [online] www.naukawpolsce.pap.pl [dostęp: 24.02. 2013].
- Pietrzyk Z., *Archiwizacja zasobów cyfrowych Jagiellońskiej Biblioteki Cyfrowej*, [w:] *Wokół zagadnień trwałej ochrony zasobów cyfrowych*, red. A. Januszko-Sza-kiel, Kraków 2013, s. 119–131.
- Pietrzyk Z., *Grusswort zur Eröffnung der Ausstellung „Heinrich von Kleist und die Briefkultur seiner Zeit” in der Bibliothek Jagiellońska Krakau 28.9.–28.10. 2012*, [w:] *Gesprächsspiele & Ideenmagazine Heinrich von Kleist und die Briefkultur um 1800*, hrsg. I. Breuer, K. Jaśtal, P. Zarychta, Köln–Weimar–Wien 2013, s. 9–10.
- Pietrzyk Z., „Jagiellonka” – więcej niż kapusta, „WUJ” 8, 2013, s. 5 (wywiad).
- Pietrzyk Z., *Kalendarz krakowski 2014*, Szamotuły 2013 (około 60 notek do kalendarza o Uniwersytecie Jagiellońskim).
- Pietrzyk Z., *Kopernik*, „Ziemia Bocheńska” 7–8, 2013, s. 36–37.
- Pietrzyk Z., *Mikołaj Kopernik. Album wydany w 540. rocznicę urodzin i 470. rocznicę jego śmierci*, Proszówki 2013.
- Pietrzyk Z., ... *nie można osiągnąć porozumienia między pojęciami o zadaniu bibliotekarstwa i o praktyce w jego stosowaniu*, [w:] K. Estreicher jr., *Dziennik wypadków*, t. 7, cz. 1, Kraków 2013, s. 53–60.
- Pietrzyk Z., *Słowem rzeźbione*, [w:] Bronisław Chromy. *Słowem rzeźbione. Katalog wystawy*, Kraków 2013, s. [6].
- Pietrzyk Z., *Treasures of the Jagiellonian Library*, „Alma Mater” 159, 2013, s. 44–47.
- Pyplacz J., *Evil Goddesses, Flawed Heroes. Divine Wrath and Human Error in Seneca’s “Hercules Furens” and “Phadra”*, “Symbolae Philologorum Posnaniensium” 2013, z. 23, s. 91–102.
- Sanetra K., *Biblioteka Cyfrowa dziś a wyzwania jutra: międzynarodowa konferencja naukowa, Kraków, 24–25 stycznia 2013*, „Przegląd Biblioteczny” 2013, z. 2, s. 185–189.
- Sanetra K., *Filozofia Jagiellońskiej Biblioteki Cyfrowej*, „Bibliotekarz” 5, 2013, s. 4–7.
- Sanetra K. [oprac. i red.], *Uniwersytet Jagielloński – Biblioteka Jagiellońska – Jagiellońska Biblioteka Cyfrowa*: www.jbc.bj.uj.edu.pl. Kraków 2013.
- Siedlarz B., *Skanery i skanowanie*, [w:] *Uniwersytet Jagielloński – Biblioteka Jagiellońska – Jagiellońska Biblioteka Cyfrowa*, red. K. Sanetra, Kraków 2013, s. 72–78.
- Siedlarz B., *Konwersja do DjVu* [w:] *Uniwersytet Jagielloński – Biblioteka Jagiellońska – Jagiellońska Biblioteka Cyfrowa*, red. K. Sanetra, Kraków 2013, s. 176–187.
- Stompór-Lesiecka K., *Promocja projektu*, [w:] *Uniwersytet Jagielloński – Biblioteka Jagiellońska – Jagiellońska Biblioteka Cyfrowa*, red. K. Sanetra, Kraków 2013, s. 234–239.

- Stompór-Lesiecka K., *Proweniencje druków z Krasiczyńskiej Biblioteki Sapiechów jako przyczynek do rekonstrukcji historii księgozbioru*, [w:] *Stan badań nad wielokulturowym dziedzictwem dawnej Rzeczypospolitej*, t. 4, Białystok 2013, s. 849–854.
- Szafrąński L., *Biblioteka przyszłości czy poszerzenie istniejącej oferty biblioteki*, [w:] *Biblioteka jako marka. Materiały z VII Forum Młodych w Łodzi 11–12 września 2012 r.*, red. J. Stawińska, Warszawa 2013, s. 65–72.
- Szafrąński L., *Kadrowanie i prostowanie – wybór czy konieczność?*, [w:] *Uniwersytet Jagielloński – Biblioteka Jagiellońska – Jagiellońska Biblioteka Cyfrowa*, red. K. Sanetra, Kraków 2013, s. 159–173.
- Szafrąński L., *Staż w Bibliotece Narodowej Republiki Czeskiej w Pradze – relacja*, „SBP Ogólnopolski portal bibliotekarski” 2013, s. 1–4.
- Szczepaniak R., *Współczesne „Libri mundi”. Komunikacja, edukacja, biblioteka w warunkach wielokulturowości*, „Biuletyn Biblioteki Jagiellońskiej” LXII, 2012, Kraków 2013, s. 155–165.
- Szczepaniec K., *Masowa ocena skanów*, [w:] *Uniwersytet Jagielloński – Biblioteka Jagiellońska – Jagiellońska Biblioteka Cyfrowa*, red. K. Sanetra, Kraków 2013, s. 131–147.
- Świeboda W., *Bartłomiej z Jasła*, [w:] *Wielka księga patriotów polskich*, red. A. Nowak, K. Ożóg, L. Sosnowski, Kraków 2013, s. 13–14.
- Świeboda W., *Innowiercy w opiniach prawnych uczonych polskich w XV wieku. Poganie, żydzi, muzułmanie*, Kraków 2013.
- Świeboda W., *Jak rozpoznać heretyka? Interrogatorium antyhusyckie używane w metropolii gnieźnieńskiej*, „Studia Źródłoznawcze” 2013, z. 51, s. 123–130.
- Świeboda W., *Jakub z Szadka*, [w:] *Wielka księga patriotów polskich*, red. A. Nowak, K. Ożóg, L. Sosnowski, Kraków 2013, s. 48–50.
- Świeboda W., *Jan Ostroróg*, [w:] *Wielka księga patriotów polskich*, red. A. Nowak, K. Ożóg, L. Sosnowski, Kraków 2013, s. 54–56.
- Świeboda W., *Jan z Ludziska*, [w:] *Wielka księga patriotów polskich*, red. A. Nowak, K. Ożóg, L. Sosnowski, Kraków 2013, s. 59.
- Świeboda W., *Mikołaj Kozłowski*, [w:] *Wielka księga patriotów polskich*, red. A. Nowak, K. Ożóg, L. Sosnowski, Kraków 2013, s. 82–83.
- Świeboda W., *Neofici w Polsce i na Litwie w dobie kryzysu Kościoła na przełomie XIV i XV wieku*, [w:] *Ecclesia semper reformanda. Kryzysy i reformy średniowiecznego Kościoła*, red. T. Gałuszka, T. Graff, G. Ryś, Kraków 2013, s. 357–372.
- Świeboda W., *Religia i obyczaje muzułmanów w opiniach uczonych krakowskich w pierwszej połowie XV wieku*, [w:] *Narodziny Rzeczypospolitej. Studia z dziejów średniowieczna i czasów wczesnonowozłotytnych*, red. W. Bukowski, T. Jurek, Kraków 2013, s. 1205–1224.
- Świeboda W., *Sytuacja religijna i wyznaniowa w monarchii Jadwigi Andegawęńskiej i Władysława Jagiełły*, [w:] *Śladami świętej królowej Jadwigi i jej epoki*, red. T. Graff, Kraków 2013, s. 109–136.

- Świeboda W., Nabiałek K., Zdanek M., *Projekt „Katalog zbioru dokumentów pergaminowych Biblioteki Jagiellońskiej”*, „*Studia Źródłoznawcze*” 2013, z. 51, s. 237–239.
- Tytko M.M., *Wychowanie artystyczne dzieci i młodzieży a kultura plastyczna*, [w:] *Wybrane problemy edukacji plastycznej dzieci i młodzieży*, red. A. Boguszczyńska, A. Mazur, Lublin 2013, s. 11–18.
- Tytko M.M., *Problemy aktywności plastycznej w kształceniu zintegrowanym (prolegomena)*, [w:] *Konteksty wczesnoszkolnej edukacji artystycznej*, red. A. Weiner, A. Boguszczyńska, Lublin 2013, s. 119–133.
- Tytko M.M., *Kultura słowa wobec kultury plastycznej (wybrane aspekty: pracownice artystów i zbiory sztuki jako miejsca urzeczywistniania wartości plastycznych)*, [w:] *Edukacyjny i terapeutyczny aspekt sztuki*, red. A.M. Żukowska, Lublin 2013, s. 39–48.
- Tytko M.M., *Stefana Szumana aksjologiczna koncepcja pedagogiki kultury. Z badań nad Szumanowską teorią edukacyjno-artystyczną*, [w:] *Edukacyjny i terapeutyczny aspekt sztuki*, red. A.M. Żukowska, Lublin 2013, s. 49–54.
- Tytko M.M., *Stefana Szumana badania rysunków dzieci umysłowo niepełnosprawnych*, [w:] *Edukacja w arteterapii. Międzynarodowa konferencja szkoleniowo-naukowa z cyklu „Psychiatria i Sztuka”*, red. G. Borowik, P. Kowal, Kraków 2013, s. 54–62.
- Tytko M.M., *Szuman Antoni*, [w:] *Polski słownik biograficzny*, t. 49, Warszawa–Kraków 2013, s. 294–295.
- Tytko M.M., *Szuman Henryk Antoni*, [w:] *Polski słownik biograficzny*, t. 49, Warszawa–Kraków 2013, s. 297–299.
- Tytko M.M., *Szuman Jerzy Bolesław Pankracy*, [w:] *Polski słownik biograficzny*, t. 49, Warszawa–Kraków 2013, s. 299–300.
- Tytko M.M., *Szuman Leon Stanisław*, [w:] *Polski słownik biograficzny*, t. 49, Warszawa–Kraków 2013, s. 300–303.
- Tytko M.M., *Szuman Leszek (Lech)*, [w:] *Polski słownik biograficzny*, t. 49, Warszawa–Kraków 2013, s. 303.
- Tytko M.M., *Szuman (Schuman) Pantaleon Wawrzyniec*, [w:] *Polski słownik biograficzny*, t. 49, Warszawa–Kraków 2013, s. 304–305.
- Tytko M.M., *Szuman Stefan Bolesław Teodor*, [w:] *Polski słownik biograficzny*, t. 49, Warszawa–Kraków 2013, s. 305–310.
- Tytko M.M., *Szuman Wanda Jadwiga Józefa* [w:] *Polski słownik biograficzny*, T. XLIX/2, z. 201, Warszawa–Kraków 2013, s. 310–313.
- Tytko M.M., *Szuman Stefan*, [w:] *Encyklopedia katolicka*, t. 19, Lublin 2013, s. 159–161.
- Tytko M.M., *Blog jako środek w pracy socjalnej*, [w:] *Słownik metod, technik i form pracy socjalnej, opiekuńczej i terapeutycznej*, t. 2, red. A. Weissbrot-Koziarska, I. Dąbrowska-Jabłońska, Opole 2013, s. 19–23.
- Tytko M.M., *E-learning jako środek w pracy socjalnej*, [w:] *Słownik metod, technik i form pracy socjalnej, opiekuńczej i terapeutycznej*, t. 2, red. A. Weissbrot-Koziarska, I. Dąbrowska-Jabłońska, Opole 2013, s. 34–37.

- Tytko M.M., *E-mailing jako środek w pracy socjalnej*, [w:] *Słownik metod, technik i form pracy socjalnej, opiekuńczej i terapeutycznej*, t. 2, red. A. Weissbrot-Koziarska, I. Dąbrowska-Jabłońska, Opole 2013, s. 37–39.
- Tytko M.M., *Film jako środek w pracy socjalnej i terapeutycznej*, [w:] *Słownik metod, technik i form pracy socjalnej, opiekuńczej i terapeutycznej*, t. 2, red. A. Weissbrot-Koziarska, I. Dąbrowska-Jabłońska, Opole 2013, s. 41–43.
- Tytko M.M., *Fotografia jako środek w pracy socjalnej* [w:] *Słownik metod, technik i form pracy socjalnej, opiekuńczej i terapeutycznej*, t. 2, red. A. Weissbrot-Koziarska, I. Dąbrowska-Jabłońska, Opole 2013, s. 44–46.
- Tytko M.M., *Metody wychowania estetycznego w terapii* [w:] *Słownik metod, technik i form pracy socjalnej, opiekuńczej i terapeutycznej*, t. 2, red. nauk. A. Weissbrot-Koziarska, I. Dąbrowska-Jabłońska, Opole 2013, s. 74–76.
- Tytko M.M., *Metody wychowania muzycznego osób głuchoniemych*, [w:] *Słownik metod, technik i form pracy socjalnej, opiekuńczej i terapeutycznej*, t. 2, red. A. Weissbrot-Koziarska, I. Dąbrowska-Jabłońska, Opole 2013, s. 76–78.
- Tytko M.M., *Metody wychowania plastycznego osób niewidomych, ociemniałych i niedowidzących* [w:] *Słownik metod, technik i form pracy socjalnej, opiekuńczej i terapeutycznej*, t. 2, red. A. Weissbrot-Koziarska, I. Dąbrowska-Jabłońska, Opole 2013, s. 78–80.
- Tytko M.M., *Modlitwa jako metoda terapeutyczna*, [w:] *Słownik metod, technik i form pracy socjalnej, opiekuńczej i terapeutycznej*, t. 2, red. A. Weissbrot-Koziarska, I. Dąbrowska-Jabłońska, Opole 2013, s. 84–87.
- Tytko M.M., *Multimedia w opiece i pracy socjalnej*, [w:] *Słownik metod, technik i form pracy socjalnej, opiekuńczej i terapeutycznej*, t. 2, red. A. Weissbrot-Koziarska, I. Dąbrowska-Jabłońska, Opole 2013, s. 89–92.
- Tytko M.M., *Muzyka jako środek w pracy socjalnej*, [w:] *Słownik metod, technik i form pracy socjalnej, opiekuńczej i terapeutycznej*, t. 2, red. A. Weissbrot-Koziarska, I. Dąbrowska-Jabłońska, Opole 2013, s. 92–94.
- Tytko M.M., *Pielgrzymka jako metoda terapeutyczna*, [w:] *Słownik metod, technik i form pracy socjalnej, opiekuńczej i terapeutycznej*, t. 2, red. A. Weissbrot-Koziarska, I. Dąbrowska-Jabłońska, Opole 2013, s. 109–112.
- Tytko M.M., *Poezja w pracy socjalnej i terapeutycznej*, [w:] *Słownik metod, technik i form pracy socjalnej, opiekuńczej i terapeutycznej*, t. 2, red. A. Weissbrot-Koziarska, I. Dąbrowska-Jabłońska, Opole 2013, s. 112–114.
- Tytko M.M., *Portal społecznościowy (wortal) jako środek w pracy socjalnej*, [w:] *Słownik metod, technik i form pracy socjalnej, opiekuńczej i terapeutycznej*, t. 2, red. A. Weissbrot-Koziarska, I. Dąbrowska-Jabłońska, Opole 2013, s. 114–116.
- Tytko M.M., *Proza jako środek w pracy socjalnej i terapeutycznej*, [w:] *Słownik metod, technik i form pracy socjalnej, opiekuńczej i terapeutycznej*, t. 2, red. A. Weissbrot-Koziarska, I. Dąbrowska-Jabłońska, Opole 2013, s. 121–124.
- Tytko M.M., *Rekolekcje jako metoda terapeutyczna*, [w:] *Słownik metod, technik i form pracy socjalnej, opiekuńczej i terapeutycznej*, t. 2, red. A. Weissbrot-Koziarska, I. Dąbrowska-Jabłońska, Opole 2013, s. 126–130.

- Tytko M.M., *Myśl i Słowo* [w:] Leszek Elektorowicz. *Antologia. Poezja polska*, Warszawa 2013, [wstęp] s. 7–13, *Nota edytorska* [oprac. M.M. Tytko], s. 14, *Publikacje książkowe Leszka Elektorowicza*, [oprac. M.M. Tytko], s. 15–16, *Wybrane publikacje Leszka Elektorowicza w antologiach i czasopismach zagranicznych 1959–2008* [oprac. M.M. Tytko], s. 17–18, *Kalendarium biograficzne Leszka Elektorowicza* [oprac. M.M. Tytko], s. 19–22.
- Tytko M.M., *Poeta metafizyczny*, [w:] Janusz Artur Innatowicz. *Antologia. Poezja polska*, Warszawa 2013, s. 7–16.
- Tytko M.M., *Religijna kultura poetycka*, [w:] *Po drugiej stronie miłości. Pokłosie III międzynarodowego konkursu jednego wiersza o puchar wydawnictwa św. Macieja Apostoła*, Tarnowskie Góry 2013, s. 185–211.
- Tytko M.M., *Poezje o tematyce papieskiej* [w:] *Habemus Papam. Almanach literacki wydany z okazji 35-lecia pontyfikatu Ojca Świętego Jana Pawła II*, oprac. E. Przebieracz, Tarnowskie Góry 2013, s. 3–10.
- Tytko M.M., *Franciszek Tytko (1886–1965), hallerczyk, powstaniec śląski*, [w:] *Wspomnienia mieszkańców Czernicy i Łukowa Śląskiego z lat 1939–1989*, praca zbiorowa pod red. M. Krajczok, Czernica 2013, s. 15–16.
- Tytko M.M., *Franciszek Karol Blachnicki (1921–1987. Biografia profilowana pedagogicznie)*, „Pedagogia Ojcostwa. Katolicki Przegląd Społeczno-Prawno-Pedagogiczny. Czasopismo Instytutu Medycznego im. Jana Pawła II w Szczecinie” 2, 2012, lipiec–grudzień 2012, s. 35–51.
- Tytko M.M., *Filozofia ojcostwa*, „Pedagogia Ojcostwa. Katolicki Przegląd Społeczno-Prawno-Pedagogiczny. Czasopismo Instytutu Medycznego im. Jana Pawła II w Szczecinie” 2, 2012, lipiec–grudzień 2012, s. 119–132.
- Tytko M.M., *Teoria patriotyzmu i terminologia patriologiczna (pedagogika kultury narodowej)*, „Pedagogia Ojcostwa. Katolicki Przegląd Społeczno-Prawno-Pedagogiczny. Czasopismo Instytutu Medycznego im. Jana Pawła II w Szczecinie” 3, 2013, styczeń–czerwiec 2013, s. 213–223.
- Tytko M.M., *Elementy teorii człowieka w koncepcji wychowawczej ks. Franciszka Karola Blachnickiego*, cz. 1, „Kultura i Wychowanie. Międzynarodowe elektroniczne czasopismo naukowe Wyższej Szkoły Pedagogicznej w Łodzi” 3, 2013, s. 49–62.
- Tytko M.M., *Wychowanie patriotyczne w polskiej tradycji niepodległościowej*, [w:] *Pedagogia prewencji. Dzieci, młodzież, rodzina*, praca zbiorowa pod red. J. Zimnego, Stalowa Wola 2013, s. 525–550.
- Tytko M.M., *Spuścizna dotycząca ks. prof. dra Stefana Pawlickiego CR w krakowskim Archiwum Zmartwychwstańców*, „Zeszyty Historyczno-Teologiczne. Rocznik Zmartwychwstańców” 18, 2011–2012, nr 17–18, Kraków 2012, s. 214–222.
- Tytko M.M., *Spuścizna dotycząca ks. prof. dra Stefana Pawlickiego CR w krakowskim Archiwum Zmartwychwstańców*, „Zeszyty Historyczno-Teologiczne. Rocznik Zmartwychwstańców” [17–]18, 2011–2012, nr 17–18, Kraków 2012, s. 214–229.
- Tytko M.M., *Spuścizna dotycząca o. Waleriana Kalinki CR w Archiwum Prowincji Polskiej Zgromadzenia Zmartwychwstania Pańskiego w Krakowie*, „Zeszyty His-

- toryczno-Teologiczne. Rocznik Zmartwychwstańców” 18, 2011–2012, nr 17–18, Kraków 2012, s. 230–241.
- Tytko M.M., *Artysta w koncepcji Jana Pawła II w „Liście do artystów”*, „Religious and Sacred Poetry: An International Quarterly of Religion, Culture and Education” 1, 2013, Vol. 2 (2), April–May–June 2013, s. 117–142.
  - Tytko M.M., *Profesor Jerzy Nowosielski – Heorhij Kyprijan Novosil’skyj (1923–2011), ukraiński artysta i teoretyk sztuki w Krakowie*, „Україна та Польща: минуле, сьогодні, перспективи” (Луцьк: Волин. нац. ун-т ім. Лесі Українки, 2012. – т. 1. – 120 с. – С. 112–118. [wyd. w 2013]. [Inny tytuł czasopisma w wersji elektronicznej: „Україна та Польща: минуле, сьогодні, перспективи. Науковий часопис Інституту Польщі Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки” („Ukraina i Polska: przeszłość, teraźniejszość, perspektywy. Naukowe Czasopismo Instytutu Polski Wschodnioeuropejskiego Uniwersytetu Narodowego imienia Łesi Ukrainki”)]).
  - Tytko M.M., *Wstęp do „Poezji religijnej i sakralnej (1)”*, „Religious and Sacred Poetry: An International Quarterly of Religion, Culture and Education” 1, 2013, Vol. 1 (1), January–February–March 2013, s. 15–22.
  - Tytko M.M., *„Poezja religijna i sakralna”*, nr 2, „Religious and Sacred Poetry: An International Quarterly of Religion, Culture and Education” 1, 2013, Vol. 2 (2), April–May–June 2013, s. 11–12.
  - Tytko M.M., *The Introduction to Religious and Sacred Poetry (2)*, „Religious and Sacred Poetry: An International Quarterly of Religion, Culture and Education”, Year 1: 2013, Vol. 2 (2), April–May–June 2013, s. 13–18.
  - Tytko M.M., *Предисловіи к „Религиозная и Сакральная Поэзия” (2)*, „Religious and Sacred Poetry: An International Quarterly of Religion, Culture and Education” 1, 2013, Vol. 2 (2), April–May–June 2013, s. 19–24.
  - Tytko M.M., *Wstęp do „Poezji Religijnej i Sakralnej” (2)*, „Religious and Sacred Poetry: An International Quarterly of Religion, Culture and Education” 1, 2013, Vol. 2 (2), April–May–June 2013, s. 25–30.
  - Tytko M.M., *Úvod k časopisu „Náboženská a duchovní poezie” (2)*, „Religious and Sacred Poetry: An International Quarterly of Religion, Culture and Education” 1, 2013, Vol. 2 (2), April–May–June 2013, s. 31–36.
  - Tytko M.M., *Úvod k časopisu „Religiózná a duchovná poézia” (2)*, „Religious and Sacred Poetry: An International Quarterly of Religion, Culture and Education” 1, 2013, Vol. 2 (2), April–May–June 2013, s. 37–42.
  - Tytko M.M., *Введення в журнал „Релігійна і Сакральна Поезія” (2)*, „Religious and Sacred Poetry: An International Quarterly of Religion, Culture and Education” 1, 2013, Vol. 2 (2), April–May–June 2013, s. 43–48.
  - Tytko M.M., *Увядзенне ў часопис «Рэлігійная і сакральная паэзія» (2)*, „Religious and Sacred Poetry: An International Quarterly of Religion, Culture and Education” 1, 2013, Vol. 2 (2), April–May–June 2013, s. 49–54.
  - Tytko M.M., *Wstęp do „Poezji Religijnej i Sakralnej” (3)*, „Religious and Sacred Poetry: An International Quarterly of Religion, Culture and Education” 1, 2013, Vol. 3 (3), July–August–September 2013, s. 13–16.

- Tytko M.M., *Evropská dimenze české a polské literatury. Europejski wymiar literatury czeskiej i polskiej. Sborník příspěvků z literárněvědné konference konané v Opavě ve dnech 10.–11.11.2010*, „Religious and Sacred Poetry: An International Quarterly of Religion, Culture and Education” 1, 2013, Vol. 1 (1), January–February–March 2013, s. 133–136.
- Tytko M.M., *Poetika Mističnogo. Kolektivna monografiâ, uporâdk. Ol’gi Čer-vins’koï, Černivec’kij Nacional’nij universitet, Černivci 2011*, „Religious and Sacred Poetry: An International Quarterly of Religion, Culture and Education” 1, 2013, Vol. 1 (1), January–February–March 2013, s. 137–140.
- Tytko M.M., *Zofia Zarębianka, Czytanie sacrum*, „Religious and Sacred Poetry: An International Quarterly of Religion, Culture and Education” 1, 2013, Vol. 1 (1), January–February–March 2013, s. 141–144.
- Tytko M.M., *Zorâna Lanovik, Hermeneutica Sacra*, „Religious and Sacred Poetry: An International Quarterly of Religion, Culture and Education” 1, 2013, Vol. 3 (3), July–August–September 2013, s. 141–148.
- Tytko M.M., *Mar’âna Lanovik, Teoriâ vidnosnosti hudožn’ogo perekladu. Literatoroznavčï proekciï*, „Religious and Sacred Poetry: An International Quarterly of Religion, Culture and Education” 1, 2013, Vol. 3 (3), July–August–September 2013, s. 149–150.
- Tytko M.M., *Mowy kościelne Fabiana Birkowskiego o świętym Jacku / Orationes Ecclesiasticae Fabiani Bircovii Hyacinthinæ*, „Religious and Sacred Poetry: An International Quarterly of Religion, Culture and Education” 1, 2013, Vol. 3 (3), July–August–September 2013, s. 151–152.
- Tytko M.M., *Kultura PSALM-u*, „Kurier. Dzielnica XI. m. Krakowa – Podgórze Duchackie. Kurdwanów – Piaski Wielkie – Wola Duchacka” 7, 2013, nr 1 (49), luty–marzec 2013, s. 14–15.
- Tytko M.M., *Poetka z Kanady*, „Kurier. Dzielnica XI. m. Krakowa – Podgórze Duchackie. Kurdwanów – Piaski Wielkie – Wola Duchacka” 7, 2013, nr 2 (50), kwiecień 2013, s. 10.
- Tytko M.M., *Poeta ze Lwowa*, „Kurier. Dzielnica XI. m. Krakowa – Podgórze Duchackie. Kurdwanów – Piaski Wielkie – Wola Duchacka” 7, 2013, nr 3 (51), maj 2013, s. 10.
- Tytko M.M., *Poeta z Ameryki*, „Kurier. Dzielnica XI. m. Krakowa – Podgórze Duchackie. Kurdwanów – Piaski Wielkie – Wola Duchacka”, R. VII: 2013, nr 4 (52), czerwiec 2013, s. 10.
- Tytko M.M., *Poezja, muzyka, teatr*, „Kurier. Dzielnica XI. m. Krakowa – Podgórze Duchackie. Kurdwanów – Piaski Wielkie – Wola Duchacka” 7, 2013, nr 6 (54), wrzesień 2013, s. 8–9.
- Tytko M.M., *Kultura PSALM-u*, „Kurier. Dzielnica XI. m. Krakowa – Podgórze Duchackie. Kurdwanów – Piaski Wielkie – Wola Duchacka” 7, 2013, nr 8 (56), listopad–grudzień 2013, s. 18–19.
- Wielek-Konopka M., „*NUKAT – Autostrada informacji cyfrowej*” *Realizacja projektu w Bibliotece Jagiellońskiej*, „Biuletyn Biblioteki Jagiellońskiej” LXII, 2012, Kraków 2013, s. 155–165.



- Zwiercan-Borucka K., *Popularyzacja radiofonii w publikacjach pracowników naukowych Uniwersytetu Jagiellońskiego na łamach „IKC” i „Czasu” w okresie międzywojennym (w 85. rocznicę narodzin polskiej radiofonii)*, [w:] *Virtuti et ingenio. Księga pamiątkowa dedykowana profesorowi Julianowi Dybcowi*, red. A. Banach, Kraków 2013, s. 641–652.

#### KONTAKTY NAUKOWE Z BIBLIOTEKAMI I INSTYTUCJAMI KRAJOWYMI

Jak co roku Biblioteka Jagiellońska utrzymywała ściśle kontakty naukowe z wieloma bibliotekami i instytucjami krajowymi.

Pracownicy Sekcji Informacji Naukowej w Oddziale Udostępniania Zbiorów i Informacji Naukowej kontynuowali współpracę z Instytutem Bibliograficznym Biblioteki Narodowej w zakresie przygotowania opisów bibliograficznych książek dla opracowywanych kolejno tomów *Bibliografii polskiej 1901–1939*.

Kontynuowano również współpracę w ramach Zespołu Konsultacyjnego języka haseł przedmiotowych KABA przy Centrum NUKAT w Warszawie, opiniując bieżące problemy. Od 2011 roku zrezygnowano ze spotkań Zespołu odbywających się w Bibliotece Uniwersytetu Warszawskiego – wszystkie kwestie omawiane są drogą elektroniczną. W merytorycznych dyskusjach aktywny udział brały pracownice Sekcji Opracowania Przedmiotowego w Oddziale Opracowania Zbiorów – dr Danuta Patkaniowska oraz mgr Anna Pawica.

Z Centrum NUKAT ściśle współpracowała także mgr Małgorzata Wielek-Konopka, bibliotekarz systemowy BJ, biorąc udział w spotkaniach Zespołu Koordynacyjnego ds. Katalogu Centralnego NUKAT.

Bibliotekarze UJ współkatalogujący w Komputerowym Katalogu Zbiorów Bibliotek UJ uczestniczyli jednocześnie we współkatalogowaniu w katalogu NUKAT, we współtworzeniu którego biorą udział 93 biblioteki krajowe. Wkład ten przedstawia się następująco:

Typ rekordu	NUKAT (ogólna liczba rekordów)	UJ (liczba rekordów utworzonych przez bibliotekarzy UJ)
Rekordy bibliograficzne dla druków zwartych	2 659 114	399 028
Rekordy bibliograficzne dla wydawnictw ciągłych	81 438	16 172
Rekordy kartoteki haseł wzorcowych – hasła opisu bibliograficznego	1 891 796	399 028
Rekordy kartoteki haseł wzorcowych – hasła przedmiotowe jhp KABA + hasła przedmiotowe rozwinięte jhp KABA	1 705 442	151 308

Szereg pracowników Biblioteki czynnie uczestniczył w pracach różnorodnych komisji i instytucji o charakterze ogólnopolskim.

Dyrektor BJ, prof. Zdzisław Pietrzyk, pełnił funkcję wiceprzewodniczącego Rady ds. Narodowego Zasobu Bibliotecznego oraz przewodniczącego kilku rad naukowych: Rady Naukowej Biblioteki Narodowej w Warszawie, Rady Naukowej Biblioteki Naukowej PAU-PAN w Krakowie, Rady Naukowej Centralnej Biblioteki Wojskowej w Warszawie oraz Rady Programowej Książnicy Cieszyńskiej. Kolejny już rok był też członkiem Krajowej Rady Bibliotecznej oraz Polskiego Komitetu UNESCO Pamięć Świata.

Dr Mirosława Bułat była członkiem Komisji Historii i Kultury Żydów PAU, Polskiego Towarzystwa Studiów Żydowskich oraz Polskiego Towarzystwa Studiów Jidyszystycznych. Dr Jerzy Grygiel był członkiem Komisji Dziejów Czech i Stosunków Polsko-Czeskich Komitetu Nauk Historycznych Polskiej Akademii Nauk oraz Komisji Środkowoeuropejskiej Polskiej Akademii Umiejętności. Mgr Izabela Korczyńska była członkiem Stowarzyszenia Historyków Sztuki – Oddział Kraków. Mgr Żaneta Kubic brała udział w pracach Zarządu Głównego Stowarzyszenia Bibliotekarzy Polskich. Mgr Monika Mydel aktywnie uczestniczyła w pracach Komitetu Technicznego 242 ds. Informacji i Dokumentacji Polskiego Komitetu Normalizacyjnego. Dr Jacek Partyka był członkiem Rady ds. Narodowego Zasobu Bibliotecznego. Mgr Krystyna Sanetra uczestniczyła w pracach Komitetu Redakcyjnego serii wydawniczej *Formaty*, *Kartoteki* oraz *Rady Redakcyjnej „Przeglądu Bibliotecznego”*. Dr Marek M. Tytko kontynuował współpracę z Państwowym Instytutem Naukowym – Instytutem Śląskim w Opolu (Pracowania Badań nad Stosunkami Językowymi na Śląsku). Jako członek zespołu autorskiego uzupełniał na bieżąco materiał językowy do kartoteki leksykograficznej *Słownika gwar śląskich*, przeprowadzając konsultację leksemów śląskich na literę K do kartoteki tegoż *Słownika*. Dr Tytko współpracował również ściśle z Zadaniowym Zespołem Samokształceniowym Doktorów Pedagogiki pod patronatem Komitetu Nauk Pedagogicznych Polskiej Akademii Nauk.

Pracownicy Biblioteki brali aktywny udział w konferencjach i sesjach naukowych:

- mgr Ewa Amghar – IV Ogólnopolska Konferencja Naukowa „Bibliotekarz uwolniony – deregulacja czy degradacja?” – referat *Droga do zawodu bibliotekarza w Niemczech* (Białystok, czerwiec 2013); konferencja ogólnopolska „Biblioteka Akademska: Infrastruktura – Uczelnia – Otoczenie” – referat *Infrastruktura informatyczna nowoczesnej biblioteki: co niemieckie biblioteki akademickie oferują swoim czytelnikom?* (Gliwice, październik 2013);
- mgr Marzanna Baś – konferencja międzynarodowa „Biblioteka cyfrowa dziś a wyzwania jutra” (Kraków, styczeń 2013); konferencja „Milion rekordów bibliograficznych w KKZBUJ” (Kraków, maj 2012); konferencja „Ochrona prawna i ocena publikacji naukowych” (Kraków, wrzesień 2013); konferencja ogólnopolska „Biblioteka Akademska: Infrastruktura – Uczelnia – Otoczenie” – referat *Wpływ nowych technologii na informację naukową w bibliotece uniwersyteckiej na przykładzie Oddziału Informacji Naukowej i Katalogów Biblioteki Jagiellońskiej* (Gliwice, październik 2013);

- mgr Jerzy Bednarczyk – konferencja „Księgozbiór oo. Kamedułów z Bielan w Bibliotece Jagiellońskiej” (Kraków, luty 2013);
- mgr Anna Bober – konferencja „Bezpiecznie i kompleksowo w Jagiellońskiej Bibliotece Cyfrowej: podsumowanie realizacji projektu »Bezpieczne i kompleksowe udostępnienie zasobów cyfrowych UJ w sieci Internet. Etap I«” (Kraków, czerwiec 2013);
- mgr Bartłomiej Brawuski – konferencja międzynarodowa „Biblioteka cyfrowa dziś a wyzwania jutra” (Kraków, styczeń 2013); „V Spotkanie Polskiej Grupy Użytkowników VTLS Virtua” (Warszawa, czerwiec 2013);
- mgr Arkadiusz Brzoza – konferencja międzynarodowa „Biblioteka cyfrowa dziś a wyzwania jutra” (Kraków, styczeń 2013);
- mgr Barbara Bułat – seminarium dla bibliotekarzy w ramach Elsevier Library Information Event (Kraków, czerwiec 2013);
- mgr Aleksandra Cieślak – konferencja międzynarodowa „Biblioteka cyfrowa dziś a wyzwania jutra” (Kraków, styczeń 2013); konferencja „Milion rekordów bibliograficznych w KKZBUJ” (Kraków, maj 2012); konferencja „Bezpiecznie i kompleksowo w Jagiellońskiej Bibliotece Cyfrowej: podsumowanie realizacji projektu »Bezpieczne i kompleksowe udostępnienie zasobów cyfrowych UJ w sieci Internet. Etap I«” (Kraków, czerwiec 2013);
- mgr Ewa Dąbrowska – IV Ogólnopolska Konferencja Naukowa „Bibliotekarz uwolniony – deregulacja czy degradacja?” – referat *Rola i znaczenie bibliotekarzy dyplomowanych w opiniach dyrektorów bibliotek akademickich* (Białystok, czerwiec 2013); konferencja „Ochrona prawna i ocena publikacji naukowych” (Kraków, wrzesień 2013); konferencja ogólnopolska „Biblioteka Akademicka: Infrastruktura – Uczelnia – Otoczenie” – referat *Wpływ komputeryzacji i informatyzacji na procesy gromadzenia zbiorów Biblioteki Jagiellońskiej na tle innych polskich bibliotek uczelnianych* (Gliwice, październik 2013);
- mgr Adrian Drabik – konferencja „Bezpiecznie i kompleksowo w Jagiellońskiej Bibliotece Cyfrowej: podsumowanie realizacji projektu »Bezpieczne i kompleksowe udostępnienie zasobów cyfrowych UJ w sieci Internet. Etap I«” (Kraków, czerwiec 2013);
- mgr Krzysztof Frankowicz – konferencja międzynarodowa „Biblioteka cyfrowa dziś a wyzwania jutra” – referat *Selekcja czasopism do skanowania i publikacji w JBC* (Kraków, styczeń 2013);
- dr Sebastian Grudzień – konferencja międzynarodowa „Na różnych drogach nauki... Z kontaktów uczonych polskich, czeskich i słowackich w XX wieku” – referat *Jaroslav Valenta w oczach historyków polskich* (Kraków, listopad 2013);
- dr Jerzy Grygiel – konferencja naukowa „Królestwo Polskie i Wielkie Księstwo Litewskie w dobie unii horodelskiej” (Kraków–Niepołomice, wrzesień 2013);
- mgr Joanna Hoły, mgr Urszula Kotusik, mgr Justyna Nazarko, mgr Oktawia Kubas, mgr Małgorzata Kusak, mgr Anna Pawlik, mgr Mariusz Staniszewski, mgr Kaja Stompór-Lesiecka, mgr Joanna Szwej, mgr Iwona Wawrzynek, mgr Ewa Ziolo –

- konferencja międzynarodowa „Biblioteka cyfrowa dziś a wyzwania jutra” (Kraków, styczeń 2013);
- mgr Kamila Jędrusik – konferencja międzynarodowa „Biblioteka cyfrowa dziś a wyzwania jutra” (Kraków, styczeń 2013); konferencja „Milion rekordów bibliograficznych w KKZBUJ” (Kraków, maj 2012);
  - dr Arkadiusz Knapik – konferencja „Digitalizacja »Ilustrowanego Kuryera Codziennego« – z tradycją w przyszłość” – referat *Klinika Papieru jako remedium na problem kwasowej degradacji zbiorów w bibliotekach i archiwach*, współautor mgr inż. Tomasz Zacharski, (Kraków, październik 2013);
  - mgr Elżbieta Kopyś – konferencja „Badania naukowe i kształcenie – problem integracji biblioteki i jej zasobów” (Kraków, kwiecień 2013); konferencja szkoleniowa „Ochrona prawna i ocena publikacji naukowych” (Kraków, wrzesień 2013); konferencja ogólnopolska „Biblioteka Akademicka: Infrastruktura – Uczelnia – Otoczenie” – referat *Zakup sterowany popytem (Patron Driven Acquisition) jako model nabywania przez biblioteki książek elektronicznych na miarę XXI wieku* (Gliwice, październik 2013);
  - mgr Izabela Korczyńska – konferencja „Architektura Muzyki – XII Międzynarodowe Triennale Architektury” (Kraków, czerwiec 2013); konferencja „Adolf Szyszko-Bohusz – architekt Polski Odrodzonej (CWK na Wawelu)” (Kraków, październik 2013);
  - mgr Zbigniew Koziński – konferencja międzynarodowa „Biblioteka cyfrowa dziś a wyzwania jutra” (Kraków, styczeń 2013);
  - mgr Julia Krajcarz – VI Ogólnopolska Konferencja Turkologiczna – referat *Przydomki osmańskich wielkich wezyrów* (Kraków, listopad 2013); II Międzynarodowa Konferencja „Azerbejdżan–Polska” – referat *Azerbejdżan i Baku w powieści Lwa Wajsenberga „Młodsza siostra”* (Warszawa, listopad 2013);
  - mgr Marek Krośniak, mgr Małgorzata Pyra, mgr Krystyna Tracz – konferencja szkoleniowa „Ochrona prawna i ocena publikacji naukowych” (Kraków, wrzesień 2013);
  - mgr Anna Krzak – konferencja międzynarodowa „Biblioteka cyfrowa dziś a wyzwania jutra” (Kraków, styczeń 2013); konferencja „Korzystanie z dzieł osieroconych w świetle Dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2012/28/UE z dnia 25 października 2012 r.” – referat *Dzieła osierocone w Jagiellońskiej Bibliotece Cyfrowej – stan obecny i propozycje* (Poznań, maj 2013); konferencja „System ARROW – sine qua non rynku książki w XXI wieku” (Kraków, grudzień 2013);
  - mgr Żaneta Kubic – konferencja „Warsztaty historiografii cyfrowej” – referat *Katalog prywatnej biblioteki Sebastiana Sierakowskiego, rektora Szkoły Głównej Krakowskiej w latach 1809–1814* (Warszawa, maj 2013); konferencja „Ochrona prawna i ocena publikacji naukowych” (Kraków, wrzesień 2013);
  - mgr Beata Kurek – konferencja „Jan Muszkowski: ludzie, epoka, książki. Polska bibliologia uniwersytecka w 60 lat od śmierci Profesora” – referat *Jan Muszkowski kontynuatorem prac Karola Estreichera, czyli historia pewnej bibliografii* (Łódź, maj 2013);

- mgr Łukasz Mesek – konferencja międzynarodowa „Biblioteka cyfrowa dziś a wyzwania jutra” – referat *Od karty katalogowej do XML* (Kraków, styczeń 2013); konferencja „Milion rekordów bibliograficznych w KKZBUJ” – referat *Nowe formy dokumentów w KKZBUJ* (Kraków, maj 2012); konferencja „Bezpiecznie i kompleksowo w Jagiellońskiej Bibliotece Cyfrowej: podsumowanie realizacji projektu »Bezpieczne i kompleksowe udostępnienie zasobów cyfrowych UJ w sieci Internet. Etap I«” – referat *Wyszukiwanie publikacji w kolekcjach Jagiellońskiej Biblioteki Cyfrowej – tutorial* (Kraków, czerwiec 2013);
- mgr Małgorzata Mrozek-Buksa – konferencja międzynarodowa „Biblioteka cyfrowa dziś a wyzwania jutra” – referat *Realizacja projektu Jagiellońska Biblioteka Cyfrowa* (Kraków, styczeń 2013);
- dr Lucyna Nowak – Ogólnopolskie Spotkanie Edytorów (Lublin, wrzesień 2013);
- dr Jacek Partyka – konferencja międzynarodowa „Biblioteka cyfrowa dziś a wyzwania jutra” (Kraków, styczeń 2013); konferencja „Księgozbiór oo. Kamedułów z Bielán w Bibliotece Jagiellońskiej” – referat *Skarb ze Srebrnej Góry. Księgozbiór Kamedułów z Bielán w Bibliotece Jagiellońskiej* (Kraków, luty 2013); konferencja międzynarodowa „Consortium of European Research Libraries” – referat *From electronic catalogue through digital library to bookbinding database. Theft preventing and investigating issues* (Warszawa, październik 2013);
- dr Danuta Patkaniowska – IV Ogólnopolska Konferencja Naukowa „Bibliotekarz uwolniony – deregulacja czy degradacja?” – referat *Rola nauczycieli akademickich w Bibliotece Jagiellońskiej* (Białystok, czerwiec 2013); konferencja „Ochrona prawna i ocena publikacji naukowych” (Kraków, wrzesień 2013);
- prof. dr hab. Zdzisław Pietrzyk – konferencja międzynarodowa „Biblioteka cyfrowa dziś a wyzwania jutra” (Kraków, styczeń 2013); konferencja „Mikołaja Kopernika harmonia sfer” – referat *Historia autografu Mikołaja Kopernika* (Kraków, październik 2013); otwarcie Uniwersytetu Trzeciego Wieku w Dobczycach – referat *Z miłości do nauki. O początkach uniwersytetów a Uniwersytetu Jagiellońskiego w szczególności* (Dobczyce, listopad 2013);
- mgr Elżbieta Plata – konferencja międzynarodowa „Biblioteka cyfrowa dziś a wyzwania jutra” (Kraków, styczeń 2013); konferencja „Milion rekordów bibliograficznych w KKZBUJ” (Kraków, maj 2012);
- dr Joanna Pypłacz – konferencja międzynarodowa „Starość antyczna i jej echa / Old Age in Antiquity and its Echoes in Later Ages” – referat *Vana Vetustas. Lucan's Portrayal of Pompey* (Poznań, marzec 2013);
- mgr Krystyna Sanetra – konferencja „Biblioteka cyfrowa dziś a wyzwania jutra” – referat *Filozofia Jagiellońskiej Biblioteki Cyfrowej* (Kraków, styczeń 2013); konferencja „Milion rekordów bibliograficznych w KKZBUJ” – referat *1 000 000 = tysiąc tysięcy rekordów bibliograficznych. Zrobiliśmy już bardzo dużo, ale wiele jeszcze przed nami* (Kraków, maj 2012); konferencja „Bezpiecznie i kompleksowo w Jagiellońskiej Bibliotece Cyfrowej: podsumowanie realizacji projektu »Bezpieczne i kompleksowe udostępnienie zasobów cyfrowych UJ w sieci Internet.

- Etap I«” – referat *Zamysł projektu, środki, uczestnicy, zakres, inwestycje, kierunek rozwoju JBC* (Kraków, czerwiec 2013); konferencja szkoleniowa „Ochrona prawna i ocena publikacji naukowych” (Kraków, wrzesień 2013);
- mgr Bartłomiej Siedlarz – konferencja „Biblioteka cyfrowa dziś a wyzwania jutra” – referat *Tworzenie dokumentów w Jagiellońskiej Bibliotece Cyfrowej* (Kraków, styczeń 2013); IX Warsztaty „Biblioteki cyfrowe” w ramach IV Konferencji i3: internet – infrastruktury – innowacje – referat *Otwarte oprogramowanie w Jagiellońskiej Bibliotece Cyfrowej* (Poznań, kwiecień 2013); konferencja „Bezpiecznie i kompleksowo w Jagiellońskiej Bibliotece Cyfrowej: podsumowanie realizacji projektu »Bezpieczne i kompleksowe udostępnienie zasobów cyfrowych UJ w sieci Internet. Etap I«” (Kraków, czerwiec 2013); konferencja „Digitalizacja Ilustrowanego Kuryera Codziennego – z tradycją w przyszłość” (Kraków, październik 2013);
  - mgr Katarzyna Sokołowska – konferencja „Nowy wymiar innowacji z HP – Intel – Microsoft” (Kraków, listopad 2013);
  - mgr Leszek Szafrąński – konferencja „Biblioteka cyfrowa dziś a wyzwania jutra” – referat *Dokumenty cyfrowe w JBC – próba charakterystyki* (Kraków, styczeń 2013); „IV Konferencja i3: internet – infrastruktury – innowacje” – referat *Masowe zabezpieczanie i udostępnianie egzemplarza obowiązkowego w Jagiellońskiej Bibliotece Cyfrowej* (Poznań, kwiecień 2013 r.); konferencja „Infrastruktura informacji naukowej w Polsce. SYNAT Uczelniom” (Warszawa, maj 2013); konferencja „Bezpiecznie i kompleksowo w Jagiellońskiej Bibliotece Cyfrowej: podsumowanie realizacji projektu »Bezpieczne i kompleksowe udostępnienie zasobów cyfrowych UJ w sieci Internet. Etap I« – referat *Bieżąca współpraca z jednostkami UJ w zakresie udostępniania zbiorów cyfrowych w Jagiellońskiej Bibliotece Cyfrowej* (Kraków, czerwiec 2013); konferencja „Tworzenie i rozwój zintegrowanej infrastruktury informatycznej i instytucjonalnej dla nauki i edukacji w Polsce” (Kraków, lipiec 2013); konferencja „Ochrona prawna i ocena publikacji naukowych” (Kraków, wrzesień 2013);
  - mgr Aleksandra Szalla-Kleemann – konferencja „Biblioteka cyfrowa dziś a wyzwania jutra” – referat *Program kompleksowej ochrony zbiorów specjalnych i czasopism XIX- i XX-wiecznych w projekcie JBC. Kolejne etapy prac* (Kraków, styczeń 2013);
  - mgr Katarzyna Szczepaniec – konferencja „Biblioteka cyfrowa dziś a wyzwania jutra” (Kraków, styczeń 2013); konferencja „Bezpiecznie i kompleksowo w Jagiellońskiej Bibliotece Cyfrowej: podsumowanie realizacji projektu »Bezpieczne i kompleksowe udostępnienie zasobów cyfrowych UJ w sieci Internet. Etap I«” (Kraków, czerwiec 2013);
  - dr Wojciech Świeboda – konferencja „Ruchy religijne w średniowiecznej Polsce – źródła znane i nieznanne” – referat *Non solum adversus haereticos. Działania inkwizytorów papieskich w sprawach niezwiązanych z herezją w metropolii gnieźnieńskiej* (Lublin, kwiecień 2013); konferencja „Mikołaja Kopernika harmonia

- sfer” – referat *Poprzednicy i następcy Mikołaja Kopernika – rękopisy* (Kraków, październik 2013);
- mgr Renata Turkiewicz – konferencja „Księgozbiór oo. Kamedułów z Bielan w Bibliotece Jagiellońskiej” (Kraków, luty 2013); konferencja „Milion rekordów bibliograficznych w KKZBUJ” – referat *Nowe formy dokumentów w KKZBUJ* (Kraków, maj 2012);
  - dr Marek M. Tytko – Seminarium Zadaniowego Zespołu Samokształceniowego Doktorów Pedagogiki (Poznań, styczeń 2013; Toruń, lipiec 2013); VII Międzynarodowe Sympozjum z cyklu „Duchowość klasztorów polskich: przekaz i komunikacja”, pt. „Misja bułgarska zmartwychwstańców: 150 lat w służbie Kościołowi i społeczeństwu” (Kraków, luty 2013); III Konferencja Międzynarodowa „W kręgu pytań o człowieka – Spór o dynamizm bytu ludzkiego” – referat *Dynamika twórcza bytu ludzkiego (formowanie człowieka twórczego, artysty)* (Kraków, kwiecień 2013); konferencja szkoleniowa „Ochrona prawna i ocena publikacji naukowych” (Kraków, wrzesień 2013); Ogólnopolska Konferencja Naukowa „Rozproszone archiwa NSZZ „Solidarność” 1980–1990” – referat *Archiwalia NSZZ „Solidarność” (1980–1989) w zbiorach Fundacji Centrum Dokumentacji Czynu Niepodległościowego w Krakowie*, współautor: A. Roliński, (Gdańsk, listopad 2013);
  - mgr Iwona Wawrzynek – konferencja „Milion rekordów bibliograficznych w KKZBUJ” – referat *Katalogowanie baz aktualizowanych online – czyli OINK-i 3 grosze w milionie* (Kraków, maj 2012);
  - dr Adrian Wiecheć – konferencja „Biblioteka cyfrowa dziś a wyzwania jutra” – referat *System Obsługi Jagiellońskiej Biblioteki Cyfrowej* (Kraków, styczeń 2013); IV Konferencja i3: „Internet – Infrastruktury – Innowacje” (Poznań, kwiecień 2013);
  - mgr Małgorzata Wielek-Konopka – konferencja naukowa „NUKAT – Autostrada Informacji Cyfrowej” (Warszawa, marzec 2013); Wrocławskie Spotkania Bibliotekarzy (Wrocław, czerwiec 2013);
  - mgr inż. Tomasz Zacharski – konferencja „Ochrona narodowego zasobu bibliotecznego: Modernizacja biblioteki a bezpieczeństwo zbiorów” (Warszawa, listopad 2013).

#### WSPÓŁPRACA Z ZAGRANICĄ

W 2013 roku Biblioteka Jagiellońska kontynuowała współpracę z bibliotekami zagranicznymi.

W kwietniu mgr Leszek Szafranski oraz mgr Marta Szatan (pracownicy Oddziału Zbiorów Cyfrowych) przebywali w ramach wymiany bezpośredniej w Bibliotece Narodowej Republiki Czeskiej w Pradze. Podczas tygodniowego pobytu zapoznali się z pracą 3 działów, które zajmują się gromadzeniem, katalogowaniem oraz udostępnianiem zbiorów, odwiedzili Bibliotekę Słowiańską, zwiedzili nową siedzibę biblioteki w Hosti-

varze, w której, po obejrzeniu magazynów, uczestniczyli w procesie digitalizacji zbiorów od momentu przygotowania dokumentu do skanowania, poprzez jego skanowanie, obróbkę graficzną kopii cyfrowych, dodanie metadanych aż do publikacji na stronach biblioteki cyfrowej (Kramerius). Mgr L. Szafrąński i mgr M. Szatan mieli także możliwość obejrzenia procesu przygotowania pudełek ze specjalnego papieru odpornego na wilgoć i kurz, służących do zabezpieczenia dokumentów archiwalnych po digitalizacji. W trakcie wizyty zapoznali się również z formami współpracy Biblioteki Narodowej z firmą Google (polegającej na masowej digitalizacji całego zasobu biblioteki, co do którego wygasły prawa autorskie) oraz z projektem „Manuscriptorium” (jest to platforma dająca dostęp do wszystkich istniejących dokumentów cyfrowych w sferze zasobów obejmujących książki historyczne). L. Szafrąński oraz M. Szatan zwiedzili ponadto Narodową Bibliotekę Techniczną, posiadającą największą kolekcję materiałów krajowych i zagranicznych z zakresu nauk ścisłych i technicznych. W ostatnim dniu stażu obejrzeni pracownię do digitalizacji zbiorów specjalnych prowadzoną przez firmę zewnętrzną, ściśle współpracującą w tym zakresie z Biblioteką Narodową, zwiedzili zabytkową część biblioteki z barokową salą biblioteczną z unikalną kolekcją globusów geograficznych i astronomicznych z XVII–XVIII wieku, kaplicę lustrzaną oraz wieżę astronomiczną i widokową. Odbyty w Bibliotece Narodowej w Pradze staż umożliwił nawiązanie wielu kontaktów zawodowych oraz owocną wymianę doświadczeń.

Z Pragi przyjeśliśmy z kolei Boldana Kamila, Marka Jindřicha, Janę Dřevikovską oraz Jana Nowotnego, którzy we wrześniu gościli w Krakowie. W Bibliotece Jagiellońskiej nasi goście spędzili tylko 1 dzień, podczas którego zapoznali się z pracą Sekcji Rękopisów i Sekcji Starych Druków w Oddziale Zbiorów Specjalnych, a także złożyli wizytę w Sekcji Konserwacji Oddziału Zabezpieczenia Zbiorów.

W kwietniu mgr Grażyna Stępień w ramach uzyskanego stypendium przebywała w British Library w Londynie, gdzie opracowywała (na prośbę bibliotekarza kierującego sekcją polską) przechowywane tam starodruki. Podczas miesięcznego pobytu porównywała opisy wykonane w Bibliotece Jagiellońskiej w latach 2011–2012 z oryginałami druków oraz tworzyła oryginalne opisy z autopsji. W efekcie opracowała około 300 jednostek bibliograficznych.

Od 4 do 10 czerwca mgr Krzysztof Frankowicz (wicedyrektor BJ) oraz mgr Piotr Kuliszewicz (pracownik Oddziału Gromadzenia Zbiorów) w ramach wymiany bezpośredniej odbywali staż w Bibliotece Głównej Uniwersytetu im. Iwana Franki we Lwowie. Pierwszego dnia podczas spotkania z dyrektorem dr. Vasylem Kmetem poznali historię biblioteki i budynków, w których mieszczą się obecnie zbiory, zapoznali się ze strukturą organizacyjną biblioteki oraz funkcjami, jakie pełni ona w ramach uniwersytetu. Przedstawiono im także kierunki rozwoju i zmian planowanych w najbliższym okresie. Kolejne 2 dni spędzili na zapoznaniu się z pracą wszystkich oddziałów lwowskiej księżnicy. Szczególnie cenne były spotkania w Oddziale Gromadzenia, Dubletów oraz w Oddziale Udostępniania. Pozostałe dni poświęcili na badania własne w Oddziale Rękopisów.

Również w czerwcu mgr Monika Strach (pracownik Oddziału Udostępniania Zbiorów i Informacji Naukowej) w ramach programu Erasmus przebywała z wizytą



w Bibliotece Uniwersyteckiej Ludwig-Maximilians-Universität w Monachium. Podczas tygodniowego pobytu miała możliwość przyjrzenia się drodze książki w działach opracowania i udostępniania zbiorów, została oprowadzona po całym gmachu uczelni, zwiedziła magazyny biblioteczne, muzeum „Białej Róży”, czytelnię i magazyny Wydziału Filozofii i Religioznawstwa oraz sąsiadującą z tamtejszym uniwersytetem Bawarską Bibliotekę Miejską.

W lipcu 2013 roku mgr M. Strach odbyła z kolei tygodniową praktykę w ramach wymiany bezpośredniej z Biblioteką Uniwersytetu Wileńskiego. W trakcie stażu zwiedziła obydwa gmachy biblioteki – stary, mieszczący się w zabytkowej części uniwersytetu, oraz nowy – wybudowane na obrzeżach miasta Narodowe Akademickie Centrum Otwartego Dostępu, Komunikacji i Informacji, oddane do użytku parę miesięcy wcześniej (w lutym 2013 roku). Poznała pracę działu udostępniania (zwiedziła czytelnie „działowe” w nowym budynku, Czytelnię Druków Rzadkich, Czytelnię Rękopisów, Czytelnię Profesorską, Czytelnię Naukową oraz Katalogi), zapoznała się z funkcjonowaniem biblioteki od strony medialnej, z bazami danych i z funkcjonowaniem sieci komputerowej, przyjrzała się pracy podczas restauracji i renowacji starej książki, odwiedziła Dział Zarządzania Projektami i Administrowania oraz podlegające Uczelni muzeum im. Adama Mickiewicza.

Z Biblioteki Uniwersyteckiej w Wilnie przyjęliśmy we wrześniu panią Inę Liepaite, która przyjechała do Krakowa w ramach programu Erasmus. Oprócz ogólnego zwiedzania BJ pani Liepaite odwiedziła wszystkie sekcje Oddziału Zbiorów Specjalnych, Fundację Centrum Dokumentacji Czynu Niepodległościowego, niektóre sekcje Oddziału Zabezpieczenia Zbiorów (Sekcję Konserwacji oraz Klinikę Papieru), a także Muzeum UJ.

W ramach programu Erasmus mgr Halina Stachowska (asystent dyrektora BJ) przebywała w czerwcu na Uniwersytecie Fryderyka-Aleksandra w Erlangen-Norymberdze. Szkolenie to zorganizowane było dla 2 grup pracowników uniwersytetów: osób zajmujących się współpracą międzynarodową oraz dla bibliotekarzy. Grupa bibliotekarzy (łącznie 5 osób z Włoch, Finlandii, Czech, Słowenii i Polski) spędziła 3 dni w bibliotekach tamtejszej uczelni. Uczestnicy programu przedstawiali około 20-minutowe prezentacje bibliotek, w których pracują, wygłaszali referaty na temat specyfiki własnej pracy. Dobrze zaplanowany czas spotkania umożliwił dyskusję i porównanie sposobu rozwiązywania wielu podobnych problemów w bibliotekach. W kolejnych dniach bibliotekarze zwiedzili wszystkie oddziały Biblioteki Głównej, znajdującej się w Erlangen oraz 2 nowoczesne biblioteki wydziałowe w Norymberdze. W ramach stażu uczestnicy mieli też możliwość zorganizowanego zwiedzania Erlangen i Norymbergi (z przewodnikiem) oraz kompleksu budynków związanych z powstaniem ruchu narodowosocjalistycznego w Niemczech (Centrum Dokumentacji). Cała wizyta była doskonale przygotowana i zorganizowana, stworzyła możliwość nawiązania nowych kontaktów zawodowych oraz osobistego poznania osób, z którymi od lat współpracujemy w ramach wymiany bezpośredniej między Uniwersytetem Jagiellońskim a Uniwersytetem w Erlangen-Norymberdze.

Również w czerwcu mgr Joanna Jutrznia (pracownik Oddziału Opracowania Zbiorów) oraz mgr Magdalena Kaczor (pracownik Oddziału Udostępniania Zbiorów i Informacji Naukowej) w ramach programu Erasmus przebywały na tygodniowym wyjeździe szkoleniowym pracowników administracyjnych w Université de Nice – Sophia Antipolis, Bibliothèque Universitaire Lettres w Nicei (Francja). W ciągu kilkudniowego szkolenia obie panie zapoznały się z funkcjonowaniem biblioteki, a szczególnie z pracą oddziału udostępniania (wypożyczalni oraz wypożyczalni międzybibliotecznej), oddziału katalogowania, oddziału zbiorów audiowizualnych oraz działu zajmującego się dziedzictwem narodowym. W trakcie pobytu zapoznały się również z systemem szkolnictwa wyższego we Francji oraz z rolą bibliotekarza w lokalnej społeczności.

Mgr Beata Kurek kolejny już raz odbyła w lipcu dwutygodniowy staż w Bibliotece Polskiej przy Muzeum Polskim w Rapperswilu (Szwajcaria), pomagając przy selekcjonowaniu oraz katalogowaniu książek pochodzących ze spuścizn Polaków przebywających na emigracji oraz zajmując się pracami pomocniczymi w Muzeum. Na przełomie listopada i grudnia mgr Kurek przebywała w Rapperswilu po raz drugi, również przez 2 tygodnie.

W lipcu na tygodniowym stażu w Bibliotece Jagiellońskiej przebywała dr Sabine Wefers – dyrektor Biblioteki Uniwersytetu im. Fryderyka Schillera w Jenie. Po spotkaniu z dyrektorem BJ oraz ogólnym zwiedzaniu biblioteki pani Wefers uczestniczyła w przygotowanym specjalnie dla niej pokazie rękopisów, a następnie odwiedziła pozostałe sekcje Oddziału Zbiorów Specjalnych (Sekcję Starych Druków, Sekcję Zbiorów Graficznych, Sekcję Zbiorów Muzycznych). Odwiedziła także Oddział Zbiorów Cyfrowych (gdzie zapoznała się z Jagiellońską Biblioteką Cyfrową) oraz niektóre sekcje Oddziału Zabezpieczenia Zbiorów (Klinikę Papieru i Sekcję Konserwacji). Pod koniec pobytu w Krakowie zwiedziła Muzeum Uniwersytetu Jagiellońskiego w Collegium Maius.

W sierpniu 2013 roku w ramach wymiany międzybibliotecznej dr Jacek Partyka (kierownik Sekcji Starych Druków w Oddziale Zbiorów Specjalnych) przebywał przez 2 tygodnie w Bibliotece Narodowej Słowacji w Martinie. Jego wizyta miała charakter czysto naukowy, a celem jej było dokończenie pracy nad rejestracją poloników z XVI wieku w zbiorach tamtejszej księżnicy. Podczas pobytu dr J. Partyka skatalogował 62 jednostki bibliograficzne, sporządził dokładne odpisy kart tytułowych, opisał proveniencje i oprawy poszczególnych dzieł. Przygotował również tekst do minikatalogu poloników XVI wieku w zbiorach Słowackiej Biblioteki Narodowej.

Mgr Małgorzata Kusak (pracownik Oddziału Organizacji) w sierpniu przebywała przez 5 dni w Bibliotece Uniwersyteckiej w Bazylei, gdzie odbywała szkolenie w ramach programu Erasmus – Staff Training Mobility. Program jej szkolenia był bardzo zróżnicowany. Oprócz ogólnego zwiedzania biblioteki pani M. Kusak spędziła kilka godzin w oddziale udostępniania (w wypożyczalni, w czytelni głównej, w magazynach oraz w dziale zajmującym się wypożyczaniem międzybibliotecznym), w oddziale konserwacji oraz w oddziałach i magazynach zbiorów specjalnych (rękopisów, starodruków, grafiki i kartografii), odwiedziła bibliotekę sławistyczną oraz niezwykle nowoczesną bibliotekę muzyczną. Specjalnie dla niej zorganizowano pokaz cennych zbiorów, istotnych dla historii i kultury miasta, kraju i uniwersytetu. Mgr M. Kusak zapoznała się ponadto

z pracą oddziału digitalizacji, obejrzała nowoczesny park maszynowy tego oddziału, zapoznała się ze specyficznym przeznaczeniem poszczególnych skanerów i urządzeń, jak również z wieloma projektami realizowanymi w różnych zespołach. Zaprezentowano jej także przygotowywanie i drukowanie materiałów promocyjnych używanych w bibliotece, takich jak zakładki, ulotki, niewielkie plakaty i plansze informujące o wystawach. Podczas szkolenia pani M. Kusak odwiedziła także oddział zajmujący się publikowaniem zbiorów cyfrowych i zawiadujący licencjami baz danych, a także czasopism oraz współpracą z konsorcjami prasowymi i medialnymi, dział wystaw i *public relations* (rozmawiając o organizowaniu wystaw, wernisaży, o przygotowywaniu materiałów informacyjno-promocyjnych do wystaw, o posiadanym sprzęcie i zapleczu wystawienniczym), dział opracowania (ze szczególnym uwzględnieniem opracowania przedmiotowego) oraz zwiedziła aktualną wystawę poświęconą Sebastianowi Münsterowi. Miała też możliwość odwiedzić bibliotekę medyczną – ogromną i nowoczesną bibliotekę znajdującą się w odrębnym budynku, ale będącą częścią sieci bibliotek uczelni.

Dr Monika Jaglarz i dr Urszula Klatka (z Sekcji Rękopisów Oddziału Zbiorów Specjalnych) uczestniczyły w realizacji projektu Polskiej Akademii Umiejętności *Inwentaryzacja materiałów historycznych dotyczących emigracji polskiej w XIX wieku ze zbiorów Biblioteki Polskiej w Paryżu i Towarzystwa Historyczno-Literackiego wraz edycją źródłową wybranych materiałów*. Obie panie spędziły w Paryżu łącznie 8 tygodni.

We wrześniu Biblioteka Jagiellońska gościła przez tydzień pana Selima Vanha z Biblioteki Uniwersytetu Gazi w Ankarze, uczestniczącego w programie Erasmus. W trakcie pobytu pan S. Vanh zapoznał się z organizacją i funkcjonowaniem prawie wszystkich ważniejszych agend BJ: Oddziału Gromadzenia Zbiorów, Oddziału Opracowania Zbiorów, Oddziału Udostępniania Zbiorów i Informacji Naukowej, Oddziału Komputeryzacji, Oddziału Zbiorów Cyfrowych oraz Oddziału Projektów. Odwiedził ponadto niektóre sekcje Oddziału Zbiorów Specjalnych (Sekcję Rękopisów i Sekcję Starych Druków, które przygotowały dla niego specjalny pokaz cennych obiektów), a także Oddziału Zabezpieczenia Zbiorów (Sekcję Konserwacji oraz Klinikę Papieru). W ostatnim dniu pobytu pan S. Vanh zwiedził Collegium Maius.

W październiku (również w ramach programu Erasmus) przyjęliśmy w BJ panią Clarę Harnisch z Biblioteki Uniwersyteckiej w Bochum. Podczas tygodniowego pobytu w BJ odwiedziła ona Oddział Gromadzenia Zbiorów, Oddział Udostępniania Zbiorów i Informacji Naukowej, Oddział Opracowania Zbiorów, Oddział Zbiorów Cyfrowych, Oddział Magazynów, Sekcję Starych Druków oraz Sekcję Zbiorów Graficznych w Oddziale Zbiorów Specjalnych, a także zapoznała się z pracą Sekcji Konserwacji oraz Kliniki Papieru w Oddziale Zabezpieczenia Zbiorów. Pod koniec pobytu zwiedziła Muzeum UJ w Collegium Maius.

Pracownicy BJ brali udział w międzynarodowych konferencjach i seminariach:

- dr Sebastian Grudzień – konferencja „Czeskie badania nad Polską w kontekście europejskim” – referat *Czescy historycy a Polska Akademia Umiejętności (1989–2012)* (Praga, październik 2013).
- mgr Łukasz Mesek – konferencja „Digital Library” – referat *Promoting Open Access in Digital Libraries* (Jasna, kwiecień 2013).

Od stycznia do maja oraz od października do grudnia kontynuowano cykl otwartych wykładów szkoleniowych *Ars Quaerendi*, obejmujących 7 różnych sesji tematycznych. W ramach cyklu odbyło się 56 wykładów, w których udział wzięły 363 zarejestrowane osoby. Coraz większym powodzeniem (przejawiającym się zarówno pod względem liczby zainteresowanych jednostek UJ, jak i liczby osób) cieszyły się również wykłady *Ars Quaerendi Plus*, zapoczątkowane w roku akademickim 2011/2012. Skorzystało z nich 19 grup (łącznie 359 osób). Kontynuowano także cykl wykładów *Ars Quaerendi Extra*, poświęconych ogólnej charakterystyce zbiorów Oddziału Wydawnictw Rzadkich i Dokumentów Życia Społecznego, a także zasadom ich wyszukiwania i udostępniania. W 2013 roku odbyło się 19 tych wykładów, w których udział wzięło 35 osób.

Prof. dr hab. Zdzisław Pietrzyk prowadził wykłady dla studentów bibliotekoznawstwa i informacji naukowej na Wydziale Zarządzania i Komunikacji Społecznej UJ – *Biblioteka i książka w procesie komunikacji społecznej* i *Wielkie biblioteki* oraz konwersatorium *Zarządzanie w bibliotekach*, a także seminarium magisterskie na Wydziale Historycznym UJ *Edycja historycznych źródeł nowożytnych*.

Mgr Barbara Bułat prowadziła ćwiczenia dla studentów I roku studiów doktorskich Wydziału Historycznego UJ *Konwersatorium z technik przeszukiwania humanistycznych baz danych* (25 godzin), dr Mirosława Bułat prowadziła ćwiczenia dla studentów I roku studiów uzupełniających magisterskich stacjonarnych na Wydziale Polonistyki UJ *Teatr we współczesnej myśli humanistycznej* (30 godzin), mgr Adrian Drabik prowadził ćwiczenia na studiach stacjonarnych z zakresu informacji naukowej i bibliotekoznawstwa na Wydziale Zarządzania i Komunikacji Społecznej *Multimedia w systemach komunikacji społecznej* (90 godzin) oraz ćwiczenia na studiach niestacjonarnych *Zasoby cyfrowe. Obróbka cyfrowa materiału* (30 godzin), dr Monika Jaglarz przeprowadziła 30 godzin wykładów *Zarys historii książki* dla studentów I roku Studium Archiwistyczno-Bibliotekoznawczego oraz podyplomowego studium z archiwistyki i bibliotekoznawstwa Uniwersytetu Papieskiego Jana Pawła II, mgr Izabela Korczyńska prowadziła zajęcia w ramach seminarium z historii sztuki średniowiecznej dla studentów I roku studiów dziennych tejże uczelni w wymiarze 10 godzin.

Pracownicy wielu oddziałów prowadzili ponadto szkolenia dla osób odbywających w BJ staże zawodowe. Przeszkolenie w różnych agendach Biblioteki odbyło 6 pracowników innych bibliotek naukowych Krakowa (mgr Ewa Dobrzyńska-Lankosz i mgr Renata Rajzer z Biblioteki Głównej Akademii Górniczo-Hutniczej, Piotr Olszewski z Uniwersytetu Papieskiego Jana Pawła II, mgr Anna Jaśko i Michał Ziółkowski z Akademii Muzycznej oraz Katarzyna Duda z Akademii Sztuk Pięknych), a także 2 osoby z Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu (mgr Karolina Smyk i mgr Magdalena Stasik), 1 osoba z Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach (mgr Michał Tomaszek) oraz 1 osoba z Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie (mgr Małgorzata Walczak-Wójciak).

Biblioteka prowadziła również praktyki studenckie i uczniowskie dla 21 osób, w tym dla 18 studentów bibliotekoznawstwa i informacji naukowej UJ, 1 studentki z In-

stytutu Informacji Naukowej i Studiów Bibliologicznych Uniwersytetu Warszawskiego oraz 2 uczniów Zespołu Szkół Elektrycznych nr 1 w Krakowie.

#### BIBLIOTEKI INSTYTUTOWE UNIwersYTETU Jagiellońskiego

W roku 2013 system biblioteczno-informacyjny Uniwersytetu Jagiellońskiego obejmował Bibliotekę Jagiellońską wraz z 39 bibliotekami instytutowymi i 5 wydziałowymi UJ, a także Biblioteką Medyczną z podległymi jej bibliotekami zakładowymi Collegium Medicum. Głównym zadaniem bibliotek instytutowych UJ, jako jednostek specjalistycznych, jest gromadzenie księgozbioru dla prowadzonych badań oraz dydaktyki na danym kierunku studiów.

W okresie sprawozdawczym biblioteki instytutowe UJ zakupiły 20 112 wol. druków zwartych, 4422 wol. czasopism i 309 jedn. zbiorów specjalnych (w tym 285 pozycji kartograficznych zakupionych przez Bibliotekę Nauk Przyrodniczych oraz 24 rękopisy nabyte przez Bibliotekę Instytutu Muzykologii). Równocześnie z księgozbiorem 3 placynek (Biblioteki Wydziału Polonistyki, Biblioteki Instytutu Filologii Wschodniosłowiańskiej oraz Biblioteki Instytutu Filologii Angielskiej) usunięto 5131 wol. książek. Z Biblioteki Instytutu Filologii Wschodniosłowiańskiej wycofano ponadto 640 wol. czasopism oraz 1 płytę CD. Ostatecznie na dzień 31 grudnia 2013 roku biblioteki instytutowe UJ posiadały łącznie 2 025 670 wol. i jedn., w tym 1 619 728 wol. druków zwartych, 258 557 wol. czasopism i 147 385 jedn. zbiorów specjalnych. Liczba wszystkich tytułów czasopism bieżących wynosiła 1927, z czego 1102 stanowiły tytuły polskie. Należy podkreślić, że kwoty przeznaczone na zakup książek i prenumeratę czasopism w 2013 roku znacząco spadły, jedynie zakupy baz danych nie zostały zmniejszone.

W roku sprawozdawczym wzrosła liczba zakupionych komputerów (w tym urządzeń specjalistycznych przeznaczonych dla osób niepełnosprawnych) – biblioteki wyposażone były w 400 komputerów, z czego do prac biblioteczno-bibliograficznych wykorzystywanych było 325 sztuk. Do dyspozycji czytelników przeznaczone były 233 urządzenia, w tym 182 jako terminale katalogowe. Do internetu podłączonych było 379 urządzeń, z czego 191 było dostępnych dla czytelników. Identycznie jak w roku poprzedzającym 31 bibliotek umożliwiło dostęp do własnych katalogów w internecie, a 35 bibliotek korzystanie z zewnętrznych baz danych.

W odniesieniu do liczby użytkowników odnotowano kolejny spadek o 1907 osób (to jest 4,7%) w stosunku do roku poprzedniego – w 2013 roku liczba zarejestrowanych czytelników indywidualnych wyniosła 37 931. Dane te zostały uzyskane w oparciu o informacje pochodzące z rejestracji użytkowników w systemie komputerowym – liczba ta wzrosła znacząco, jeśli uwzględni się osoby korzystające z materiałów dostępnych w księgozbiorach podręcznych czytelników w wolnym dostępie do polek.

Liczba zatrudnionych bibliotekarzy utrzymała się na stałym poziomie – w bibliotekach instytutowych i wydziałowych Uczelni pracowały łącznie 143 osoby, w tym 136 na pełnym etacie (78 zatrudnionych posiadało wyższe wykształcenie bibliotekarskie).

Wzorem lat poprzednich kontynuowano systematyczne szkolenia merytoryczne dla pracowników bibliotek instytutowych w zakresie komputerowego opracowania dokumentów zwartych w systemie Virtua. W zajęciach trwających łącznie 355 godzin uczestniczyło 17 osób. Szkolenie ukończyło 10 pracowników, którym nadano uprawnienia katalogerów. Do współpracy przy tworzeniu wspólnej bazy katalogowej nie przystąpiła żadna nowa biblioteka.

Powierzchnia użytkowa zajmowanych pomieszczeń bibliotecznych nie zmieniła się w stosunku do roku poprzedniego (12 228 m<sup>2</sup>), zmalała natomiast liczba miejsc w czytelniach (1484). Na miejscu udostępniono 387 116 wol. druków zwartych (nieznaczny spadek – o 1,5% w stosunku do roku poprzedniego), 96 638 jedn. wydawnictw ciągłych (również spadek o 1,5%) i 11 329 jedn. zbiorów specjalnych (spadek o 1,6%). Na zewnątrz wypożyczono z kolei 403 988 wol. druków zwartych (nieznaczny spadek o 0,6% w stosunku do roku 2012), 28 794 wol. czasopism (spadek o około 6%) oraz 3263 jedn. zbiorów specjalnych (znaczący spadek w porównaniu z rokiem poprzednim – o 14%) oraz 41 117 kopii materiałów oryginalnych (spadek o 11%). Ogółem czytelnikom indywidualnym wypożyczono 477 162 wol. i jedn. na zewnątrz (spadek o 2% w stosunku do roku 2012) oraz 495 083 wol. i jedn. na miejscu (spadek o 1,8%). Droga wypożyczania międzybibliotecznego bibliotekom krajowym i zagranicznym udostępniono łącznie 712 książek, 72 czasopisma, 73 jedn. zbiorów specjalnych i 2132 kopie materiałów oryginalnych.

Wkład bibliotek instytutowych UJ w zwiększenie zasobu rekordów wprowadzonych do katalogu komputerowego w 2013 roku przedstawia się następująco: 16 283 rekordy bibliograficzne (tytuły), 61 227 rekordów egzemplarza, 605 rekordów zasobu (tomów) oraz 9226 rekordów wzorcowych.

W ramach instruktażu i nadzoru nad bibliotekami sieci bibliotecznej UJ udzielono 76 konsultacji na miejscu oraz przekazano 80 informacji telefonicznych.

#### UTRZYMANIE BUDYNKU

Wszelkie zadania związane z bieżącym utrzymaniem infrastruktury technicznej budynków BJ (w tym urządzeń oraz systemów związanych z transportem wewnętrznym, wentylacją i klimatyzacją pomieszczeń, a także systemem sygnalizacji pożaru) oraz z utrzymaniem należytego stanu oświetlenia, instalacji wodnych, kanalizacyjnych i centralnego ogrzewania realizował Oddział Techniczny, kierowany przez mgr. inż. Janusza Mikę.

W 2013 roku w systemie wentylacyjno-klimatyzacyjnym wymieniono 250 filtrów powietrza w 47 centralach klimatyzacyjnych oraz 190 w klimakonwektorach. Dokonywano bieżących przeglądów i konserwacji central klimatyzacyjnych, agregatów wody lodowej, węzłów zmieszania wody grzewczej i ziębniczej. Sprawdzone naciągi pasków wentylatorów, stan łożysk i kół pasowych silników napędowych wentylatorów. Wykonywano niezbędne okresowe korekty w harmonogramach czasu pracy central klima-

tyzacyjnych. Monitorowano stan pracy wentylacji oraz ciśnienia wody w instalacjach grzewczych i chłodzących. Wykonywano bieżącą konserwację instalacji wodnych, wymianę i czyszczenie filtrów wody, oczyszczanie z kamienia komór zraszania.

Wymieniony został uszkodzony agregat wody lodowej AG1, w miejsce którego zainstalowano agregat firmy GEOCLIMA ze sprężarką Danfoss TURBOCOR. W instalacji klimakonwektorów niesprawnych było 37 z 225 urządzeń zainstalowanych w budynku nr 2. Ich naprawa ze względu na rodzaj uszkodzeń (zatarte silniki wentylatorów, przepalone uzwojenia autotransformatorów, popękane nagrzewnice i chłodnice) jest nieopłacalna. Wymianę tych urządzeń wpisano jako zadanie remontowe na 2014 rok.

Wymieniono 2 uszkodzone pompy wody grzewczej: jedną w obwodzie zasilania nagrzewnic central klimatyzacyjnych N1, S1, S5, drugą – w układzie zasilania nagrzewnic central strefowych N8 – N20.

W miejsce uszkodzonego komputera z systemem wizualizacji pracy systemu wentylacyjno-klimatyzacyjnego zainstalowano stację roboczą z oprogramowaniem BMS firmy Honeywell. W związku z przeniesieniem systemu sterowania przeprowadzono kontrolę stanu sterowania wszystkich punktów systemu pod kątem ich właściwego skorelowania z grafikami wizualizacyjnymi.

W systemie transportu książek przeprowadzono okresowe sprawdzenie stanu wózków, torowisk, zwrotnic, drzwi ogniowych oraz urządzeń sterujących. Równocześnie prowadzono codzienny, bieżący nadzór nad pracą systemu, dokonywano regularnych przeglądów stanu torowisk, zwrotnic i drzwi ogniowych. Wykonano bieżące naprawy układów napędowych wózków (wymiana kółek jezdnych i bocznych, regulacje sprzęgieł), zwrotnic (wymiana uszkodzonego okablowania) oraz zasilaczy torowisk (wymiana kondensatorów filtrujących, termików). Przeprowadzono także naprawy modułów sterujących, wymianę przekaźników, regulację krańcowych wyłączników w zderzakach. Wymieniono uszkodzone zębatki pionowych odcinków torowisk oraz elementy gumowe zakrętów i zwrotnic.

W głównej stacji transformatorowej przeprowadzono kontrolę stanu i konserwację baterii kondensatorów w układzie kompensującym moc bierną. Prowadzono też bieżące prace konserwacyjne i kontrolne stanu aparatury łączeniowej oraz okablowania. Przeprowadzono okresowe kontrole stanu zabezpieczeń przeciwzwarciovych i przeciwpożarzeniowych w tablicach rozdzielnic piętrowych.

We współpracy z firmą INSAP dokonywano regularnej kwartalnej konserwacji i kontroli systemu sygnalizacji pożaru. Sprawdzeniu podlegały wszystkie czujki pożarowe, przyciski, sygnalizatory oraz stałe urządzenia gaśnicze i urządzenia sterowania drzwiami pożarowymi, dźwigami, wentylacją, oddymianiem oraz barierkami ewakuacyjnymi. Kwartalnemu przeglądowi i konserwacji podlegał także agregat hydroforowy, zasilający hydranty w budynku nr 2. Wykonany został ponadto przegląd gaśnic ręcznych oraz hydrantów.

Prowadzono również wszelkie prace związane z utrzymaniem właściwego stanu oświetlenia budynku, przeprowadzono bieżącą naprawę sieci zasilania elektrycznego, a także naprawy ślusarskie i hydrauliczne.

Dzięki dotacji celowej otrzymanej decyzją premiera RP z Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego w budynku nr 1 wyremontowany został dach nad wejściem głównym, wraz z wymianą rynny.

Dzięki kolejnej dotacji Społecznego Komitetu Odnowy Zabytków Krakowa przeprowadzono 1. etap wymiany stolarki okiennej w części wysokiej starego budynku. W magazynach zbiorów specjalnych oraz częściowo na 3. piętrze magazynu ogólnego wymieniono 154 okna.

SŁOWA KLUCZOWE:

zbiory, czytelnictwo, wystawy, Biblioteka Jagiellońska

KEYWORDS:

collections, readership, exhibitions, Jagiellonian Library